

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

În temeiul art. 5 lit. a) și art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (se anexează).

2. Autoritățile și instituțiile responsabile:

2.1. vor asigura realizarea acțiunilor incluse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030;

2.2. vor prezenta Ministerului Afacerilor Interne anual, până la 10 februarie, precum și la solicitare informația privind gradul de realizare a Planului de acțiuni menționat.

3. Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Cancelariei de Stat:

3.1. anual, până la data de 25 februarie, raportul de progres privind implementarea Programului, începând cu anul 2027, pentru activitățile realizate în primul an de implementare;

3.2. până la data de 25 februarie 2028, raportul de evaluare intermediară pentru doi ani;

3.3. până la data de 25 februarie 2031, raportul de evaluare finală.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în prezenta hotărâre se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetele autorităților implicate, precum și din alte surse, conform legislației.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul finanțelor

Andrian Gavriliță

Ministrul afacerilor interne

Daniella Misail-Nichitin

Ministrul muncii
și protecției sociale

Natalia Plugaru

Ministrul sănătății

Emil Ceban

**PROGRAM NAȚIONAL
de management integrat al frontierei de stat
pentru perioada 2026-2030**

I. INTRODUCERE

1. Frontiera de stat a Republicii Moldova se întinde pe o distanță de 1 906 km, 684 km reprezentând frontiera comună cu România, iar 1 222 km – cu Ucraina, din care aproximativ 453 km nu se află, temporar, sub controlul autorităților constituționale. Frontiera delimitează în spațiu teritoriul statal, iar securitatea și gestionarea eficientă a acesteia garantează inalienabilitatea teritoriului și suveranitatea țării. Instituțional, gestionarea frontierei se realizează de către Poliția de Frontieră, care, bazându-se pe modelul de control al accesului pe patru niveluri, conform conceptului european de gestionare integrată a frontierei, cooperează cu alte instituții din sistemul de management al frontierei de stat.

2. Măsurile întreprinse la nivel național, precum și acțiunile de cooperare cu statele vecine și cu alte țări sunt realizate prin conjugarea eforturilor Ministerului Afacerilor Interne, prin intermediul structurilor sale – Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul General pentru Migrație, Inspectoratul General al Poliției, în colaborare cu Serviciul Vamal. Complexitatea acestui sistem impune o coordonare strategică și integrată la nivel interministerial, asigurată în Republica Moldova prin activitatea Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, prezidat de ministrul afacerilor interne.

3. Gestionarea eficientă a frontierei de stat presupune o abordare sinergică, care să integreze prevederile strategice și normative relevante din multiple domenii – securitate, migrație, vamă, transporturi, tehnologie informațională și protecția drepturilor fundamentale – atât la nivel național, cât și în conformitate cu cadrul normativ european.

4. Conceptul de management integrat al frontierei de stat a fost preluat de Republica Moldova ca model strategic european în contextul aprofundării cooperării cu Uniunea Europeană, fiind derivat din documentele programatice ale Comisiei Europene. La nivel național, angajamentul formal de implementare a acestui concept a fost exprimat pentru prima dată în Strategia națională de dezvoltare pe anii 2008-2011, aprobată prin Legea nr. 295/2007, care a stabilit necesitatea racordării la bunele practici europene în materie de securitate a frontierelor și cooperare interinstituțională. Deși Planul de acțiuni Republica

Moldova-Uniunea Europeană din anul 2005 nu menționa explicit noțiunea de management integrat al frontierei de stat, acesta includea măsuri relevante ce vizau consolidarea controlului la frontieră, combaterea migrației ilegale și dezvoltarea capacităților instituționale – elemente-cheie ce au anticipat adoptarea acestui model.

5. Procesul de transpunere a cadrului european de management integrat al frontierei de stat a început odată cu elaborarea și aprobarea primului Program național de management integrat al frontierei pentru anii 2011-2013, marcând startul primului ciclu de politici publice dedicate. Ulterior, prin cele patru cicluri consecutive de planificare strategică, Republica Moldova și-a consolidat cadrul normativ, a dezvoltat mecanisme de cooperare interinstituțională și a început alinierea operațională și tehnologică la cerințele Uniunii Europene.

6. Experiența acumulată în perioada 2011-2025 a evidențiat un set de lecții importante care trebuie luate în considerare în procesul de planificare strategică în domeniul managementului integrat al frontierei de stat, precum: necesitatea unei finanțări sustenabile și predictibile, necesitatea unui sistem adaptabil și anticipativ de planificare, capabil să gestioneze scenariile de criză și afluxuri neprevăzute de migranți, necesitatea interoperabilității sistemelor (la nivel național și european) pentru consolidarea tabloului situațional cuprinzător și sporirea cooperării interinstituționale și internaționale.

7. Elaborarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 (în continuare – *Program*) reprezintă o prioritate națională, care este prevăzută în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Acesta stabilește cu claritate angajamentul ca noul document de planificare strategică pentru perioada 2026-2030 să fie dezvoltat în conformitate cu ciclul multianual de politici strategice pentru gestionarea europeană integrată a frontierelor și cu respectarea prevederilor articolului 9 din Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624.

8. La 14 martie 2023, Comisia Europeană a adoptat o Comunicare de stabilire a politicii strategice multianuale pentru gestionarea integrată a frontierelor europene, bazată pe discuțiile din Parlamentul European și Consiliu privind documentul de politici al Comisiei Europene. În urma adoptării Comunicării Comisiei Europene, a fost stabilit un ciclu de politici strategice multianuale de cinci ani pentru perioada 2023-2027.

9. Astfel, prezentul Program este aliniat la obiectivele politicii strategice multianuale pentru fiecare componentă aplicabilă din cadrul modelului de gestionare europeană integrată a frontierelor: controlul frontierei; analiza riscurilor; schimbul de informații și cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (în continuare – *Frontex*); cooperarea cu țările terțe; cooperarea interinstituțională; măsuri operative și tehnice; utilizarea tehnologiei de ultimă generație; mecanisme de control al calității și componentele transversale precum drepturile fundamentale, educația și formarea profesională, cercetarea și inovarea.

10. Prezentul Program contribuie la implementarea Obiectivului general 9 „Promovarea unei societăți pașnice și sigure” din Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, prin consolidarea capacității naționale de a gestiona frontiera de stat într-un mod eficient, sigur și predictibil, cu respectarea drepturilor fundamentale, prevenirea infraționalității transfrontaliere și facilitarea cooperării internaționale. Astfel, acesta corespunde direcției prioritare de intervenție a Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” în domeniul „5.29 Politici și management de securitate și ordine publică”, ce vizează inclusiv „Dezvoltarea unui sistem eficient de management al frontierei de stat și asigurarea unui proces migrațional ordonat, sigur și reglementat”. Respectiv, documentul de politici publice este aliniat Obiectivului de Dezvoltare Durabilă (ODD) 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile, conform Hotărârii Guvernului nr. 953/2022.

11. Prezentul Program corespunde viziunii Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 391/2023, care în vederea realizării obiectivelor naționale de securitate și apărare, implicit pentru combaterea amenințărilor, a riscurilor și a vulnerabilităților, stabilește la punctul 28 următoarele direcții de acțiune: securizarea frontierei de stat în scopul prevenirii și combaterii migrației ilegale, a traficului de persoane și de armament, a contrabandei și a altor forme de manifestare a criminalității transfrontaliere; ajustarea managementului integrat al frontierei la standardele Uniunii Europene; dezvoltarea infrastructurii și multiplicarea punctelor de trecere a frontierei de stat.

12. Prezentul Program reprezintă etapa a doua de planificare pentru asigurarea continuității implementării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022, și vizează crearea unui sistem de management al frontierei robust și rezilient, capabil să se adapteze necesităților cetățenilor și contextului de securitate. Astfel, Programul contribuie nemijlocit la realizarea direcției prioritare a Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030

„Consolidarea și menținerea unui nivel înalt de securizare a frontierelor”, transpusă în următoarele obiective generale:

12.1. vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației;

12.2. frontieră de stat sigură, securizată și funcțională.

13. Prezentul Program nu dublează și nu contravine altor documente de politici publice, fiind corelat cu Foaia de parcurs „Statul de drept” (criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană) și ancorat în Agenda de reforme a Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027.

14. Scopul prezentului Program este de a consolida capacitatea Republicii Moldova să gestioneze frontiera de stat într-un mod eficient, integrat și aliniat standardelor europene, contribuind la creșterea securității naționale și la realizarea angajamentelor asumate în procesul de aderare la Uniunea Europeană. Programul vizează atât consolidarea instituțională, cât și dezvoltarea operațională, tehnologică și strategică a sistemului național de management integrat al frontierei de stat.

15. Prezentul Program este elaborat de Ministerul Afacerilor Interne, cu participarea instituțiilor membre ale Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, în consultare cu Cancelaria de Stat, alte autorități administrative centrale și partenerii internaționali relevanți. Pentru a asigura un proces participativ la elaborarea Programului, a fost creat Grupul de lucru interinstituțional, iar documentul a fost prezentat în cadrul evenimentelor publice de consultare, prima rundă de consultări publice fiind organizată pe 9 iulie 2025, iar a doua rundă – pe 4 septembrie 2025, la care au participat autoritățile publice vizate, reprezentanții organizațiilor societății civile, partenerii de dezvoltare și alte părți interesate.

16. Prezentul document reflectă angajamentul statului de a dezvolta un sistem de management integrat al frontierei de stat bazat pe principii de legalitate, cooperare interinstituțională, respectarea drepturilor fundamentale și eficiență operațională, contribuind totodată la consolidarea statului de drept și la realizarea obiectivelor de securitate internă și externă.

II. ANALIZA SITUAȚIEI

Secțiunea 1 Controlul frontierei

17. Controlul frontierei reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai managementului integrat al frontierei de stat, având un impact direct asupra securității naționale și regionale, precum și asupra stabilității economice și sociale a Republicii Moldova.

18. Pe segmentul moldo-român, traversarea legală a frontierei de stat este organizată prin 10 puncte de trecere cu statut internațional. Pe segmentul moldo-ucrainean, punctele de trecere sunt diversificate în: 21 de puncte de trecere deschise traficului internațional, cinci puncte de trecere deschise traficului interstatal și 16 puncte de trecere a frontierei de stat cu statut local. Pe segmentul central, necontrolat temporar de autoritățile constituționale, există 25 de puncte de trecere, în care, cu excepția punctului de trecere a frontierei de stat Novosavițcaia-Kuciurgan, feroviar, activitățile de control sunt sistate de Partea ucraineană începând cu 28 februarie 2022.

19. Totodată, există cinci puncte de trecere a frontierei de stat interne, din care funcționează: Chișinău – aerian, Mărculești – aerian și Giurgiulești – port, fluvial. Controlul la trecerea frontierei este exercitat de patru instituții de control: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, organizat la nivel operațional în șase subdiviziuni teritoriale, conform ariei geografice de responsabilitate; Serviciul Vamal, care are o structură organizațională compusă din aparatul central și trei birouri vamale – Nord, Centru și Sud; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care exercită controlul prin șapte posturi de inspecție la frontieră, și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, care își exercită atribuțiile de control sanitar la punctul de trecere a frontierei de stat aerian – prin intermediul Serviciului de Sănătate Publică Aeroportul Internațional Chișinău.

20. Perioada precedentă a marcat, din perspectiva controlului frontierelor, un nou nivel de aliniere la prevederile aquis-ului comunitar. Odată cu adoptarea Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova și a Hotărârii Guvernului nr. 862/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, controlul frontierei este efectuat conform principiilor și standardelor Codului Frontierelor Schengen, facilitând trecerea legitimă a frontierei, comerțul și schimburile sociale și culturale cu statele vecine și în regiune. Sistemul de control al frontierei include supravegherea frontierei și controlul la trecerea frontierei și asigură securitatea frontieră pe întreg teritoriul Republicii Moldova, menținerea ordinii de drept la frontiera de stat, menținerea regimului frontierei de stat, a regimului zonei de

frontieră și a regimului punctelor de trecere pentru a efectua controlul documentelor persoanelor, controlul mijloacelor de transport, controlul vamal al mărfurilor și bunurilor, precum și pentru a asigura inviolabilitatea frontierei de stat și a infrastructurii acesteia.

21. Securitatea și siguranța, precum și facilitarea lanțului de aprovizionare al comerțului internațional sunt îmbunătățite în mod semnificativ prin recunoașterea reciprocă a programelor de parteneriat comercial – Programul național de operator economic autorizat (AEO) în Republica Moldova și Programul de operator economic autorizat în Uniunea Europeană. Recunoașterea reciprocă permite părților contractante să ofere facilități operatorilor economici care investesc în securitatea lanțului de aprovizionare și au fost autorizați în cadrul programelor respective.

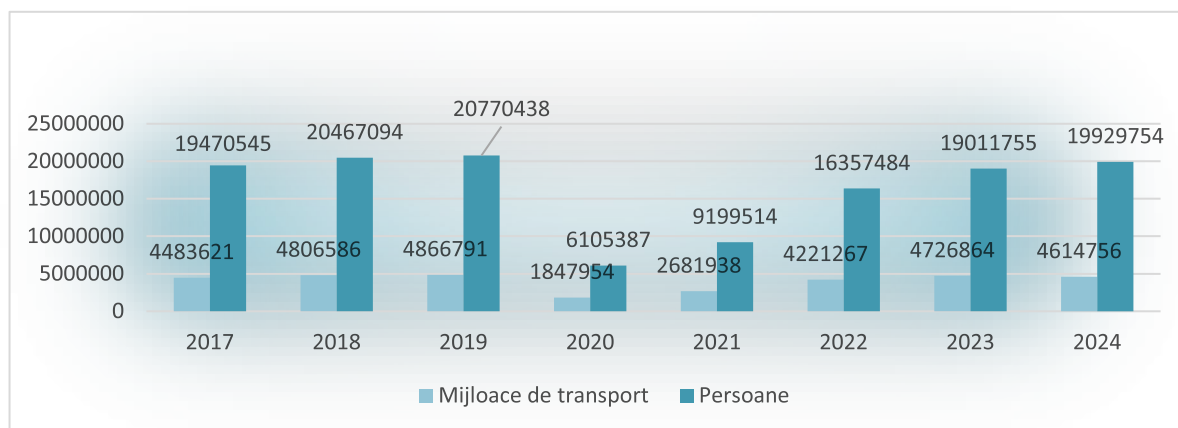
22. La 1 noiembrie 2022 a intrat în vigoare Decizia nr. 1/2022 de recunoaștere reciprocă a Programului de operator economic autorizat (AEO) din Republica Moldova și a Programului de operator economic autorizat din Uniunea Europeană. Decizia de recunoaștere reciprocă este unul dintre principalele progrese înregistrate privind implementarea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, în domeniul vamal. În conformitate cu Decizia menționată, fiecare autoritate vamală din Republica Moldova și din Uniunea Europeană oferă membrilor Programului AEO avantaje: controale reduse privind securitatea și siguranța, tratament prioritar la vămuire, acordarea de prioritate controlului transporturilor AEO pe piste separate AEO, unde infrastructura punctului de trecere a frontierei permite autorităților vamale să concentreze resursele pentru transporturi riscante și să faciliteze comerțul legitim internațional.

23. Totodată, la 1 ianuarie 2024, în Republica Moldova a intrat în vigoare noul Cod vamal, aprobat prin Legea nr. 95/2021, care transpune prevederile fundamentale ale Codului Vamal al Uniunii Europene (Regulamentul UE nr. 952/2013). Punerea în aplicare a Codului vamal este reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, care stabilește normele detaliate privind procedurile vamale, structura sistemului informațional și standardele operaționale naționale.

24. Un alt element important al alinierii la standardele europene îl constituie implementarea în Republica Moldova a Noului Sistem de Tranzit Computerizat – componentă critică a conectării la spațiul vamal european. În prezent, Republica Moldova se află în proces de aderare la Convenția privind regimul de tranzit comun și la Convenția privind simplificarea formalităților în comerțul cu mărfuri, ambele fiind condiții esențiale pentru funcționarea deplină a Noului Sistem de Tranzit Computerizat. Cele două Convenții au fost ratificate de către Parlamentul

Republicii Moldova la 27 iunie 2025. Implementarea Noului Sistem de Tranzit Computerizat va permite gestionarea digitalizată a tranzitului vamal și va contribui direct la eficiența, predictibilitatea și securitatea lanțurilor logistice la frontieră.

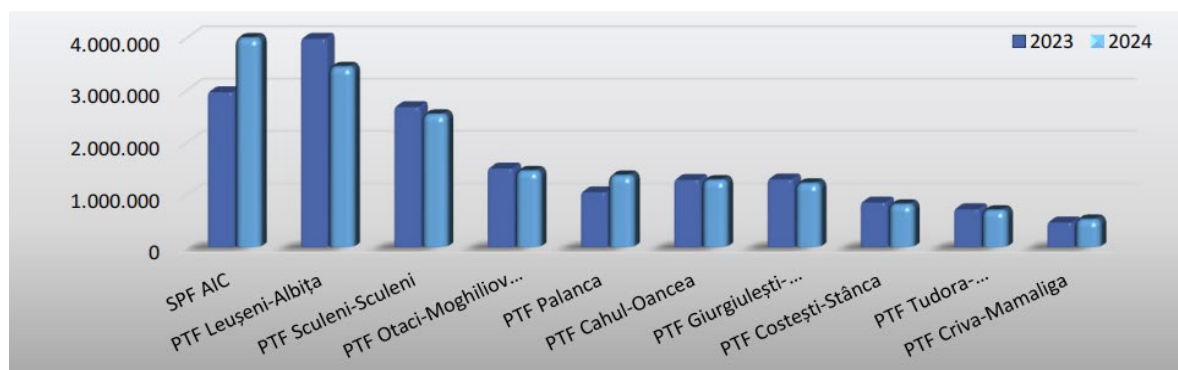
25. Alinierea la legislația și bunele practici ale Uniunii Europene și internaționale este esențială pentru asigurarea unui echilibru între facilitarea trecerii legale a frontierelor și prevenirea amenințărilor la adresa securității interne și europene. Numărul persoanelor care traversează frontiera tinde să crească constant, inclusiv datorită creșterii mobilității cetățenilor Republicii Moldova și cetățenilor străini. În anul 2024 au fost înregistrate aproximativ 20 de milioane de traversări ale frontierei de stat de către persoane și peste 4,6 milioane de traversări ale mijloacelor de transport, cifre reflectate în figura 1.

Figura 1. Dinamica fluxului de persoane și al mijloacelor de transport prin punctele de trecere a frontierei de stat terestre

Sursa: datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră

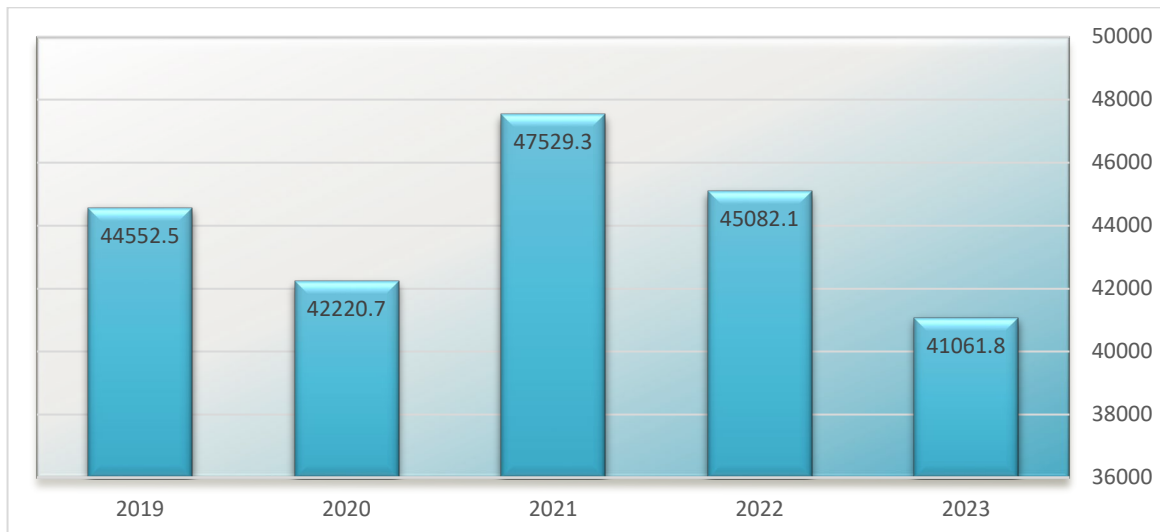
26. Tendința de creștere a fluxului traversării legale a frontierei de stat scoate în evidență un dezechilibru semnificativ între mobilitatea în creștere și infrastructura disponibilă, întrucât aproximativ 85 % din volumul total de trafic este concentrat în doar 9-10 puncte de trecere a frontierei de stat, situație reflectată în figura 2.

Figura 2. Fluxul de persoane prin punctele de trecere a frontierei de stat (top 10)

Sursa: datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră

27. Transportul rutier reprezintă mijlocul prin care sunt realizate circa 80 % din comerțul internațional al Republicii Moldova. În perioada 2019-2023, așa cum este prezentat în figura 3, pe cale rutieră au fost transportate în medie 44 de mii de tone de bunuri anual.

Figura 3. Bunuri transportate pe cale rutieră, mii tone

Sursa: datele statistice ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

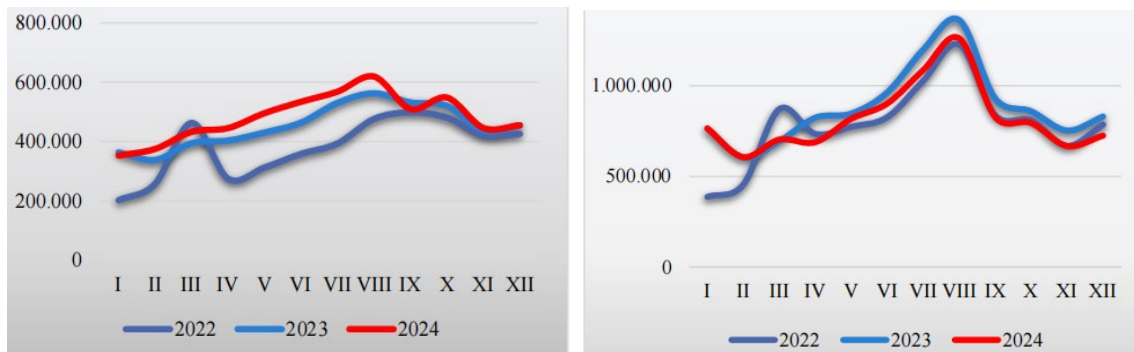
28. La etapa actuală, Republica Moldova este parte a unor acorduri cu România privind reconstrucția și reabilitarea infrastructurii transfrontaliere peste râul Prut, ce vizează podurile rutiere din punctele de trecere a frontierei de stat Sculeni-Sculeni, Cahul-Oancea și Leușeni-Albița, precum și cu Ucraina – în privința construcției podului transfrontalier Cosăuți-Yampil. De asemenea, Republica Moldova participă la programul Uniunii Europene „Mecanismul pentru interconectarea Europei”, al cărui scop este să contribuie la dezvoltarea proiectelor de interes comun referitoare la rețele și infrastructuri eficiente, interconectate și multimodale, pentru o mobilitate inteligentă, interoperabilă, durabilă, favorabilă incluziunii, accesibilă și în condiții de siguranță. Facilitarea temporară a transportului rutier de mărfuri între și prin teritoriul Uniunii Europene și Republicii Moldova, având în vedere războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, are loc în baza Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind transportul rutier de mărfuri, ratificat prin Legea nr. 78/2023. În acest context, din anul 2024, două poduri noi transfrontaliere sunt în construcție și pentru altele patru se elaborează studiul de fezabilitate. La diverse etape de dezvoltare se află, de altfel, și proiectele privind instituirea Centrelor logistice multimodale Chișinău, Berești și Giurgiulești. Astfel, studiul de fezabilitate pentru Centrul logistic multimodal Berești a fost finalizat, iar pentru Centrul logistic multimodal Giurgiulești se elaborează studiul de prefezabilitate.

29. Totodată, la frontiera cu Ucraina există puncte de trecere ce funcționează cu un volum extrem de redus de trafic, care nu justifică nici prezența

constantă a personalului, nici resursele administrative și logistice necesare pentru întreținerea și operarea acestor locații. Această suprasolicitare dezechilibrată generează presiuni operaționale constante și subliniază necesitatea optimizării capacităților existente în termeni de infrastructură și personal, inclusiv digitalizarea unor procese, implementarea interoperabilității, pentru a asigura un flux eficient și sigur al persoanelor, al mijloacelor de transport și al mărfurilor.

30. Modernizarea în continuare a infrastructurii rutiere de acces la frontieră și dezvoltarea unor centre logistice multimodale în proximitatea punctelor de trecere a frontierei, dezvoltarea unor coridoare dedicate transportului de marfă și implementarea sistemelor de management al fluxurilor de trafic sunt printre măsurile ce se conturează drept priorități în scopul gestionării integrate și eficiente a frontierei de stat.

31. În lipsa intervenției din partea statului, dezechilibrul actual dintre volumul în creștere al traversărilor, reprezentat în figura 4, și infrastructura limitată va continua să se agraveze, ceea ce va duce la blocaje frecvente, timp de așteptare prelungit și eficiență scăzută în gestionarea frontierei. Totodată, în lipsa optimizării punctelor de trecere cu trafic redus, se menține utilizarea ineficientă a resurselor și se limitează capacitatea țării de a răspunde flexibil la cerințele de mobilitate și la contextul de securitate transfrontalieră.

Figura 4. Fluxul de persoane: sectorul MDA-UKR (stânga), sectorul MDA-ROU (dreapta)

Sursa: datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră

32. Aeroportul Internațional Chișinău „Eugen Doga”, principalul punct de acces aerian al Republicii Moldova, se confruntă cu o creștere semnificativă a fluxurilor de pasageri și mărfuri, determinată, în mare parte, de sistarea traficului aerian din Ucraina, preferința accentuată pentru transportul aerian și extinderea rutelor internaționale. Cu o recuperare rapidă după impactul pandemiei COVID-19, în anul 2024 fluxul de pasageri a atins un record de peste 4,3 milioane, depășind nivelurile pre pandemice.

33. În cadrul ciclului anterior de politici publice în domeniul managementului integrat al frontierei de stat, prin Legea nr. 379/2023 privind

utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor, a fost reglementată colectarea anticipată a informațiilor în cazul transportului aerian, în Aeroportul Internațional Chișinău. Informațiile prelabile despre pasageri și datele din registrul cu numele pasagerilor sunt colectate de către operatorii aerieni și transmise Unității de informații despre pasageri, direcție din cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în scopul prevenirii și combaterii infracțiunilor cu caracter terorist, a infracțiunilor transnaționale și al contracarării amenințărilor la adresa securității statului. Deși Republica Moldova nu se confruntă major cu fenomenele *Foreign Terrorist Fighters* și *returnees*, o premisă de risc o constituie utilizarea teritoriului național ca zonă de tranzit pentru persoane cu profil terorist (membri/simpatizanți ai grupărilor teroriste sau adepți ai curentelor jihadiste și ai celor extremist-violente provenite din unele ramuri ale islamului, inclusiv luptători teroriști străini), de obicei originare din țările Asiei Centrale (Tadjikistan, Uzbekistan) și Orientului Mijlociu (Siria, Turcia), cu deplasarea ulterioară a acestora spre spațiul Uniunii Europene, aspect determinat în special de poziționarea geostrategică a Republicii Moldova în conjunctura de securitate la nivel regional.

34. În acest context, utilizarea eficientă a sistemului de informații prelabile trebuie dezvoltată pe plan național, fiind necesară operaționalizarea deplină a Unității de informații despre pasageri, inclusiv prin detașarea cu activitate permanentă a reprezentanților autorităților naționale relevante. Această măsură este esențială pentru asigurarea unui schimb operativ și continuu de informații, necesar pentru evaluarea eficientă a riscurilor și anticiparea amenințărilor emergente. De asemenea, consolidarea cooperării și a schimbului de informații cu alte unități de informații despre pasageri la nivel internațional va spori capacitatea de identificare a riscurilor și de reacție rapidă în situațiile de criză.

35. În vederea consolidării componentei de combatere a criminalității transfrontaliere și a terorismului, complementar instituirii Unității de informații despre pasageri, în cadrul Poliției de Frontieră este instituită o subdiviziune cu destinație specială, a cărei misiune constă în intervenții operaționale la frontieră. În acest context, necesitățile identificate pe segmentul fortificării dimensiunii analizate sunt dotarea cu echipamente, mijloace speciale; instruiți/schimburi de experiență cu entități cu misiuni similare la nivel național și internațional, precum și organizarea instruirilor și a activităților practice.

36. Un alt obiectiv constă în dezvoltarea utilizării datelor despre pasageri și la alte tipuri de frontiere (maritime, rutiere și feroviare), prin aplicarea acestora în cazul curselor internaționale de pasageri. Implementarea unui mecanism național integrat de colectare, analiză și schimb al datelor anticipate privind pasagerii și mijloacele de transport utilizate va permite crearea unui tablou situațional complet la frontieră, reducerea timpilor de procesare și consolidarea capacității de analiză

a riscurilor. Această măsură va asigura compatibilitatea cu standardele europene în domeniu și va contribui la pregătirea Republicii Moldova pentru aplicarea regulilor Schengen de gestionare a frontierelor externe.

37. Consecvent, cu referire la utilizarea datelor prealabile, în domeniul transportului maritim, Republica Moldova și-a asumat implementarea standardelor internaționale prevăzute de Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL). În acest sens, prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2023, a fost aprobat cadrul normativ național privind aplicarea procedurilor de facilitare a traficului maritim internațional. Totuși, implementarea deplină a sistemului informațional aferent facilitării traficului maritim internațional continuă să fie o provocare, întrucât implică dezvoltarea unui mecanism unic de schimb electronic al documentelor între toate autoritățile competente – port, vamă, poliție de frontieră, sănătate publică și alte structuri cu atribuții în domeniu. Printre principalele dificultăți identificate se numără interoperabilitatea insuficientă a sistemelor existente, lipsa unui cadru tehnologic integrat de tip *Maritime Single Window (MSW)*, nivelul redus de digitalizare a unor procese operaționale, necesitatea instruirii continue a personalului și riscurile de securitate cibernetică. În acest context, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția Navală, cu sprijinul partenerilor externi, au inițiat proiecte și programe de cooperare pentru implementarea *Maritime Single Window* și a sistemelor moderne de gestionare a traficului naval (*Maritime Vessel Traffic Management*), inclusiv prin schimburi de experiență și vizite de studiu cu autorități similare din statele membre ale Uniunii Europene. Depășirea acestor provocări este indispensabilă pentru asigurarea unui flux eficient și sigur al traficului maritim internațional și pentru consolidarea rolului Republicii Moldova ca parte a rețelei europene și globale de transport maritim.

Figura 5. Fluxul de persoane pe segmentul de frontieră aerian

Sursa: datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră

38. Infrastructura actuală a Aeroportului Internațional Chișinău „Eugen Doga” este depășită de cererea existentă și necesită dezvoltare urgentă pentru a face față situației operaționale. Fluxul de persoane pe segmentul de frontieră aerian, reprezentat de figura 5, este în constantă creștere. În conformitate cu

statisticile oficiale ale Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Chișinău”, numărul de pasageri înregistrați în primele patru luni ale anului 2025 a depășit în medie cu 150 % valorile prognozate. În acest sens, sunt ținute extinderea și modernizarea infrastructurii Aeroportului Internațional Chișinău „Eugen Doga”, precum și redimensionarea infrastructurii și a capacităților Aeroportului Internațional Mărculești.

39. În lipsa unor facilități moderne și a capacităților tehnologice avansate, aeroportul rămâne vulnerabil la riscuri de securitate și la provocări operaționale majore.

40. Riscurile de securitate vizează primordial amenințările pentru securitatea în aviația civilă. Poliția de Frontieră, în calitate de autoritate cu atribuții directe în domeniul securității aeronautice, conform prevederilor Legii nr. 192/2019 privind securitatea aeronautică, asigură controlul de securitate al pasagerilor, al bagajelor, al încărcăturilor, al proviziilor de bord, precum și, în limitele competențelor, al proviziilor de aeroport, al personalului aeronautic și al personalului care activează în domeniul asigurării securității aeronautice. Activitatea se desfășoară în strânsă coordonare cu operatorul aeroportuar și cu Autoritatea Aeronautică Civilă, în baza procedurilor naționale privind prevenirea și contracararea amenințărilor, inclusiv prin monitorizarea permanentă a fluxurilor și prin verificări suplimentare în situații de risc sporit. Cu toate acestea, ca urmare a incidentelor din perioada anterioară, se conturează necesitatea intervenției statale în consolidarea securității aeroportuare și aeronautice. Se impune o evaluare complexă a componentei de securitate în aviația civilă, prin prisma responsabilităților și a interacțiunii dintre contributorii la atingerea unui nivel optim de securitate, care să includă analiza cadrului normativ, a dotării tehnice, a gradului de conformitate a procedurilor interne cu standardele internaționale și a nivelului de pregătire a personalului.

41. Provocările operaționale includ necorespunderea infrastructurii, insuficiența unor sisteme moderne de control al bagajelor, al pasagerilor și al mărfurilor, precum și ineficiența sistemelor de gestionare a fluxurilor de pasageri și mărfuri în perioadele de vârf. Acest context face dificilă prevenirea actelor de intervenție ilicită, a accesului neautorizat și a activităților ilegale în zonele restricționate ale aeroportului, vulnerabilitate agravată de disfuncționalitățile sistemelor de alertare timpurie și reacție rapidă la incidente de securitate. Pentru a facilita fluxul persoanelor și al mărfurilor, sunt necesare implementarea și utilizarea unor procese și tehnologii de control care să ajute la trecerea frontierei cât mai rapidă și cât mai fluentă posibil, menținând în același timp nivelul necesar de control și securitate adecvată. În Aeroportul Internațional Chișinău „Eugen Doga” se impune dezvoltarea unor sisteme automatizate de control la trecerea frontierei (*automated border control*) și de gestionare a fluxurilor de pasageri.

Impulsionarea proiectului de modernizare a aeroportului național este critică, ținând cont de faptul că acesta reprezintă o nouă etapă de dezvoltare, ce prevede extinderea terminalului de pasageri, reorganizarea zonelor de check-in și de procesare a bagajelor, construcția unor noi extensii pentru zonele de plecare, precum și implementarea tehnologiilor moderne: FAST TRACK (pentru un flux rapid și predictibil al pasagerilor), ABC gate-uri (control automatizat al pașapoartelor) și sisteme inteligente de self-service pentru procesarea bagajelor. În perspectivă, este important ca proiectul de modernizare să fie conceput și implementat ținând cont de aspirațiile de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană și în spațiul Schengen. Dotările precum ABC gate-urile și sistemele de procesare automatizată nu doar că optimizează experiența pasagerilor, ci și ar urma să fie compatibile cu cerințele tehnice și de securitate (standardele EES/ETIAS) impuse la frontierele externe ale Uniunii Europene/Schengen. Prin urmare, modernizarea trebuie să vizeze Aeroportul Internațional Chișinău „Eugen Doga” ca o poartă de intrare europeană, asigurând interoperabilitatea cu sistemele informatice ale Uniunii Europene și garantând un nivel de securitate care să faciliteze și să accelereze, la momentul oportun, integrarea deplină în structurile europene.

42. Întârzierea intervențiilor statului va accentua vulnerabilitățile de securitate, prin ineficiența sistemelor de control al pasagerilor, al bagajelor și al mărfurilor, crescând riscul accesului neautorizat și limitând capacitatea de reacție rapidă în situații critice, ceea ce poate facilita activități ilegale și amenințări teroriste. Impactul negativ asupra fluxului de pasageri și mărfuri poate cauza în consecință pierderi economice, scăderea atractivității aeroportului pentru operatori și investitori și, implicit, un impact advers asupra dezvoltării economice atât pentru Republica Moldova, ca principal beneficiar național, cât și pentru întreaga regiune, având în vedere poziția aeroportului ca nod important în rețelele internaționale de transport aerian, afectând astfel dezvoltarea economică și cooperarea regională.

43. Pe lângă provocările evidente precum creșterea fluxurilor transfrontaliere sau insuficiența infrastructurii, activitatea autorităților de control la frontieră este afectată de diversificarea criminalității, care demonstrează adaptabilitate și complexitate crescândă. În ultimii ani sunt frecvent relevate cazuri de falsificare de înaltă calitate a documentelor de călătorie, a permiselor de ședere, a permiselor de conducere, precum și cazuri de uz de identitate falsă (documente autentice utilizate de persoane cărora acestea nu le aparțin). Sunt constatate cazuri în creștere de tentative de traversare frauduloasă a hotarului prin recurgerea la camuflarea bunurilor și chiar a persoanelor în compartimente ascunse ale mijloacelor de transport, adaptate special pentru a evita detecția.

44. Vulnerabilitatea majoră în contextul modului de operare enunțat este reflectată de insuficiența scanerelor moderne, a detectoarelor bățăilor inimii ale sistemelor moderne de control, inclusiv de prelucrare a datelor biometrice, și a altor soluții tehnologice care implică utilizarea datelor biometrice pentru identificarea persoanelor și verificarea autenticității actelor de călătorie și a identității persoanelor. Insuficiența acestor sisteme limitează capacitatea de a verifica identitatea călătorilor și de a preveni trecerile clandestine, subminând astfel securitatea națională. În contextul parcursului de aderare la Uniunea Europeană, implementarea acestor tehnologii devine o prioritate strategică pentru asigurarea compatibilității cu sistemele informatice la scară largă europene și consolidarea securității frontierelor externe ale Republicii Moldova.

45. În plus, infrastructura destinată controalelor în linia a doua (*pe tot parcursul textului, sintagma „control în linia a doua” se va interpreta în sensul Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, cu excepția cazului în care este expres specificat „controlul vamal în linia a doua”*) este fragmentară și insuficient dezvoltată la majoritatea punctelor de trecere a frontierei de stat. Aceste controale, destinate pentru evaluarea detaliată a riscurilor și identificarea potențialelor amenințări, sunt limitate de lipsa unor spații aparte, echipamente specializate, funcții dedicate și personal instruit pentru a efectua verificări aprofundate. În lipsa unor facilități corespunzătoare, controalele în linia a doua nu pot aborda eficient situațiile complexe care necesită investigații suplimentare, cum ar fi identificarea rețelelor de trafic de persoane, contrabandă și alte activități ilicite. Fragmentarea infrastructurii de control reduce capacitatea autorităților de a gestiona în mod corespunzător riscurile de securitate și de a reacționa prompt în fața incidentelor critice care pot apărea la frontieră.

46. O evaluare riguroasă a relevanței fiecărui punct de trecere în parte, în raport cu fluxul real, riscurile identificate și prioritățile naționale va permite concentrarea resurselor și a investițiilor în punctele cu impact real asupra mobilității legale și asupra securității regionale, facilitând astfel implementarea tehnologiilor moderne, consolidarea controlului în linia a doua și dezvoltarea cooperării transfrontaliere. Adicional, se impun investiții suplimentare pentru consolidarea controlului de nivel al treilea materializat prin laboratorul criminalistic, ale cărui facilități și dotări necesită îmbunătățiri suplimentare, inclusiv în privința aspectelor de mobilitate.

47. Autoritățile competente responsabile nemijlocit de controlul la trecerea frontierei trebuie să se asigure că toate procedurile de control sunt efectuate în mod profesionist, calitativ și prompt, de către personal suficient și instruit adecvat, conform unor proceduri standard de operare. Aceasta implică, de asemenea, utilizarea sistemelor informatice și interoperabilitatea dintre acestea, pentru a asigura în punctele de trecere un flux neîntrerupt de informații între autorități,

respectiv dezvoltarea unor interfețe sau a accesului la baze de date comune pentru verificarea identității, inclusiv digitale, verificarea autenticității documentelor, îndeosebi a documentelor electronice (vize în format digital, permise de ședere, acte de identitate electronice), integrarea sistemelor automate de recunoaștere a plăcuțelor de înmatriculare, a sistemelor de control al traficului și a sistemelor de gestionare a rândului electronic în procedurile standard de control la trecerea frontierelor.

48. Reformele întreprinse odată cu adoptarea Codului vamal nr. 95/2021 creează baza normativă și tehnologică pentru aplicarea conceptului european de Ghișeu unic vamal – mecanism esențial al managementului integrat al frontierei de stat. Acesta presupune cooperarea între autoritățile competente la frontieră printr-o platformă electronică unificată pentru procesarea documentelor, evaluarea riscurilor și autorizarea trecerii frontierei.

49. Actualmente, sistemele informaționale ale Poliției de Frontieră și ale Serviciului Vamal sunt interoperabile, facilitând aplicarea principiului ghișeului unic în punctele rutiere de trecere a frontierei de stat. Astfel, o parte din datele colectate de către Poliția de Frontieră sunt transmise direct Serviciului Vamal și, respectiv, validate în cadrul procedurilor de control. Această soluție tehnologică contribuie la eliminarea dublării operațiunilor de introducere a datelor și reduce timpul de așteptare pentru participanții la trafic, susținând fluidizarea procesului de trecere a frontierei. Cu toate acestea, există anumite carențe de interoperabilitate, care necesită o abordare conjugată pentru a fi depășite.

50. Controlul vamal și de frontieră, desfășurat în punctele de trecere a frontierei, este afectat de subdezvoltarea infrastructurii comune, de absența fluxurilor operaționale coordonate și de dublarea verificărilor. În paralel, controlul vamal în linia a doua, realizat de echipele mobile și prin controale ulterioare, beneficiază de suport analitic integrat insuficient sau de acces standardizat redus la datele generate în timp real de alte autorități publice.

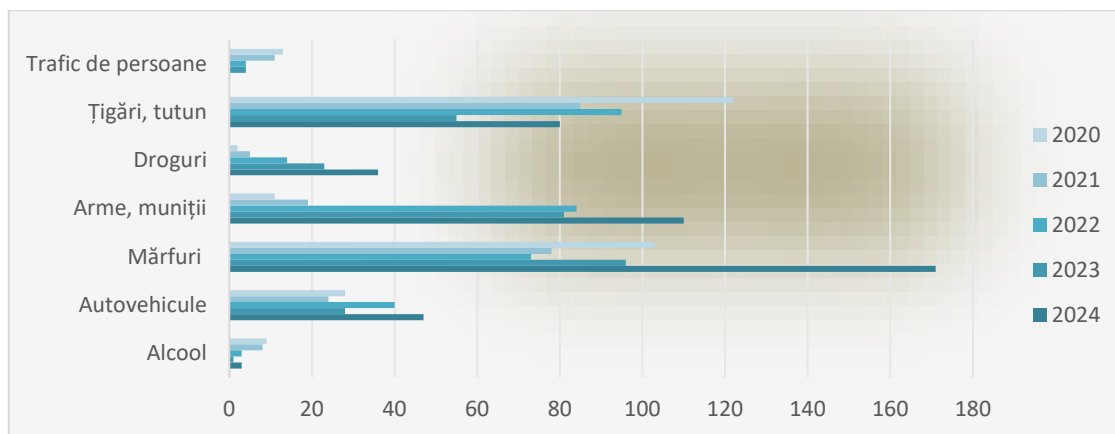
51. Un alt proces ce necesită a fi digitalizat ține de managementul fluxului în punctele de trecere a frontierei de stat rutiere. În prezent, validarea intrării și a ieșirii mijloacelor de transport în/din punctele de frontieră depinde de factorul uman, ceea ce generează blocaje și erori de înregistrare sau autorizare. Excluderea intervenției umane prin implementarea unui sistem automatizat de citire a plăcuțelor de înmatriculare ar elimina aceste riscuri și ar asigura un management eficient și sigur al fluxului rutier.

52. În contextul actual, Republica Moldova se confruntă cu provocări semnificative legate de securitatea frontierei, amplificate de războiul din Ucraina și de intensificarea migrației ilegale. Frontiera de est a țării a devenit o linie critică

de tranzit atât pentru refugiații care caută protecție internațională, cât și pentru activitățile ilegale precum contrabanda, traficul de droguri, migrația ilegală, traficul de armament și muniții și traficul de ființe umane. Aceste activități sunt facilitate de vulnerabilitățile existente la nivelul punctelor de trecere a frontierei, precum și de lipsa unor mecanisme robuste de supraveghere a frontierelor verzi.

53. Se conturează în special un risc cu tendințe de creștere a traficului ilicit de armament și muniții, având în vedere prezența unui volum considerabil de armament pe teritoriul ucrainean. După numărul de cazuri de arme raportat, Ucraina se află în top 15 țări în Raportul privind comerțul ilicit 2023 al Organizației Mondiale a Vămirilor. Totodată, conform alertelor emise de Organizația Mondială a Vămirilor, Ucraina este lider la nivel global, în care se află substanțe explozive, precursori ale acestora, armament și muniții, din cauza conflictului armat de pe teritoriul țării. De asemenea, se observă o creștere îngrijorătoare a traficului ilicit de droguri, ca urmare a reorientării rutelor de distribuție ale rețelelor criminale din estul Europei, în care Republica Moldova riscă să fie implicată ca zonă de tranzit.

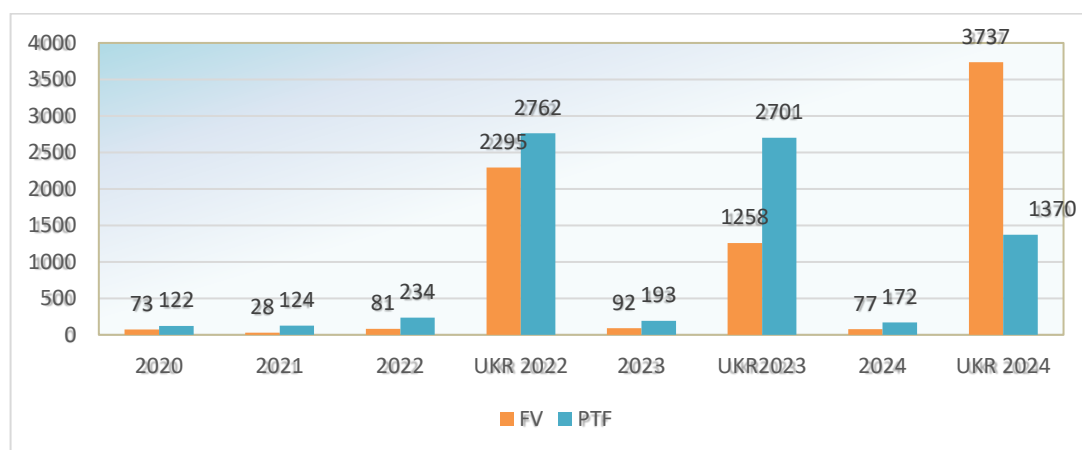
54. Evoluțiile criminalității, reprezentate în figura 6, subliniază necesitatea consolidării capacităților de analiză a riscurilor, supraveghere și reacție operativă, în special pe segmentele de frontieră vulnerabile, pentru a contracara eficient amenințările emergente.

Figura 6. Activități ilegale depistate la frontieră, număr de cazuri
Sursa: datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră și ale Serviciului Vamal

55. Datele privind migrația ilegală în perioada 2020-2024, reprezentate în figura 7, evidențiază o creștere accentuată a acestui fenomen, în special începând cu anul 2022. Contextul de securitate regională generat de războiul din Ucraina a determinat un număr considerabil de cetățeni ucraineni să traverseze ilegal frontiera de stat, precum și a influențat redirecționarea rutelor de migrație ilegală prin Republica Moldova, inclusiv dinspre estul Europei către Uniunea Europeană. Pe parcursul anului 2024 au fost documentați peste 20 de mii de cetățeni ucraineni,

din care 5 107 au fost depistați în tentativă de trecere ilegală a frontierei, iar 16 490 nu aveau intrare legală în Republica Moldova, fiind documentați pe teritoriul țării. Cu toate acestea, dificultățile logistice și controlul eficient la frontieră fac ca presiunea migraționistă asupra Republicii Moldova să fie mai redusă comparativ cu alte rute, precum cele prin Turcia și Balcanii de Vest, în anul 2024 fiind depistați 126 de cetățeni străini, neregionali, cu excepția cetățenilor ucraineni, care au încercat să folosească Republica Moldova pe post de țară de tranzit spre Uniunea Europeană. Formele prin care se manifestă migrația ilegală la frontieră vizează trecerea ilegală a frontierei pe sectorul „verde” de frontieră și traversarea clandestină prin punctele de trecere a frontierei de stat și în baza actelor false/falsificate străine. Un nou *modus operandi* implementat în rândul rețelelor implicate în migrația ilegală este utilizarea site-urilor clonate pentru emiterea vizelor false.

Figura 7. Fluxul de migranți documentați la frontiera de stat a Republicii Moldova, inclusiv cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini nonregionali și dezagregat cetățenii ucraineni, depistați în tentative de trecere ilegală a frontierei
Sursa: datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră

56. Escaladarea fenomenului din anul 2024, cu circa 26 % față de anul 2023, precum și intensificarea cazurilor de organizare a migrației ilegale semnalează activizarea rețelelor criminale care exploatează contextul instabil pentru a facilita treceri ilegale ale frontierei, în special pe segmentul moldo-ucrainean. Segmentul „verde” de frontieră moldo-ucrainean deține ponderea absolută a încălcărilor frontierei de stat cu scop de migrare ilegală.

57. În lipsa intervenției statului, migrația ilegală va continua să crească exponențial, în special pe segmentul moldo-ucrainean, amplificând riscul de suprasolicitare a capacităților naționale de control și gestionare a frontierei. Estimările arată că numărul cetățenilor ucraineni depistați fără intrare legală ar putea crește exponențial de la 16,5 mii în 2024 la peste 35 de mii în 2027, luând în calcul o creștere de 30 % anual (risc mare asociat cu bariere naturale precum saturația și schimbarea rutei), iar tentativele de trecere ilegală la frontieră ar putea

depăși 10 mii de cazuri anual. Cetățenii nonregionali ar înregistra o dublare în următorii trei ani, confirmând diversificarea rutelor și consolidarea Republicii Moldova ca țară de tranzit. Rețelele criminale vor exploata vulnerabilitățile logistice și tehnologice, ceea ce va duce la intensificarea traficului prin „sectorul verde”, utilizarea documentelor false și consolidarea Republicii Moldova ca rută de tranzit spre Uniunea Europeană. Această dinamică sporește riscurile de securitate internă și regională, inclusiv infiltrarea unor elemente asociate criminalității organizate.

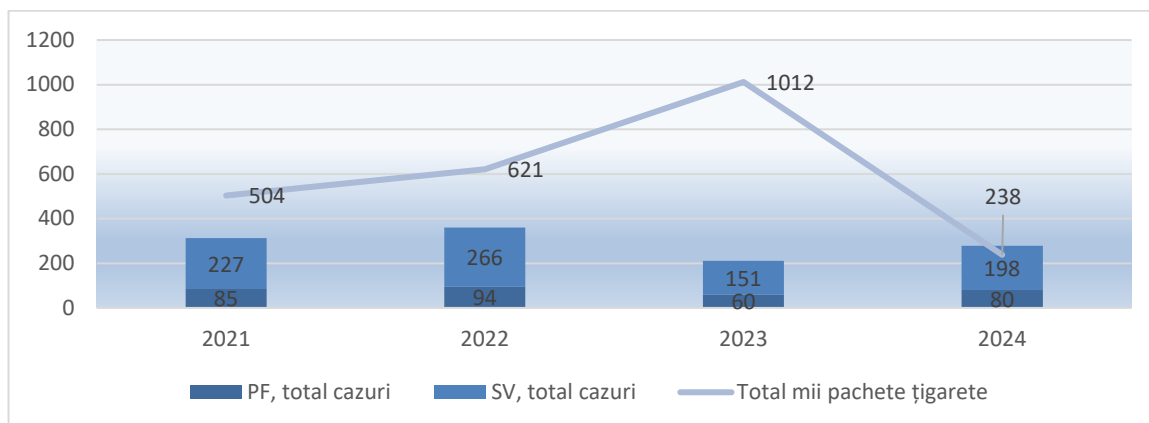
58. Contrabanda rămâne una dintre principalele forme de criminalitate transfrontalieră care afectează siguranța economică a statului. Fenomenul este prezent atât în punctele de trecere a frontierei, prin introducerea sau scoaterea nedeclarată a mărfurilor, cât și în zonele din afara acestora, unde controlul și supravegherea sunt mai reduse. Cele mai frecvente cazuri se referă la produsele supuse regimurilor fiscale speciale, cum ar fi tutunul și alcoolul, bunurile restricționate (medicamente, produse fitosanitare), dar și la articolele comerciale de uz general, introduse ilegal pentru a evita obligațiile vamale.

59. În prezent, combaterea eficientă a contrabandei este afectată de mai mulți factori. Mai întâi de toate, metodele utilizate devin tot mai sofisticate, inclusiv disimularea în compartimente special amenajate sau folosirea transportului ca acoperire. De asemenea, infrastructura din unele puncte de trecere a frontierei rămâne subdezvoltată, lipsind echipamentele moderne pentru control nonintruziv. Cooperarea între autoritățile responsabile de control este adesea limitată de lipsa unui mecanism comun de analiză operațională a riscurilor, ceea ce reduce eficiența selectivității în activitățile de control. Totodată, sistemele informaționale nu sunt încă interconectate suficient pentru a permite accesul rapid și integrat la datele despre transporturi, documentele însoțitoare și istoricul operatorilor economici.

60. În acest context, este necesară consolidarea capacității de detecție și reacție a autorităților abilitate, atât în linia întâi, cât și în linia a doua de control. Aceasta include modernizarea tehnologică (scanere, detectoare, camere inteligente cu citirea plăcuțelor de înmatriculare etc.) și modernizarea echipelor mobile prin dotare, extinderea atribuțiilor și asigurarea accesului la informațiile necesare, precum și dezvoltarea de proceduri integrate pentru supravegherea frontierei în afara punctelor de trecere. Un element-cheie îl reprezintă crearea și utilizarea unui sistem comun de analiză a riscurilor, care să integreze date din multiple surse și să permită anticiparea activităților de contrabandă, prin identificarea timpurie a fluxurilor atipice, a rutelor riscante sau a actorilor implicați.

61. Traficul ilicit al produselor de tutun și conexe este determinat în principal de diferențele de preț dintre piețele legale și ilegale, alimentate de cererea

de pe piața neagră și de prețurile mai mici ale țigărilor din statele non-UE de la frontiera estică, inclusiv Republica Moldova, aspecte influențate de sarcina fiscală aplicată produselor din tutun. Pentru armonizarea accizelor la produsele din tutun cu standardele Uniunii Europene, Republica Moldova a stabilit cotele accizelor pentru anii 2024-2026, cu o creștere anuală de 10 %. Totodată, a fost introdus un nou design al timbrului de acciză/consum, aplicat obligatoriu produselor din tutun fabricate, importate sau introduse în țară, iar începând cu 1 ianuarie 2025, agenții economici din lanțul de aprovizionare cu tutun sunt obligați să aplice proceduri de diligență, să monitorizeze vânzările și să raporteze autorităților neregulile depistate, măsuri menite să combată contrabanda și comerțul ilicit. Cu toate acestea, fenomenul continuă să se mențină la frontieră, conform datelor din figura 8, ponderea majoritară deținând-o segmentul de frontieră moldo-român, pe când cantitatea capturată are o tendință generală de scădere, excepție făcând segmentul de frontieră aerian, unde atât numărul de cazuri, cât și cantitatea ridicată denotă tendințe de creștere.

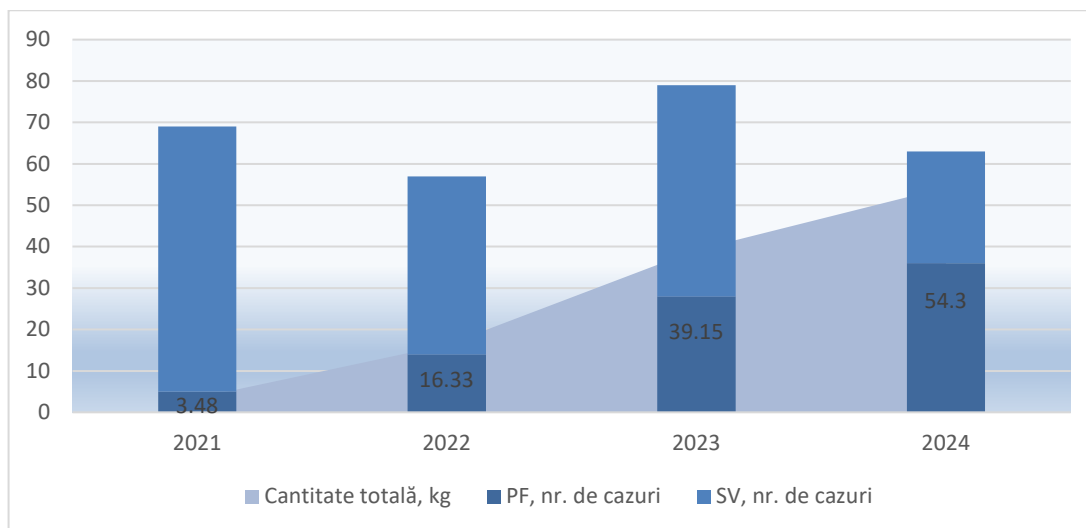
Figura 8. Traficul ilicit de țigări

Sursa: datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră și ale Serviciului Vamal

62. Republica Moldova se confruntă cu o intensificare a traficului de droguri și a traficului de arme și muniții (+38 % cazuri în anul 2024), în timp ce traficul de persoane rămâne greu de depistat la frontieră, majoritatea fiind identificate post-factum de organele de urmărire penală. Deși numărul de arme și muniții reținute a fost în scădere, creșterea numărului de cazuri reflectă persistența riscului, în special pe segmentul aerian. Măsurile de intervenție pe lângă capacitățile tehnice de depistare se vor referi la mecanismele naționale în domeniul controlului armelor, inclusiv cele prevăzute în Programul național privind controlul armelor de calibru mic și armamentului ușor pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 521/2025.

63. Traficul de droguri a cunoscut o creștere constantă privind cantitățile totale de substanțe narcotice și etnobotanice depistate la frontieră (a se vedea figura 9). Modurile de operare utilizate de rețelele infracționale includ disimularea drogurilor în bagaje, compartimentele ascunse ale vehiculelor, coletele poștale sau

asupra persoanelor, deseori în combinație cu rutele de tranzit multiple și utilizarea serviciilor de curierat internațional. Un alt mod de operare relevant îl constituie trecerea ilegală a frontierei prin sectorul „verde”, plasarea în ascunzișuri a drogurilor și preluarea ulterioară a acestora (de către aceeași persoană sau de către alți membri ai rețelei criminale).

Figura 9. Traficul ilicit de droguri, numărul de cazuri depistate de Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal

Sursa: datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră și ale Serviciului Vamal

64. Deși tendința actuală a traficului ilegal de arme rămâne echilibrată, se evidențiază riscul ca armele provenite din zona de conflict să fie redirecționate către piețele negre internaționale prin intermediul teritoriului național. O altă premisă de risc o constituie traficul de materiale chimice, biologice, radiologice și nucleare, or, în urma bombardamentelor și a atacurilor asupra infrastructurii critice ucrainene, a fost raportată o potențială pierdere a controlului asupra acestui tip de materiale, conform Raportului oficial al Agenției Internaționale pentru Energie Atomică.

65. În anul 2025 s-a conturat o nouă tendință la nivelul securității frontaliere, odată cu înregistrarea a trei cazuri de depistare a substanțelor explozive și a precursorilor acestora în punctele de trecere a frontierei de stat. Această evoluție impune consolidarea controlului în punctele de trecere a frontierei de stat și dotarea cu echipamente moderne pentru detectarea urmelor de exploziv.

66. Pentru consolidarea capacității de detecție și intervenție, este prioritară dezvoltarea segmentului chinologic al Poliției de Frontieră și al Serviciului Vamal, inclusiv prin extinderea numărului de echipe canine specializate. Având în vedere insuficiența echipelor canine în punctele de trecere a frontierei, este necesară îmbunătățirea cooperării operaționale dintre Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal pentru utilizarea eficientă a resurselor disponibile și acoperirea nevoilor prioritare.

67. Dezvoltarea dimensiunii chinologice este un element complementar și indispensabil în detectarea și prevenirea nu doar a traficului de droguri, dar și a celorlalte riscuri manifestate constant la frontiere, inclusiv a traficului ilicit de tutun, alcool, arme și muniții, explozivi, a traficului de ființe umane, a migrației ilegale și a contrabandei. În acest sens, se impune modernizarea infrastructurii destinate activității chinologice, inclusiv prin construirea unor centre specializate de instruire și antrenare a echipelor canine. Totodată, se impune diversificarea specializărilor canine – detectarea substanțelor narcotice, a explozivilor, a persoanelor, a armelor și munițiilor, a mijloacelor bănești, a bunurilor ascunse –, precum și profesionalizarea continuă a conductorilor, pentru a răspunde cerințelor tot mai complexe ale securizării frontierei în conformitate cu bunele practici europene.

68. În baza rezultatelor evaluării riscurilor și a modurilor de operare identificate, se constată o vulnerabilitate accentuată în zonele din afara punctelor de trecere a frontierei de stat, unde prezența autorităților de control este permanentă, comparativ cu sectoarele de frontieră verde. Această situație impune necesitatea consolidării mecanismelor de supraveghere a frontierei.

69. Supravegherea frontierei de stat este organizată de către Poliția de Frontieră în mod continuu 24/7, cu folosirea unităților fixe și mobile, care își îndeplinesc atribuțiile prin patrulare sau prin prezența fizică în locurile cu risc sporit și folosirea sistemelor de supraveghere a frontierei de stat. În funcție de rezultatele analizei de risc, pot fi dislocate sisteme de supraveghere mobile, dispozitive de detecție și alertă și pot fi implicate aeronave de zbor fără pilot la bord în misiunile de supraveghere. În procesul de implementare a documentului de politici publice anterior, au fost atinse rezultate semnificative privind obiectivul de dezvoltare a instrumentelor de supraveghere a frontierei de stat, fiind achiziționate mijloace fixe și mobile de supraveghere, inclusiv aeronave de zbor fără pilot la bord, fiind elaborat un nou concept privind autonomia funcțională și decizională a patrului Poliției de Frontieră în supravegherea frontierei de stat și fiind aprobate la nivel instituțional standardele de dotare cu personal, mijloace și infrastructură genistică a sectoarelor Poliției de Frontieră. Mijloacele disponibile rămân totuși insuficiente: doar aproximativ 15 % din 37 de sectoare ale Poliției de Frontieră sunt dotate corespunzător standardelor cu mijloace fixe și mobile de supraveghere și aceeași rată corespunde dotărilor cu aeronave de zbor fără pilot, iar conceptul de autonomie a patrului este implementat corespunzător în aproximativ 10 % din sectoarele Poliției de Frontieră. De asemenea, nu toate mijloacele de observare, detectare, radiolocație și geolocare sunt integrate într-o singură rețea, ceea ce compromite integrarea informațiilor în tabloul situațional național și capacitatea de reacție la incidentele de securitate. Infrastructura

sectoarelor Poliției de Frontieră rămâne o provocare majoră, dat fiind faptul că 50 % din sectoare necesită construcții, reconstrucții și renovări.

70. Astfel, frontierele verzi rămân în continuare vulnerabile la activități ilegale din cauza lipsei de tehnologie avansată și a echipamentelor specializate pentru supravegherea frontierei de stat. Vulnerabilitatea se referă la utilizarea rutelor alternative, greu accesibile, pentru migrație ilegală și contrabandă, ceea ce subminează atât securitatea națională, cât și economia națională. Monitorizarea eficientă a acestor zone necesită implementarea unor sisteme moderne de supraveghere autonomă, utilizarea aeronavelor de zbor fără pilot la bord, a senzorilor de mișcare și a altor tehnologii avansate, pentru a asigura o acoperire totală și continuă și operaționalizarea completă a centrelor de coordonare la nivel local, regional și național.

71. Estimativ, în lipsa intervențiilor și a investițiilor, riscul de treceri ilegale și activități criminale la frontieră ar putea crește anual cu 30 %, având în vedere estimarea riscurilor enunțate ca fiind moderate conform rapoartelor anuale de risc, din cauza insuficienței tehnologiilor biometrice și a lipsei unei infrastructuri adecvate. Această situație va diminua capacitatea autorităților de control de a detecta și de a preveni amenințările, punând în pericol integritatea frontierei și compromițând eforturile Republicii Moldova de a se alinia standardelor Uniunii Europene.

72. În acest context, în vederea alinierii la acquis-ul Uniunii Europene, este necesară dezvoltarea mecanismului național de screening la frontieră, compatibil cu prevederile Regulamentului (UE) 2024/1356 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de introducere a screeningului resortisanților țărilor terțe la frontierele externe și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/817. Ca prim pas, autoritățile naționale, în cooperare cu partenerii europeni, vor desfășura o evaluare preliminară a cadrului normativ, a capacităților operaționale, precum și a infrastructurii și resurselor disponibile, în vederea identificării lacunelor și a priorităților de intervenție, în contextul implementării Noului pact privind migrația și azilul – acțiune prevăzută în Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 666/2025. Rezultatele acestei evaluări vor fundamenta elaborarea unei foi de parcurs detaliate, care să includă etapele, termenele și resursele necesare pentru implementarea treptată a procedurii de screening.

73. Foaia de parcurs va permite stabilirea ulterioară, în baza concluziilor evaluării, a locațiilor optime și a modalităților de pilotare a screeningului, asigurând astfel adaptarea cadrului normativ, dezvoltarea infrastructurii tehnice compatibile cu sistemele europene și pregătirea personalului implicat. Această

abordare etapizată va asigura atât respectarea drepturilor fundamentale, cât și integrarea eficientă a procedurii în arhitectura națională de management al frontierei de stat.

Secțiunea a 2-a

Analiza de risc pentru securitatea internă și amenințările la frontiere

74. Analiza de risc pentru securitatea internă și analiza amenințărilor susceptibile să afecteze funcționarea sau securitatea frontierelor reprezintă o componentă critică a managementului integrat al frontierei de stat.

75. Situația națională este caracterizată de subdezvoltarea rețelelor de schimb de informații între agențiile naționale, precum și cu partenerii internaționali, ceea ce creează o izolare informațională și reduce eficiența măsurilor preventive. La nivelul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în procesul decizional și la elaborarea produselor de analiză de risc se aplică pe larg modelul european comun integrat de analiză a riscurilor (CIRAM). Aplicarea modelului european comun integrat de analiză a riscurilor mai întâi la nivelul Poliției de Frontieră a contribuit la îmbunătățirea capacității de anticipare și reacție față de riscurile migraționale, traficul ilicit, criminalitatea organizată și altele, demonstrând utilitatea unui cadru metodologic standardizat, bazat pe date, indicatori de risc și o abordare etapizată pe cele patru niveluri de control conform modelului european. Actualmente, modelul european comun integrat de analiză a riscurilor este aplicat inclusiv la elaborarea produselor analitice comune de către Grupul comun de analiză a riscurilor.

76. În prezent, capacitatea de analiză a riscurilor este limitată de mai mulți factori, inclusiv fragmentarea informațiilor, insuficiența sistemelor moderne de colectare și prelucrare automatizată a datelor și integrarea insuficientă cu mecanismele europene de avertizare timpurie. Aceste deficiențe reduc semnificativ capacitatea autorităților de a detecta și de a anticipa modelele emergente de amenințare, cum ar fi migrația ilegală, criminalitatea transfrontalieră și alte activități ilicite.

77. Astfel, consolidarea structurilor specializate de analiză a riscurilor și diversificarea mecanismelor de analiză strategică interinstituțională a amenințărilor sunt esențiale. Acest deziderat poate fi realizat prin dezvoltarea direcțiilor de analiză în cadrul instituțiilor-cheie din sistemul de management integrat al frontierei de stat, susținute de un cadru funcțional bine definit, gestionate de un număr adecvat de analiști instruiți, cu expertiză în domeniul migrației, al contrabandei, al traficului de ființe umane, al terorismului, al fluxurilor de mărfuri și transport, precum și prin utilizarea instrumentelor tehnice moderne, inclusiv a bazelor de date partajate, a sistemelor de colectare automată a

indicatorilor de risc, a platformelor de partajare a informațiilor în timp real între autoritățile relevante.

78. Adoptarea unei abordări analitice comune de către toate instituțiile va permite corelarea planificării operative și alocarea resurselor (umane, tehnice, financiare), precum și includerea analizei de risc în ciclul decizional, ceea ce va contura o analiză strategică a riscurilor.

79. Pentru Republica Moldova, aflată pe una dintre rutele principale ale migrației de Est-Vest, analiza strategică a riscurilor nu doar sprijină identificarea amenințărilor actuale, ci și permite proiectarea unor evoluții viitoare, esențiale fiind adaptarea resurselor umane și tehnice, dezvoltarea capacităților analitice și formularea de politici proactive. Analiza strategică a riscurilor reprezintă un instrument esențial pentru fundamentarea deciziilor în domeniul securității frontierelor, ce contribuie la dezvoltarea capacităților instituționale pe termen lung, inclusiv în ceea ce privește formarea de personal specializat, adaptarea procedurilor operaționale și optimizarea resurselor alocate.

80. Pe lângă acestea, analiza riscurilor, în contextul managementului integrat al frontierelor, trebuie să includă și fenomenele atipice, caracterizate printr-o probabilitate redusă de apariție, dar cu potențial de impact major asupra securității și a continuității instituționale. Pentru Republica Moldova, includerea în scenariile strategice de analiză a riscurilor pandemiilor și a crizelor majore de sănătate publică (care pot genera blocaje în punctele de trecere a frontierei, afectarea lanțurilor logistice, suprasolicitarea structurilor de control și necesitatea adoptării rapide a unor măsuri excepționale), a crizelor ecologice sau climatice (de ex. secetă extremă, inundații, incendii de vegetație, cu impact asupra rutelor de migrație, a siguranței infrastructurii de frontieră sau a resurselor de personal) este importantă pentru consolidarea rezilienței instituționale, dezvoltarea capacităților anticipative și a planurilor de continuitate operațională.

81. În plus, valorificarea deplină a activităților Grupului comun de analiză a riscurilor la nivel național este esențială pentru a asigura evaluarea coerentă și rapidă a amenințărilor, facilitând astfel o reacție mai promptă și coordonată la provocările de securitate.

82. În contextul securității regionale tot mai complexe, analiza de risc nu poate fi limitată la dimensiunea națională. Colaborarea transfrontalieră cu autoritățile de frontieră din România, Ucraina, precum și cu agențiile europene relevante (de ex. Frontex, Europol) este de importanță majoră pentru asigurarea unui schimb eficient de informații și pentru dezvoltarea de produse analitice comune. Integrarea perspectivelor și a datelor provenite din statele vecine permite anticiparea mai eficientă a presiunilor externe și oferă o imagine mai clară asupra

rețelelor infracționale transfrontaliere. În acest context, devine esențială participarea activă a structurilor naționale la platformele regionale de analiză a riscurilor, pentru a consolida cooperarea și schimbul de informații în vederea unei reacții coordonate și informate.

83. În absența intervenției statale, Republica Moldova riscă izolarea informațională și incapacitatea de a-și coordona eficient activitățile cu partenerii internaționali în domeniul gestionării frontierelor, în special cu Frontex și țările membre ale Uniunii Europene, ceea ce poate compromite atât securitatea frontierelor, cât și securitatea națională și stabilitatea economică – componente fundamentale ale unui continuum de bunăstare și reziliență la nivel național. Conform strategiei tehnice și operaționale Frontex, adoptarea unor măsuri proactive, precum detectarea timpurie a amenințărilor și coordonarea rapidă între agențiile naționale și europene, optimizează controlul frontierelor fără a îngrădi mobilitatea legală.

Secțiunea a 3-a **Schimbul de informații și cooperarea internațională**

84. Cooperarea Republicii Moldova cu statele membre și Uniunea Europeană în privința gestionării frontierelor a început odată cu semnarea în anul 2005 a Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova, Comisia Europeană și Guvernul Ucrainei cu privire la Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM). Au urmat, în anul 2007, Acordul dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, în anul 2008 – Aranjamentul de lucru privind cooperarea operativă dintre Poliția de Frontieră a Republicii Moldova și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) și în anul 2014 – Acordul privind cooperarea operațională și strategică dintre Republica Moldova și Europol și Protocolul III privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal la Acordul de asociere. În anul 2022, competența executivă a echipelor din cadrul corpului permanent al Poliției de Frontieră și Gărzii de Coastă la nivel european este reglementată în teritoriul național prin Acordul dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind activitățile operative desfășurate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă în Republica Moldova. Suplimentar, ca parte a implementării Aranjamentului de lucru cu Frontex, în cadrul Poliției de Frontieră a fost creat Punctul național de contact cu Frontex, pentru cooperarea operațională cu Agenția.

85. Începând cu anul 2022, în cadrul operațiunilor comune în Republica Moldova, la controlul de frontieră sunt delegați pe principiu de rotație, cu prezența permanentă, ofițeri Frontex, care activează atât în punctele de trecere, cât și la

frontiera verde. Totodată, Republica Moldova participă la operațiunile de returnare organizate de Frontex.

86. Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor criminale (EMPACT) este valorificată de autoritățile naționale prin participarea activă la operațiunile comune organizate la invitația organizațiilor internaționale. Doar în anul 2025, în cadrul acestui mecanism au fost demarate cinci operațiuni sub egida Frontex, desfășurate în cooperare cu Interpol și Europol: „JAD DANUBE – X”, „JAD GLOBAL CHAIN – 2025”, „JAD STOPOVER – 4” și „HOT SPOT-METIS III”. Aceste acțiuni au drept obiectiv combaterea criminalității transfrontaliere, a migrației ilegale, a traficului de persoane și a fraudei documentare asociate, precum și identificarea și destructurarea grupurilor criminale organizate și a persoanelor cu valoare operațională ridicată. Totodată, prin verificări nominale și analizarea datelor biometrice (a amprentelor digitale și a imaginilor faciale), se urmărește prevenirea, depistarea și stoparea eventualelor mișcări teroriste și a fluxurilor de migrație ilegală.

87. Planificarea operațiunilor comune cu puteri executive, implementate pentru al patrulea an consecutiv în temeiul cadrului de cooperare bilateral, se realizează în baza analizei de risc atât la nivelul Poliției de Frontieră, cât și la nivelul Frontex, cu desfășurarea ședințelor de lucru bilaterale, în cadrul cărora sunt stabilite zonele operative de risc, forțele și mijloacele necesare pentru a fi alocate.

88. Adicional, semnarea Aranjamentului de lucru dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) rămâne prioritară, pentru a crea un cadru robust de cooperare în privința aspectelor esențiale legate de securitatea frontierelor, migrație și azil. Semnarea acestui acord va permite o colaborare mai strânsă în gestionarea riscurilor și schimbul operativ de informații, consolidând astfel capacitatea Republicii Moldova de a răspunde rapid la provocările de securitate.

89. Pentru a asigura evaluarea precisă a riscurilor și conștientizarea situațională avansată la frontieră, este necesară alinierea completă a Republicii Moldova la Sistemul european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR). Implementarea eficientă a EUROSUR presupune semnarea Aranjamentului de lucru dintre Ministerul Afacerilor Interne și Frontex, care trebuie să includă mecanisme clare de schimb de informații între centrul național de coordonare și Frontex. Mecanismul național de colectare a informațiilor necesită reglementarea explicită a utilizării tehnologiilor avansate de monitorizare, precum senzori de mișcare, sisteme aeriene fără pilot și platforme autonome de supraveghere. Integrarea acestor instrumente într-un cadru unitar va asigura o conștientizare

situațională completă, cu acuratețe ridicată și disponibilitate în timp real, privind activitățile desfășurate la frontieră.

90. Totodată, pentru a consolida dimensiunea de cooperare internațională, se impune dezvoltarea mecanismelor de schimb operativ de date cu partenerii externi, inclusiv cu Frontex, Europol și statele vecine, în vederea corelării informațiilor privind identitatea și documentele de călătorie, migrația ilegală, criminalitatea transfrontalieră și terorismul. Integrarea acestor schimburi de date în procedurile standard de control la frontieră va asigura o interoperabilitate deplină nu doar la nivel național, ci și în raport cu partenerii europeni și regionali, facilitând accesul la produse analitice comune și sprijinind reacția coordonată în fața amenințărilor.

91. Un rol aparte îl are cooperarea cu Europol, prin intermediul căruia Republica Moldova obține acces la informații relevante și la produsele analitice privind criminalitatea organizată, migrația ilegală și terorismul. Printre provocările majore se numără accesul limitat la anumite informații, necesitatea instruirii continue a personalului și asigurarea unui schimb constant și operativ de date. Depășirea acestor provocări este esențială pentru integrarea Republicii Moldova în spațiul european de securitate și pentru creșterea eficienței controlului la frontiere.

92. Cooperarea Republicii Moldova cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul securității interne și al managementului frontierelor este consolidată inclusiv prin participarea activă în cadrul HUB-ului Uniunii Europene pentru Securitate Internă și Managementul Frontierei – o platformă operațională ce facilitează schimbul de informații, de bune practici și coordonarea intervențiilor în contextul integrării europene. Totodată, sprijinul oferit de Uniunea Europeană prin intermediul misiunilor specializate, precum Misiunea de Asistență la Frontieră a Uniunii Europene în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM) – aflată la finalul mandatului său, și Misiunea de Parteneriat a Uniunii Europene în Republica Moldova (EUPM), contribuie substanțial la dezvoltarea capacităților instituționale și alinierea la standardele europene în domeniul securității și gestionării frontierelor.

93. Schimbul operativ de informații cu statele vecine – România și Ucraina – se realizează în baza cadrului juridic bilateral și trilateral existent, care reglementează cooperarea în domeniul securității frontierelor. Acest schimb este materializat prin mecanisme instituționalizate, precum Centrul Comun de Contact Galați, care facilitează comunicarea rapidă și coordonarea între autoritățile de frontieră și vamale, și Punctul Comun de Contact Palanca, care asigură schimbul de date privind persoanele și mijloacele de transport care traversează frontiera, incidentele de frontieră sau alte situații relevante pentru securitatea regională.

Aceste platforme contribuie la eficientizarea acțiunilor operative, prevenirea riscurilor și întărirea cooperării transfrontaliere, în conformitate cu principiile managementului integrat al frontierelor.

94. Deși Republica Moldova și Ucraina au semnat un acord bilateral privind schimbul de informații în timp real referitor la persoanele și mijloacele de transport care traversează frontiera comună, implementarea acestuia rămâne incompletă. În pofida cadrului juridic existent, mecanismul convenit nu este încă funcțional, ceea ce limitează capacitatea autorităților de a reacționa prompt și coordonat la riscurile transfrontaliere. Depășirea acestei restanțe rămâne o prioritate pentru modernizarea sistemului de schimb de date și pentru consolidarea securității la frontiera moldo-ucraineană.

95. În contextul frontierei moldo-române, controlul coordonat a dobândit o relevanță strategică sporită, având în vedere statutul Republicii Moldova de țară candidată la aderarea la Uniunea Europeană și extinderea spațiului Schengen către România. Această frontieră devine, astfel, o linie de demarcare între un stat membru al Uniunii Europene, parte a spațiului Schengen, și un stat aflat în proces de integrare europeană, fiind supusă unor presiuni crescânde determinate de intensificarea fluxurilor de persoane și bunuri, dar și de amenințări precum migrația ilegală și criminalitatea transfrontalieră.

96. Implementarea controlului coordonat în punctele de trecere a frontierei dintre Republica Moldova și România contribuie la fluidizarea traficului legal, la consolidarea schimbului operativ de informații și la întărirea capacității de reacție a autorităților de frontieră. Acest model permite eficientizarea verificărilor de securitate, îmbunătățirea identificării persoanelor care prezintă risc ridicat și oferă un cadru pentru intervenții rapide în fața amenințărilor emergente, în conformitate cu standardele europene aplicabile frontierelor externe ale Uniunii Europene.

97. Pentru a consolida capacitatea Republicii Moldova de gestionare a riscurilor la frontieră și pentru a susține procesul de integrare treptată în spațiul european de securitate, se impune reconfigurarea modelului operațional existent, în conformitate cu principiile și cerințele prevăzute de Codul Frontierelor Schengen privind controlul comun la frontierele externe ale Uniunii Europene. Din această perspectivă, este necesară extinderea treptată a controlului coordonat în punctele de trecere a frontierei moldo-române, modernizarea infrastructurii aferente și dezvoltarea unor mecanisme funcționale de schimb de informații în timp real între autoritățile de frontieră. Aceste măsuri vor contribui la întărirea securității comune, la fluidizarea circulației legitime și la consolidarea cooperării operaționale cu statele membre ale Uniunii Europene.

98. La frontiera moldo-ucraineană, anumite procese operaționale – cum ar fi activitatea punctelor de trecere a frontierei de pe segmentul central, aflate temporar în afara controlului autorităților constituționale ale Republicii Moldova, și patrularea comună a frontierei verzi – au fost sistate începând cu 28 februarie 2022, ca urmare a evoluțiilor de securitate din regiune. Cu toate acestea, cooperarea bilaterală cu autoritățile ucrainene rămâne solidă și activă la toate nivelurile, fiind menținut un dialog constant și fiind aplicate mecanisme funcționale de coordonare. În acest context, este necesară adaptarea arhitecturii de cooperare operațională la noile realități, prin consolidarea canalelor de schimb de informații, dezvoltarea unor planuri de intervenție coordonată și identificarea unor soluții pentru extinderea controlului și a patrulării comune. Autoritățile naționale ar trebui să fie pregătite, cu forțe și mijloace tehnice adecvate, pentru reluarea integrală a mecanismelor de cooperare sistate, imediat ce condițiile de securitate vor permite acest lucru, în vederea restabilirii unui sistem eficient, sigur și integrat de supraveghere și control la frontiera comună.

Secțiunea a 4-a **Cooperarea interinstituțională la nivel național**

99. Un element important în asigurarea gestionării eficiente a frontierelor îl constituie cooperarea interinstituțională între autoritățile naționale implicate în controlul la frontieră, gestionarea migrației, returnarea persoanelor și protecția drepturilor fundamentale. Cadrul normativ revizuit în perioada 2023-2025 instituie cooperarea interinstituțională în cadrul sistemului de management integrat al frontierei de stat, prin Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. La nivel interministerial, Consiliul Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, instituit conform Hotărârii Guvernului nr. 902/2015, aprobă decizii cu caracter de recomandare privind măsurile și acțiunile corelate ce urmează a fi întreprinse în vederea securizării frontierei de stat și a realizării unui management performant al acesteia.

100. Totodată, cooperarea operațională și schimbul de informații sunt reglementate în cadrul Sistemului de coordonare a securității frontaliere, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 429/2015. Actualmente, subdiviziunea de management operațional al Poliției de Frontieră și centrele regionale de coordonare realizează măsuri de monitorizare, planificare și coordonare a misiunilor, a acțiunilor și a operațiunilor de frontieră din competența Poliției de Frontieră, precum și organizează și desfășoară exerciții și antrenamente pentru consolidarea capacității de reacție a subdiviziunilor Poliției de Frontieră.

101. Centrul operațional de coordonare coordonează activitățile Poliției de Frontieră în cadrul sprijinului operațional reciproc cu autoritățile partenere; coordonează activitățile de cooperare cu autoritățile partenere; coordonează

activitatea autorităților din Sistemul de coordonare a securității frontaliere în cazul activităților comune de a căror îndeplinire este responsabilă Poliția de Frontieră; asigură punctul de contact cu autoritățile partenere, cu alte instituții naționale și internaționale etc. Aceleași atribuții le realizează și centrele regionale și locale, în măsura și în limitele competenței ce le revin conform nivelului structural la care se atribuie.

102. În anul 2025 Sistemul de coordonare a securității frontaliere a fost redimensionat, pentru a se alinia la standardele EUROSUR, Poliția de Frontieră fiind desemnată în calitate de autoritate națională responsabilă de gestionarea și implementarea tablourilor situaționale naționale, conform standardelor EUROSUR, și de implementarea sistemelor tehnice și de securitate cibernetică pentru a se alinia la standardele EUROSUR și schimbul de informații în timp real. Modificările normative aduse prin Hotărârea Guvernului nr. 296/2025 vin să transpună parțial Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2021/1134 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021, precum și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/581 al Comisiei din 9 aprilie 2021 privind tablourile situaționale ale Sistemului european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR). Aceste amendamente prevăd și instituirea Dispozitivului de intervenție, format din angajați instruiți distinct și pregătiți pentru intervenția rapidă în situații de criză sau de incidente la frontiera de stat, precum și colaborarea cu dispozitive similare din statele membre ale Uniunii Europene și cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, fiind consolidată capacitatea de reacție la nivel instituțional și fiind intensificate colaborarea cu agențiile europene și aplicarea coerentă a procedurilor operaționale standardizate.

103. Monitorizarea continuă a evenimentelor produse la frontiera de stat permite cunoașterea situației și sporirea capacității de acțiune, proactive și de reacție.

104. Actualmente, cooperarea dintre Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și instituțiile partenere la nivel național se realizează în baza acordurilor de cooperare semnate, a planurilor de cooperare și a celor situaționale elaborate în acest sens. În acest context, se pune un accent deosebit pe aplicarea strictă a procedurilor operaționale standardizate existente, precum și pe implementarea planurilor interinstituționale de contingentă pentru gestionarea situațiilor de criză la frontieră (a fluxurilor migratorii masive, a incidentelor de securitate, a situațiilor de criză frontalieră sau a urgențelor umanitare). Această abordare este susținută prin organizarea și desfășurarea exercițiilor tactice comune, cu participarea

autorităților naționale, având ca obiectiv testarea și consolidarea capacităților operaționale și a resurselor disponibile în astfel de circumstanțe.

105. Cu toate acestea, în Republica Moldova, cooperarea interinstituțională este adesea fragmentată, caracterizată prin mecanisme insuficient dezvoltate pentru coordonare și schimb de informații în timp real, ceea ce reduce semnificativ eficiența măsurilor de securitate la frontieră.

106. În plus, interoperabilitatea dintre platformele informaționale ale autorităților naționale și standardele comune pentru schimbul de date sunt încă într-o fază incipientă, limitând capacitatea de analiză integrată a riscurilor, afectând negativ procesele de planificare strategică și luare a deciziilor.

107. Pentru creșterea capacităților instituționale în domeniul de coordonare a securității frontaliere este necesară operaționalizarea centrelor de coordonare regionale și locale prin majorarea efectivului-limită și profesionalizarea resurselor umane, dotarea cu echipamente tehnice și informatice, precum și prin consolidarea infrastructurii fizice.

108. Pentru a asigura o coordonare interinstituțională eficientă, sunt necesare dezvoltarea unor protocoale comune de acțiune, asigurarea interoperabilității automate între autoritățile partenere și consolidarea structurilor de coordonare la toate nivelurile, capabile să asigure o reacție rapidă și coordonată la amenințările de securitate.

109. Actualmente se află în derulare procesul de extindere a Sistemului informațional al Centrului operațional de coordonare al Poliției de Frontieră la nivelul sistemului afacerilor interne, prin crearea Sistemului informațional integrat al managementului operațional (SIIMO). Soluția IT vizează optimizarea și automatizarea proceselor interne în cadrul instituțiilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne și se bazează pe o arhitectură modulară, extensibilă și interoperabilă cu serviciile guvernamentale externe și registrele de stat. Aplicarea și dezvoltarea acestui sistem vor permite coordonarea interinstituțională operațională și vor contribui la conștientizarea situațională complexă.

Secțiunea a 5-a

Măsuri tehnice și operative la nivel național

110. Pentru a asigura un control eficient al frontierei de stat și pentru a combate criminalitatea transfrontalieră, este esențială implementarea unor măsuri tehnice și operative adaptate specificului național al Republicii Moldova. În contextul actual, o provocare semnificativă este reprezentată de lipsa controlului

efectiv pe segmentul central al frontierei moldo-ucrainene, ceea ce creează vulnerabilități majore în gestionarea riscurilor de securitate.

111. În prezent, măsurile întreprinse în conformitate cu planul operațional anual prevăd organizarea operațiunilor comune de frontieră împreună cu alte autorități din sistemul de management integrat al frontierei de stat. Acestea se desfășoară în mai multe faze operaționale și sunt coordonate cu subdiviziunile Poliției, ale Inspectoratului General pentru Migrație și ale Serviciului Vamal, atât în zonele de frontieră, cât și pe întreg teritoriul țării. Pe parcursul anului 2025 au fost demarate operațiuni comune, prin participarea a 123 de echipe comune constituite din angajații Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, ai Inspectoratului General al Poliției și ai Serviciului Vamal. Operațiunile comune au ca obiectiv combaterea criminalității transfrontaliere și se concretizează prin patrulări comune, verificări și instituirea de filtre pe traseele naționale.

112. În cazul în care nu va fi asigurată prezența constantă pe această porțiune de frontieră, există riscul creșterii activităților ilegale, precum contrabanda, traficul de ființe umane, migrația ilegală și traficul de droguri. De exemplu, pe parcursul anului 2024, din 16 490 de cetățeni ucraineni documentați pe teritoriul țării, care nu aveau intrare legală în Republica Moldova, 15 120 au declarat că au trecut prin segmentul central (regiunea transnistreană) al frontierei moldo-ucrainene. Acest context complică aplicarea măsurilor de control intern și reduce capacitatea autorităților de a preveni și de a combate eficient criminalitatea transfrontalieră.

113. În acest sens, devine imperativă intensificarea cooperării operaționale interinstituționale între Poliția de Frontieră, Poliție, Serviciul Vamal, Inspectoratul General pentru Migrație, Serviciul de Informații și Securitate și alte instituții relevante, pentru a asigura schimbul continuu de informații, planificarea coordonată a acțiunilor și intervenția promptă în situațiile de risc. Consolidarea acestui parteneriat instituțional este vitală pentru contracararea amenințărilor hibride și a rețelelor infracționale care exploatează lipsa de supraveghere pe segmentul respectiv al frontierei.

114. Este necesară, de asemenea, în continuare, aplicarea în context național a modelelor și a mecanismelor utilizate în unele state europene, a controalelor comune polițienești și a controlului migrației pe principalele trasee naționale, fie în cadrul operațiunilor internaționale, fie în cadrul celor naționale, inclusiv în zonele de frontieră, în baza analizei de risc și prin digitalizare.

115. Totodată, relansarea cooperării operative cu autoritățile ucrainene pentru asigurarea controlului pe teritoriul ucrainean în zonele unde nu este

prezentă o autoritate de frontieră moldovenească va constitui un instrument esențial pentru stabilizarea și securizarea acestui sector sensibil al frontierei de est.

Secțiunea a 6-a **Utilizarea tehnologiilor de ultimă generație**

116. Una dintre provocările majore pentru Republica Moldova o reprezintă asigurarea alinierii sistemelor informaționale naționale la sistemele la scară largă europene pentru securitatea frontierelor.

117. La nivel național, Poliția de Frontieră, Serviciul Vamal și alte autorități utilizează sisteme informaționale proprii, inclusiv pentru verificarea documentelor, gestionarea fluxurilor de călători și analiza riscurilor. Un rol central în acest sens îl are procesul de interoperabilitate și schimb online de date între Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră și Sistemul informațional automatizat „FRONTIERA” ca parte integrantă a Sistemului Informațional Integrat Vamal, care permite înregistrarea traversărilor, schimbul rapid și sigur de date, precum și interconectarea cu alte autorități naționale în baza principiului ghișeului unic. Prin funcționalitățile sale – verificarea documentelor, gestionarea autorizațiilor de transport, controlul mărfurilor, monitorizarea video și analiza riscurilor – sistemul contribuie la fluidizarea traficului, reducerea timpului de vâmuire, sporirea eficienței și a transparenței controalelor, precum și la combaterea corupției și a criminalității transfrontaliere.

118. Un alt subiect de actualitate îl reprezintă asigurarea interoperabilității între Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră și Sistemul informațional „Migrație” – esențială pentru asigurarea gestionării eficiente a fluxurilor migratorii și pentru protecția securității naționale. Această prioritate este prevăzută în Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030 și va permite accesarea de către polițiștii de frontieră în timp real a informațiilor despre dreptul de ședere și statutul de beneficiar de o formă de protecție, favorizând aplicarea corectă a reglementărilor legale privind traversarea frontierei de stat, precum și prevenirea abuzurilor, a migrației ilegale și a riscurilor de securitate.

119. La dezvoltarea și modernizarea resurselor și a sistemelor informaționale prevăzute în prezentul Program, autoritățile responsabile vor utiliza cu prioritate serviciile guvernamentale partajate, precum serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign), serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog), serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) și platforma de interoperabilitate (MConnect), în

conformitate cu cadrul normativ în vigoare privind infrastructura digitală guvernamentală și schimbul de date.

120. Integrarea platformelor naționale menționate cu sistemele europene la scară largă, gestionate de Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA) – SIS, VIS, Eurodac, EES, ETIAS și ECRIS-TCN – este indispensabilă pentru identificarea rapidă a persoanelor, prevenirea migrației ilegale, combaterea criminalității transfrontaliere și asigurarea securității interne. Astfel, verificarea documentelor și a identității călătorilor va presupune corelarea bazelor de date naționale cu SIS și VIS, analiza riscurilor utilizând informații din Eurodac, EES și ETIAS, iar schimbul de alerte va fi integrat în sistemul de informații Schengen. Interoperabilitatea completă, inclusiv prin extinderea capabilităților sistemelor informaționale naționale și adaptarea cadrului juridic și tehnic, va asigura un flux neîntrerupt de informații între autoritățile naționale și partenerii europeni, reducând timpul de procesare și sporind capacitatea de reacție la amenințările emergente. În absența unei alinieri complete la aceste platforme, există riscul ca Republica Moldova să se confrunte cu dificultăți și vulnerabilități semnificative în capacitatea de a răspunde rapid la amenințările de securitate și de a proteja frontierele naționale și externe în mod eficient.

121. Stabilirea unei cooperări cu Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA), responsabilă de gestionarea și operarea acestor platforme, este primordială pentru a spori capacitatea Republicii Moldova de a se alinia standardelor europene și de a beneficia de avantajele acestor sisteme, inclusiv schimbul operativ de date și analiza rapidă a riscurilor la frontiere. În acest context, se impune o evaluare complexă a nivelului de pregătire al autorităților naționale, care să includă compatibilitatea juridică și tehnică a sistemelor informaționale utilizate, resursele și capacitățile instituționale necesare, precum și dotările și instruirile esențiale pentru operarea la standarde europene.

Secțiunea a 7-a **Mecanismul de control al calității**

122. Mecanismul de control al calității are ca obiectiv instituirea și consolidarea unui cadru național sistemic de evaluare și monitorizare a performanței autorităților implicate în managementul integrat al frontierei de stat. Acest mecanism contribuie la identificarea timpurie a disfuncționalităților, orientarea intervențiilor corective și fundamentarea procesului decizional strategic.

123. În conformitate cu cerințele Strategiei europene de gestionare integrată a frontierelor, mecanismul de control al calității presupune instituirea unui cadru național care combină evaluarea funcționării sistemului de management integrat al frontierei de stat cu identificarea vulnerabilităților operaționale, într-un mod coerent și coordonat.

124. În Republica Moldova, acest mecanism a fost inițiat în contextul Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2018-2023, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1101/2018, iar instituționalizarea sa a fost sprijinită prin Decizia Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat din 9 decembrie 2020, care a creat Grupul de lucru interinstituțional pentru evaluare. Consolidarea cadrului operațional s-a realizat prin Programul de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 792/2022, prin introducerea explicită a activităților legate de evaluare, coordonare interinstituțională și integrare a principiilor europene privind controlul calității în domeniul frontierelor.

125. Următorul pas în dezvoltarea mecanismului național de control al calității a fost realizat cu sprijinul Uniunii Europene, prin intermediul proiectului MIEUX+ (2023-2024), în cooperare cu Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor Migraționale (ICMPD). În cadrul acestui proiect, a fost elaborat un ghid metodologic pentru evaluarea aplicării principiilor managementului integrat al frontierei de stat, adaptat contextului instituțional al Republicii Moldova și aliniat cadrului european în vigoare la momentul elaborării.

126. Actualmente, mecanismul național de control al calității în domeniul managementului integrat al frontierei de stat se află într-o etapă incipientă de aplicare. Deși a fost instituit formal Grupul de lucru interinstituțional pentru evaluare, conform Deciziei Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat din anul 2020, regulamentul acestuia nu a fost implementat efectiv, iar activitatea grupului nu a devenit funcțională în mod sustenabil.

127. În paralel, ghidul metodologic elaborat ulterior a oferit un cadru practic alternativ, însă evaluările tematice nu au fost desfășurate în teren la scară națională. Nu a fost instituit un ciclu clar de organizare a evaluărilor, iar rezultatele nu sunt încă utilizate în mod formalizat în procesul de planificare, bugetare sau revizuire a politicilor.

128. De asemenea, nu există o metodologie distinctă pentru evaluarea vulnerabilităților, iar interconectarea între evaluarea managementului integrat al frontierei de stat și alte instrumente naționale de analiză sau control nu este reglementată ori valorificată. Din aceste motive, mecanismul actual nu oferă o

imagine integrată și clară asupra funcționării sistemului, iar potențialul său de a ghida procesul decizional strategic rămâne nevalorificat.

129. În perioada 2026-2030, prioritare sunt dezvoltarea și operaționalizarea deplină a mecanismului național de control al calității, în conformitate cu cele 15 componente ale sistemului european de gestiune integrată a frontierelor. Totodată, este importantă instituirea unui cadru regulator obligatoriu, prin elaborarea unei noi hotărâri a Guvernului sau prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 902/2015 cu privire la Consiliul Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, care să includă aplicarea mecanismului, să stabilească responsabilitățile instituțiilor implicate, metodologia generală și frecvența evaluărilor.

130. Complementar, este necesară elaborarea unei metodologii naționale distincte pentru evaluarea vulnerabilităților în sistemul de gestionare a frontierelor, care să stabilească criterii, responsabilități și un cadru de raportare. Rezultatele evaluării vulnerabilităților trebuie să fie integrate în mod sistematic în procesul de planificare strategică și bugetară, astfel încât să contribuie la prioritizarea măsurilor corective și a utilizării resurselor.

131. Consolidarea cadrului instituțional va fi completată prin alocarea resurselor necesare și prin dezvoltarea capacităților analitice ale autorităților relevante. De asemenea, este importantă promovarea unei culturi organizaționale orientate spre performanță, transparență și cooperare interinstituțională.

132. Totodată, funcționarea mecanismului de control al calității necesită susținere printr-un cadru de guvernare eficient, în care Consiliul Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat să joace un rol activ în monitorizarea aplicării evaluărilor, validarea recomandărilor strategice și integrarea rezultatelor în procesele decizionale naționale. Având în vedere componența sa interinstituțională, Consiliul reprezintă platforma optimă pentru asigurarea unei responsabilități partajate între toate autoritățile implicate în gestionarea frontierelor, consolidând astfel caracterul integrat al sistemului de management integrat al frontierei de stat din Republica Moldova.

133. Complementar, va fi valorificată cooperarea cu Frontex și cu structurile relevante ale Comisiei Europene, inclusiv în scopul alinierii reglementărilor naționale la standardele Uniunii Europene, al participării la inițiativele comune de evaluare și al perfecționării continue a capacităților interne de analiză și control al calității.

Secțiunea a 8-a

Mecanisme de solidaritate și finanțare

134. Mecanismele de solidaritate și instrumentele de finanțare oferite de Uniunea Europeană joacă un rol esențial în consolidarea capacităților operaționale, instituționale și tehnologice ale statelor membre pentru gestionarea frontierelor externe. Pentru Republica Moldova, accesul la aceste resurse rămâne, deocamdată, limitat, ca urmare a statutului său de țară candidată și a imposibilității de a accesa direct fondurile structurale ale Uniunii Europene, precum Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare sau Fondul pentru Managementul Integrat al Frontierelor. Această constrângere reduce posibilitățile de planificare strategică și de investiție în dezvoltarea infrastructurii de frontieră, în modernizarea echipamentelor și în consolidarea capacităților profesionale.

135. În același timp, pe plan intern se atestă lipsa unui corp suficient de specialiști în elaborarea și implementarea proiectelor, ceea ce afectează capacitatea administrativă de a valorifica eficient sprijinul extern disponibil sau potențial, inclusiv prin intermediul mecanismelor de cooperare bilaterală sau al unor instrumente precum Mecanismul pentru interconectarea Europei (CEF – *Connecting Europe Facility*), Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională (NDICI – *Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument*) și Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA – *Instrument for Pre-Accession Assistance*). Această situație indică nevoia stringentă de pregătire instituțională proactivă pentru momentul în care Republica Moldova va putea accesa direct fondurile europene.

136. În prezent, deși unele autorități dispun de structuri specializate în gestionarea fondurilor externe, acestea sunt dezvoltate inegal, iar la nivel național nu există un mecanism coerent și integrat de coordonare strategică a proceselor de atragere, planificare, implementare și monitorizare a proiectelor finanțate extern. Lipsa de uniformitate reduce eficiența eforturilor instituționale, generează suprapuneri sau goluri funcționale și poate limita capacitatea Republicii Moldova de a mobiliza în mod coordonat resursele necesare pentru modernizarea sistemului de management integrat al frontierei de stat.

137. În acest sens, o soluție realistă constă în consolidarea subdiviziunilor existente în cadrul autorităților care gestionează fonduri externe, astfel încât acestea să dispună de expertiză avansată în atragerea, implementarea și absorbția resurselor financiare. Un model viabil, aplicat cu succes de alte state, îl reprezintă instituirea unor unități de implementare a proiectelor (PIU – *Project Implementation Units*) în cadrul structurilor-cheie, axate pe gestiunea financiară riguroasă, conformitatea cu regulamentele donatorilor și orientarea spre rezultate. Aceste mecanisme ar permite o abordare sustenabilă și profesionistă a gestionării sprijinului european, crescând capacitatea Republicii Moldova de a răspunde

eficient oportunităților de finanțare în domeniul managementului integrat al frontierelor.

138. Pentru a răspunde acestor provocări, se impune dezvoltarea unui cadru instituțional anticipativ, care să includă atât consolidarea resurselor umane specializate în managementul proiectelor, cât și instituționalizarea unor mecanisme eficiente de cooperare interinstituțională între autoritățile responsabile de managementul integrat al frontierei de stat. Acest fapt ar contribui la creșterea coerenței strategice, la eficientizarea procesului decizional și la o mai bună absorbție a sprijinului financiar extern, în conformitate cu obiectivele de aderare la Uniunea Europeană.

Secțiunea a 9-a **Componente transversale – drepturile fundamentale, educația** **și formarea, cercetarea și inovarea**

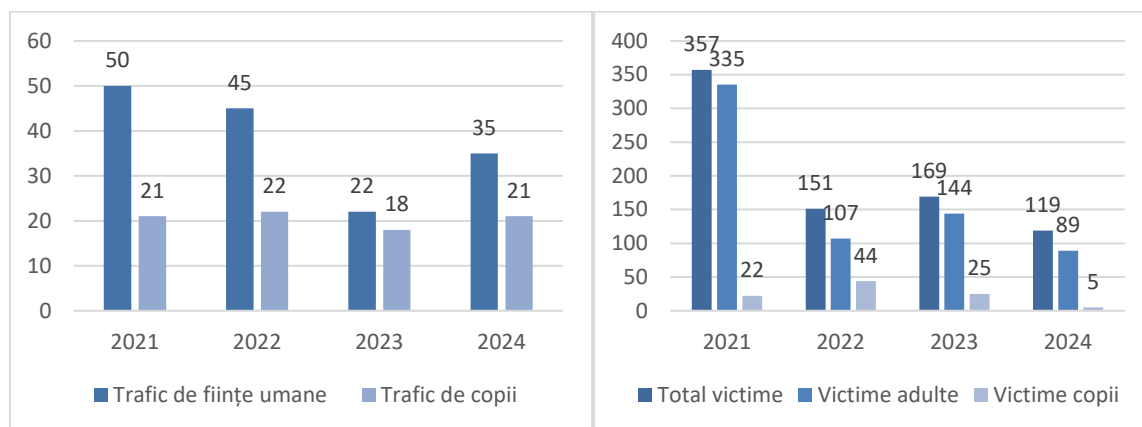
139. Respectarea drepturilor fundamentale nu este doar o obligație legală, ci și un principiu esențial pentru menținerea încrederii publicului și a partenerilor internaționali. La nivel național, activitatea Poliției de Frontieră și a Inspectoratului General pentru Migrație, pe palierul drepturilor fundamentale, este monitorizată și evaluată de Avocatul Poporului. Concomitent, evaluarea respectării drepturilor fundamentale la frontieră, în conformitate cu reglementările europene, trebuie să reprezinte un subiect transversal al evaluărilor aplicării componentelor de management integrat al frontierei de stat. Implicarea Oficiului Avocatului Poporului în calitate de observator în desfășurarea evaluărilor aplicării componentelor de management integrat al frontierei de stat este oportună și ar putea contribui la eficientizarea planificării și utilizării resurselor.

140. Respectarea drepturilor fundamentale la frontieră se referă în special la categoriile vulnerabile de persoane (copii, femei, persoane cu nevoi speciale etc.), solicitanții de azil și victimele traficului de ființe umane. Suplimentar, din perspectiva drepturilor fundamentale, se pune accent sporit pe integrarea dimensiunii de gen. Totuși, ar trebui consolidate eforturile în vederea fortificării acestei componente, or, odată cu acceptarea diversității, a incluziunii și a egalității de gen, autoritățile devin mai bine pregătite pentru a răspunde necesităților societății.

141. Autoritățile publice competente, conform Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, prin cooperare la frontieră, asigură protecția și asistența necesară copiilor aflați în situații de risc și altor persoane vulnerabile, inclusiv, la necesitate, preluarea minorilor în custodie în scopul garantării drepturilor acestora. De asemenea, în conformitate cu prevederile Legii nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, autoritățile publice competente identifică victimele traficului de ființe umane

pentru a le oferi protecție adecvată sau a le referi serviciilor specializate de asistență socială.

142. Deși eforturile instituționale vizează în mod continuu pregătirea personalului pe tematici aferente identificării și referirii victimelor traficului de ființe umane și drepturilor solicitanților de azil, instruirea în acest domeniu rămâne adesea formală și fragmentată, fără a aborda în mod specific nevoile grupurilor vulnerabile, fără a ținti domenii specializate precum combaterea traficului de copii și identificarea minorilor victime ale traficului de copii. Acest lucru afectează capacitatea autorităților de a reacționa prompt în situații critice pentru prevenirea abuzurilor. Victimele traficului de ființe umane conștientizează situația abia în țara de destinație, ceea ce face dificilă identificarea cazurilor la frontieră și determină ca majoritatea acestora să fie descoperite ulterior de organele de urmărire penală. Deși în anul 2024 nu au fost pornite cauze penale pe traficul de ființe umane transfrontalier, iar în anul 2023 au fost pornite doar două cauze, totuși în interiorul țării, la nivel național, fenomenul persistă, inclusiv în rândul copiilor, confirmat de datele statistice prezentate în figura 10.

Figura 10. Dinamica traficului de ființe umane

Sursa: datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției

143. O provocare în activitatea Poliției de Frontieră o constituie lipsa numărului suficient de interpreți și traducători autorizați pentru victimele infracțiunilor, în special pentru victimele traficului de ființe umane, cu impact direct asupra identificării, a protecției și a accesului la justiție al acestor persoane. Victimele nu pot înțelege procedurile sau drepturile care li se cuvin, inclusiv dreptul de a primi protecție, cazare, asistență medicală etc. Deși pentru respectarea drepturilor participanților la proces, în cadrul Direcțiilor regionale ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a fost instituit Serviciul interpret și traducător, provocările actuale țin de lipsa interpreților autorizați pentru anumite limbi rare (afro-asiatice). Accesul la interpreți și traducători este esențial pentru o abordare eficientă și umană în identificarea și protejarea victimelor traficului de ființe umane. Lipsa acestora afectează nu doar victimele, ci și eficiența operațională și capacitatea de a urmări penal traficanții.

144. Aferent solicitanților de protecție internațională, afluxul crescut de refugiați și migranți vulnerabili a subliniat importanța consolidării mecanismelor de protecție la frontieră. Emergența principală este asigurarea unor condiții minime pentru cazarea temporară a solicitanților de azil. Actualmente, în cele 41 de sectoare ale Poliției de Frontieră există 31 de încăperi pentru solicitanții de azil, finanțarea construcției și amenajării acestora realizându-se din suportul financiar al Agenției ONU pentru Refugiați, al altor parteneri de dezvoltare și din bugetul de stat, prin intermediul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

145. În perspectivă, toate sectoarele Poliției de Frontieră și punctele de trecere a frontierei de stat trebuie să dispună de spații suficiente pentru cazarea temporară a solicitanților de azil, amenajate corespunzător, cu facilitățile necesare (inclusiv pentru grupurile vulnerabile), care să dispună de condiții minime de cazare, hrană, apă, duș, asistență medicală de urgență, apel telefonic, acces la avocați sau misiuni diplomatice, traducători și informații clare despre drepturile, obligațiile și procesul administrativ asupra lor.

146. Totodată, pentru stabilirea unui nou mecanism de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale la frontiera de stat, precum și a celorlalte măsuri ce se impun, este necesară evaluarea în contextul impactului noului Pact privind migrația și azilul, adoptat la nivelul Uniunii Europene, și al experienței statelor membre în implementarea acestuia. Acțiunea respectivă este integrată în Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030 și va consolida inclusiv eforturile autorităților din sistemul de management integrat al frontierei de stat.

147. Gestionarea integrată a frontierelor depinde semnificativ de calitatea resurselor umane, iar eficiența acestui proces este strâns legată de capacitatea de a reține și de a dezvolta personal calificat. Totuși, Republica Moldova se confruntă cu provocări majore în acest sens, inclusiv exodul continuu al personalului specializat, dificultăți în retenția angajaților și limitări în formarea profesională adaptată la riscurile emergente și tehnologiile moderne. Necesitatea de formare profesională a angajaților se referă nu doar la protecția copiilor și a altor persoane aflate în situații vulnerabile, ci și la alte componente ale gestionării integrate a frontierelor.

148. Începând cu anul 2025, procesul de formare profesională a personalului din domeniul afacerilor interne, inclusiv pentru structurile implicate în gestionarea frontierei de stat, este asigurat în mod centralizat de Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne. Această reorganizare a rezultat din absorbția Centrului de Excelență în Securitatea Frontierei, cu scopul de a eficientiza procesele instituționale, de a unifica standardele de instruire și de a consolida capacitățile academice într-un cadru integrat. Academia devine astfel

principalul furnizor de formare inițială și continuă pentru întreg personalul Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv pentru angajații Poliției de Frontieră și ai altor structuri relevante ale sistemului de management integrat al frontierei de stat. Formarea profesională se realizează printr-o gamă extinsă de programe educaționale, însă acestea reflectă doar parțial cerințele complexe ale unui sistem modern de management integrat al frontierei, bazat pe bune practici europene. În contextul actual, în care securitatea frontierelor presupune abordări multidimensionale și cooperare interinstituțională, formarea trebuie să răspundă nevoilor operaționale ale tuturor actorilor implicați și să promoveze competențe avansate în domenii precum analiza riscurilor, combaterea migrației ilegale, aplicarea drepturilor fundamentale și utilizarea tehnologiilor moderne de supraveghere. Actualmente, programele de instruire includ atât conținuturi teoretice, cât și componente practice, însă infrastructura didactică necesită modernizare, iar resursele umane specializate sunt insuficiente pentru a acoperi tematicile specifice cerute de modelul european de management integrat.

149. Participarea în rețele europene de pregătire, integrarea Republicii Moldova în structuri de formare cum sunt Frontex și Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL) contribuie la dezvoltarea competențelor specifice de management integrat al frontierei de stat. Academia „Ștefan cel Mare” a devenit parte a Agenției Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii CEPOL, fiind conectată la platforma de instruire LIDL. Totodată, utilizarea platformei de instruire oferite de Frontex rămâne ocazională și în mare parte dependentă de proiecte externe.

150. În plus, pregătirea ofițerilor și a subofițerilor din domeniul managementului integrat al frontierei de stat trebuie să fie conformă unui set de cerințe crescânde privind interoperabilitatea, răspunsul la crize, managementul datelor și supravegherea bazată pe tehnologie.

151. Suplimentar, Academia „Ștefan cel Mare” trebuie să beneficieze deplin de oportunitățile oferite de Uniunea Europeană în partea ce ține de participarea la programele de cercetare, inovare și dezvoltare instituțională prin instrumente precum Horizon Europe, Erasmus+ și alte mecanisme de sprijin dedicate consolidării capacităților academice și profesionale în domeniul afacerilor interne. Utilizarea redusă a platformelor europene limitează transferul de expertiză, modernizarea curriculară și integrarea în rețelele internaționale de formare și cercetare.

152. Pe fundalul deficitului tot mai accentuat de personal și al exodului constant de specialiști din cadrul sistemului afacerilor interne, presiunea asupra sistemului de instruire crește semnificativ. Deși este unica instituție cu atribuții integrate de formare inițială și continuă, Academia „Ștefan cel Mare” se confruntă

cu constrângeri logistice, resurse umane limitate și un cadru curricular care nu este încă pe deplin adaptat volumului și complexității cerințelor actuale. Această situație afectează capacitatea de a asigura instruirea sistematică a unui număr crescut de angajați nou-recrutați, în paralel cu nevoia urgentă de reconversie și perfecționare a personalului existent. În absența unui plan corespunzător de extindere a capacităților instituționale și a unei strategii proactive de retenție a personalului, riscul acumulării unor dezechilibre funcționale și al slăbirii rezilienței operaționale în domeniul managementului integrat al frontierei de stat devine unul sistemic. În calitate de măsură de sustenabilitate, se impune valorificarea mecanismului de formare a formatorilor, ca soluție pentru extinderea capacității de instruire fără a suprasolicita structura centrală a Academiei. Dezvoltarea unei rețele naționale de formatori certificați în domenii-cheie ale managementului integrat al frontierei – precum analiza riscurilor și informațiilor, supravegherea aeriană, depistarea materialelor chimice, biologice, radiologice și nucleare, aplicarea standardelor europene și cooperarea interinstituțională – ar permite descentralizarea parțială a instruirii, asigurarea continuității procesului educațional și creșterea calității transferului de cunoștințe la toate nivelurile ierarhice. Astfel, pentru a asigura coerența, eficiența și durabilitatea formării profesionale în domeniul managementului integrat al frontierei, este necesară dezvoltarea unei viziuni strategice unitare, care să integreze toate nivelurile de instruire, să consolideze colaborarea cu partenerii internaționali și să asigure o adaptare continuă la standardele și practicile Uniunii Europene.

153. Având în vedere obiectivele specifice pe care le trasează prezentul Program, se conturează necesitatea consolidării continue a capacităților umane în domeniul analizei de risc. În acest sens, este imperativ ca instituțiile responsabile să asigure un program constant de formare inițială și continuă pentru analiști de informații în conformitate cu standardele europene în domeniu. Formarea ar trebui să includă aspecte tehnice (de ex. utilizarea platformelor de analiză, interpretarea indicatorilor), precum și abilități analitice (de ex. redactarea produselor analitice, prezentarea riscurilor etc.). Totodată, se recomandă crearea unui cadru național de certificare și recunoaștere a specializării în analiza de risc, ceea ce ar contribui la profesionalizarea acestui domeniu și la atragerea personalului calificat.

154. Este necesară dezvoltarea capacităților umane și specializarea angajaților dedicați pentru efectuarea controlului în linia a doua și a verificărilor bazate pe biometrie. Polițiștii de frontieră necesită a fi instruiți în preluarea și prelucrarea datelor dactiloscopice și a imaginilor faciale, inclusiv prin prisma respectului față de drepturile fundamentale și a interesului superior al copilului.

155. Dotarea subdiviziunilor Poliției de Frontieră cu sisteme de supraveghere aeriană a frontierei de stat implică inclusiv instruirea și certificarea piloților. În prezent, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră dispune de un

număr de 250 de piloți instruiți, însă necesarul estimat depășește 750 de operatori, având în vedere extinderea activităților de supraveghere în zone greu accesibile și creșterea cerințelor operaționale.

156. În plus, cercetarea și inovarea sunt factori critici pentru menținerea competitivității în gestionarea frontierelor. Republica Moldova se confruntă cu dificultăți semnificative în acest domeniu, inclusiv cu lipsa infrastructurii pentru testarea și implementarea tehnologiilor emergente, cum ar fi inteligența artificială, sistemele autonome și analiza predictivă. Exodul resurselor umane calificate limitează capacitatea națională de a adopta soluții inovatoare și de a dezvolta tehnologii proprii pentru securitatea frontierelor.

157. Pentru a aborda aceste provocări, este necesară consolidarea capacităților de retenție a personalului calificat, capacitarea structurilor dedicate formării continue și promovarea cercetării aplicate, care să permită integrarea soluțiilor inovatoare în procesele operaționale.

Secțiunea a 10-a **Consecințele absenței intervențiilor**

158. În cazul neintervenției în soluționarea problemelor identificate, inclusiv neimplementarea sau implementarea neconformă a prezentului Program, consecința negativă și imediată va consta în intensificarea criminalității transfrontaliere. Lecțiile învățate din perioadele anterioare, care subliniază coordonarea interinstituțională suboptimală și dotările tehnice insuficiente, sugerează că fragmentarea eforturilor va persista, favorizând migrația ilegală, contrabanda (în special cu produse accizabile și armament) și dezvoltarea rețelelor criminale organizate. Republica Moldova riscă să devină un punct de tranzit în regiune, statul transformându-se într-un potențial factor de risc regional. Acest scenariu scade nivelul de securitate în comunități, sporind violența și nesiguranța cotidiană, toți cetățenii, indiferent de criterii specifice, fiind expuși la riscuri asociate cu instabilitatea regională și activitățile grupurilor infracționale internaționale. În acest context, migranții ilegali și solicitanții unei forme de protecție sunt cel mai mare grup vulnerabil direct afectat. Aceștia devin victime sigure ale traficului de ființe umane și ale rețelelor de organizare a migrației ilegale, îndeosebi în cazul femeilor și copiilor, inclusiv al minorilor neînsoțiți, care sunt expuși riscului exploatarei sexuale și muncii forțate.

159. Prin urmare, neintervenția ar avea drept efect direct nu doar erodarea încrederii publice în capacitatea statului de a asigura securitatea, dar și costuri economice mult mai mari pe termen mediu și lung, prin necesitatea unor intervenții ad-hoc de urgență, mai puțin eficiente decât o abordare strategică, multianuală și

integrată. Evitarea acestor costuri ar permite direcționarea resurselor respective către servicii sociale sau investiții în beneficiul direct al cetățenilor.

160. Neintervenția statului ar însemna, de asemenea, o stagnare în procesul de aliniere la standardele Uniunii Europene, afectând direct aspirațiile europene ale cetățenilor. Or, prezentul Program vizează alinierea la modelul european de management integrat al frontierelor. Această stagnare poate afecta credibilitatea eforturilor de aderare și poate compromite asistența financiară vitală din partea partenerilor externi, condiționată de progrese clare în gestionarea securității la frontieră, sporind riscul de securitate în contextul regional actual. În contextul național, asistența externă este esențială pentru dezvoltarea infrastructurii și modernizarea serviciilor publice, inclusiv a celor care oferă securitate cetățenilor.

161. Bunele practici ale statelor membre ale Uniunii Europene și ale Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă subliniază necesitatea abordării managementului integrat al frontierei ca o investiție strategică. Statele europene dezvoltă programe pe termen mediu care decuplează investițiile majore (în infrastructură și tehnologie avansată) de ciclul bugetar anual.

162. Adoptarea și implementarea prezentului Program este esențială pentru a permite includerea proiectelor de importanță strategică în Cadrul bugetar pe termen mediu al Republicii Moldova, asigurând astfel predictibilitatea finanțării.

163. Subfinanțarea cronică și lipsa de predictibilitate bugetară reprezintă una dintre deficiențele constatate în cadrul anteriorului ciclu de planificare strategică. Prezentul Program vine să asigure baza legală și politică solidă pentru cererile de resurse, întrucât în lipsa acestora justificarea alocărilor suplimentare devine aproape imposibilă, deoarece nu există o legătură vizibilă între resursele cerute și rezultatele așteptate.

164. Lipsa unei planificări bugetare multianuale duce la amânarea achizițiilor majore (de ex. sisteme fixe și mobile de supraveghere, echipamente, infrastructură) și la efectuarea de reparații ad-hoc în loc de modernizări sistemice, menținând frontiera într-o stare de vulnerabilitate tehnică, ceea ce reprezintă o deficiență sistemică.

165. Subfinanțarea afectează alocările pentru instruire profesională avansată și pentru pachete salariale competitive, amplificând o altă deficiență sistemică – fluctuația personalului calificat din Poliția de Frontieră către instituții mai competitive sau către sectorul privat/străin. Acest lucru compromite capacitatea operațională a autorităților, o realitate des întâlnită în administrațiile est-europene.

166. O alocare bugetară națională insuficientă perpetuează dependența excesivă de proiectele ad-hoc finanțate de partenerii externi. Această dependență accentuează riscul legat de ciclurile de finanțare și prioritățile externe, care nu corespund întotdeauna cu necesitățile naționale.

167. În concluzie, neintervenția ar avea ca impact direct și negativ asupra cetățenilor o diminuare a securității individuale și comunitare din cauza intensificării criminalității transfrontaliere (contrabandă, migrație ilegală, rețele criminale). Pe termen mediu și lung, cetățenii ar suporta costuri economice mai mari din bugetul de stat pentru intervenții ineficiente și, simultan, ar fi afectați de erodarea încrederii în stat și de stagnarea procesului de integrare europeană, care le-ar putea aduce beneficii sociale și economice.

III. OBIECTIVE GENERALE

168. Prezentul Program reprezintă intervenția statului prin planificare strategică pentru atingerea a două obiective generale importante în domeniul managementului integrat al frontierei de stat.

169. Obiectivul general 1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat, bazată pe o cunoaștere deplină a situației:

169.1. identificarea timpurie a riscurilor și a vulnerabilităților va permite concentrarea atenției asupra domeniilor critice și, respectiv, utilizarea eficientă a resurselor în beneficiul statului și al comunității;

169.2. pe termen mediu, asigurarea coerenței între componentele sistemului de coordonare a securității frontaliere și consolidarea schimbului și a colectării anticipate a informațiilor va permite integrarea treptată în sistemul de securitate european.

170. Direcții prioritare de intervenție:

170.1. dezvoltarea capacităților instituționale de analiză a riscurilor, precum și de gestionare a informațiilor;

170.2. asigurarea în timp real a unei imagini comprehensive a situației la frontiera de stat;

170.3. implementarea tehnologiilor de ultimă generație în controlul și supravegherea frontierei de stat;

170.4. asigurarea capacității de reacție adecvată la amenințări, susținute de resurse administrative și tehnice, precum și de resurse umane profesionale.

171. Obiectivul general 2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională:

171.1. rezultatul scontat al implementării acestui obiectiv general ține de reducerea semnificativă a contrabandei, a migrației ilegale și a altor acțiuni ilicite la frontiera de stat, precum și facilitarea trecerii legitime a frontierei de către persoane și vehicule;

171.2. în ansamblu, realizarea acestui obiectiv general va contribui la creșterea siguranței cetățeanului, precum și la consolidarea statutului Republicii Moldova de furnizor de securitate și partener de încredere în gestionarea frontierelor externe ale Uniunii Europene.

172. Direcții prioritare de intervenție:

172.1. fortificarea capacităților de control al frontierei de stat în vederea prevenirii și a combaterii acțiunilor ilicite;

172.2. creșterea capacității instituționale de gestionare a crizelor la frontiera de stat;

172.3. fluidizarea traficului la frontiera de stat și garantarea respectării intereselor legitime ale persoanelor;

172.4. dezvoltarea infrastructurii la frontiera de stat și a condițiilor de muncă;

172.5. aplicarea mecanismelor eficiente de control al calității.

IV. OBIECTIVE SPECIFICE

173. Programul conține opt obiective specifice, orientate spre consolidarea securității frontierei de stat, modernizarea infrastructurii și digitalizarea proceselor de control. Fiecare obiectiv presupune acțiuni concrete cu impact direct asupra eficienței operaționale, a cooperării interinstituționale și a creșterii capacității de reacție în fața riscurilor transfrontaliere.

174. Obiectivul specific 1.1. Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60 % din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10 % a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat.

175. Impactul scontat:

175.1. creșterea eficienței și a acoperirii supravegherii frontierei prin dotarea integrală cu drone, sisteme fixe/mobile și instruirea personalului;

175.2. sporirea autonomiei patrulelor/echipelor mobile;

175.3. modernizarea infrastructurii pentru prevenirea și detectarea încălcărilor la frontieră.

176. Obiectivul specific 1.2. Consolidarea până în anul 2030 a capacităților de analiză a riscurilor și a informațiilor, prin crearea a trei mecanisme interinstituționale analitice funcționale, pentru a spori capacitatea de anticipare a riscurilor și a reduce numărul de incidente nedepistate la frontieră de către autoritățile naționale.

177. Impactul scontat:

177.1. creșterea capacității de analiză și anticipare a riscurilor prin soluții informatice avansate;

177.2. îmbunătățirea cooperării interinstituționale și asigurarea cu produse analitice comune pentru combaterea riscurilor transfrontaliere;

177.3. participare consolidată în rețele internaționale de analiză a riscurilor.

178. Obiectivul specific 1.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100 % din punctele de trecere a frontierei de stat.

179. Impactul scontat:

179.1. modernizarea controlului de frontieră prin infrastructură fizică și digitală (linia a doua, control biometric, sisteme ABC);

179.2. creșterea eficienței proceselor de control și gestionare a fluxurilor de persoane și mărfuri;

179.3. reducerea timpului de așteptare și creșterea securității.

180. Obiectivul specific 1.4. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacității de conștientizare situațională, prin integrarea a cel puțin patru tipuri de surse informaționale într-un tablou situațional național unificat, ceea ce va crește capacitatea de reacție și va reduce timpul de răspuns la incidente cu 15 %.

181. Impactul scontat:

181.1. integrarea datelor multiple într-un tablou situațional național coerent;

181.2. creșterea capacității de reacție și coordonare în timp real;

181.3. modernizarea infrastructurii fizice și IT în vederea unui management operațional eficient.

182. Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea până în anul 2030 a 80 % din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestionare a punctelor de trecere a frontierei de stat.

183. Impactul scontat:

183.1. îmbunătățirea condițiilor de lucru și control la frontieră prin edificarea/dezvoltarea subdiviziunilor autorităților de frontieră și a punctelor de trecere;

183.2. construcția drumurilor și a podurilor de acces pentru fluidizarea transportului transfrontalier.

184. Obiectivul specific 2.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă în scopul asigurării conformității depline cu standardele Uniunii Europene în domeniul managementului integrat al frontierei de stat.

185. Impactul scontat:

185.1. asigurarea unei evaluări continue și obiective a performanței în domeniul managementului integrat al frontierei;

185.2. identificarea și reducerea vulnerabilităților sistemice;

185.3. întărirea rolului instituțional al Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat.

186. Obiectivul specific 2.3. Consolidarea până la sfârșitul anului 2030 a capacității comune de răspuns la nivel național și internațional, prin mecanisme de cooperare precum acorduri bilaterale și internaționale și platforme naționale de cooperare.

187. Impactul scontat:

187.1. consolidarea cooperării operaționale cu Frontex și statele vecine;

187.2. implementarea schimbului de informații în timp real cu Ucraina și România;

187.3. creșterea capacității comune de răspuns la incidente la frontieră.

188. Obiectivul specific 2.4. Până în anul 2030, completarea a minimum 95 % din funcții și instruirea a cel puțin 90 % de angajați anual, ceea ce va crește eficiența structurilor de frontieră și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri.

189. Impactul scontat:

189.1. formare profesională armonizată la standardele europene pentru angajații autorităților de frontieră;

189.2. personal calificat pentru implementarea noilor tehnologii și proceduri.

V. INDICATORI DE MONITORIZARE

190. Pentru monitorizarea și evaluarea prezentului Program se utilizează două categorii de indicatori: indicatori de impact și indicatori de rezultat.

191. Indicatorii de impact reflectă schimbările generate de implementarea prezentului Program asupra situației generale la frontieră și asupra rezultatului scontat prin obiectivele generale stabilite, inclusiv asupra securității, a siguranței și a funcționalității frontierei, a eficienței operaționale și a capacității de conștientizare situațională.

192. Indicatorii de rezultat reflectă progresul implementării activităților concrete prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului și permit evaluarea gradului de îndeplinire a obiectivelor specifice/operaționale.

Tabelul 1

Indicatori de monitorizare

Nr. crt.	Indicator de impact	Valoarea de referință 2024	Ținta intermediară (2027)	Valoarea-țintă 2030	Sursa de date
Obiectivul general 1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat, bazată pe o cunoaștere deplină a situației <i>(Țintele naționale ODD 16.1; 16.4.1; 16.4.2; Indicator de monitorizare ODD 16.1.4.; ODD 16)</i>					
1.	Rata cazurilor depistate în raport cu numărul total de evenimente înregistrate	84 %	86 %	88 %	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/parteneri:</i> Ministerul Apărării; Serviciul Vamal; autoritățile de frontieră ale statelor vecine
Obiectivul specific 1.1. Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60 % din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10 % a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat					
2.	Gradul de acoperire a frontierei de stat cu tehnologii moderne pentru supraveghere	15 %	30 %	60 %	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

3.	Numărul de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat diminuat	5356 de cazuri	Scădere cu cel puțin 5 p.p. față de anul 2024	Scădere cu cel puțin 10 p.p. față de anul 2024	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
Obiectivul specific 1.2. Consolidarea până în anul 2030 a capacităților de analiză a riscurilor și a informațiilor, prin crearea a trei mecanisme interinstituționale analitice funcționale, pentru a spori capacitatea de anticipare a riscurilor și a reduce numărul de incidente nedepistate la frontieră de către autoritățile naționale					
4.	Cel puțin trei mecanisme interinstituționale analitice funcționale	1	2	3	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/parteneri:</i> Serviciul Vamal
5.	Rata de incidente nedepistate la frontieră de către autoritățile naționale	0 (nu există date, valoarea de referință urmează a fi măsurată începând cu anul 2025)	Diminuare cu cel puțin 3 p.p. față de anul 2024	Diminuare cu cel puțin 5 p.p. față de anul 2024	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/parteneri:</i> Serviciul Vamal
Obiectivul specific 1.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100 % din punctele de trecere a frontierei de stat					
6.	Controale în linia a doua și controale biometrice implementate în 100 % de sectoare ale Poliției de Frontieră	0 %	40 %	100 %	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
7.	Capacitate de procesare a datelor biometrice asigurată în 100 % de sectoare ale Poliției de Frontieră	0 %	100 %	100 %	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

Obiectivul specific 1.4. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacității de conștientizare situațională, prin integrarea a cel puțin patru tipuri de surse informaționale într-un tablou situațional național unificat, ceea ce va crește capacitatea de reacție și va reduce timpul de răspuns la incidente cu 15 %					
8.	Minimum patru tipuri de surse informaționale noi integrate în tabloul situațional național	4	5	8	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
9.	Timpul de răspuns/reacție la incidente redus	0 (nu există date, valoarea de referință urmează a fi măsurată începând cu anul 2025)	Reducere cu 5 p.p.	Reducere cu 15 p.p.	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
Obiectivul general 2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională					
10.	Nivelul de încredere al populației în Poliția de Frontieră, conform sondajelor Barometrului Opiniei Publice	36 %	38 %	40 %	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/parteneri:</i> Barometrul Opiniei Publice
Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea până în anul 2030 a 80 % din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestionare a punctelor de trecere a frontierei de stat					
11.	Cel puțin 80 % din obiectivele de infrastructură frontalieră dezvoltate	50 %	60 %	80 %	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) <i>Furnizori de date/parteneri:</i> Ministerul Infrastructurii

					și Dezvoltării Regionale; Serviciul Vamal
12.	Gradul de satisfacție al cetățenilor la traversarea frontierei de stat	0 (nu există date, valoarea de referință urmează a fi măsurată începând cu anul 2026)	Creșterea cu 5 p.p.	Creșterea cu 10 p.p.	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Furnizori de date/parteneri: Serviciul Vamal
Obiectivul specific 2.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă în scopul asigurării conformității depline cu standardele Uniunii Europene în domeniul managementului integrat al frontierei de stat					
13.	Cel puțin o misiune de evaluare interinstituțională desfășurată anual	1	2	5	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
14.	Recomandări implementate din Raportul misiunilor de evaluare	0 (nu există date, valoarea de referință urmează a fi măsurată începând cu anul 2025)	85 % de recomandări implementate	100 % de recomandări implementate	Instituțiile din sistemul de management integrat al frontierei de stat
Obiectivul specific 2.3. Consolidarea până la sfârșitul anului 2030 a capacității de răspuns comune la nivel național și internațional, prin mecanisme de cooperare precum acorduri bilaterale și internaționale și platforme naționale de cooperare					
15.	Cel puțin trei mecanisme noi de cooperare operațională dezvoltate	7	8	10	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

Obiectivul specific 2.4. Până în anul 2030, completarea a minimum 95 % din funcții și instruirea a cel puțin 90 % de angajați anual, ceea ce va crește eficiența structurilor de frontieră și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri					
16.	95 % din funcțiile vacante completate cu personal instruit	88 %	92 %	95 %	Ministerul Afacerilor Interne
17.	Numărul de plângeri diminuat gradual	584 de petiții	Reducerea cu cel puțin 5 p.p	Reducerea cu cel puțin 10 p.p	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

VI. IMPACT

193. Aplicarea și dezvoltarea cu succes a conceptului european de gestionare integrată a frontierei în Republica Moldova va permite gestionarea eficientă a frontierei de stat, capacitatea autorităților din sistemul național de management integrat al frontierei de stat, astfel încât Republica Moldova să poată menține statutul de partener de încredere și furnizor de securitate, inclusiv în contextul fortificării centurii extinse de securitate în regiune.

194. Consolidarea serviciilor de securitate prestate cetățenilor se va realiza de către autorități profesioniste și fiabile, pregătite atât din punctul de vedere al conștientizării situației, al capacității de acționare, cât și din punctul de vedere al unui răspuns coordonat și consolidat la amenințări. Anticiparea și gestionarea mai eficientă a amenințărilor emergente și facilitarea circulației legale a persoanelor și a mărfurilor vor stimula comerțul și mobilitatea.

195. La nivel național, beneficiile scontate vizează creșterea siguranței cetățenilor, având impact asupra celor 19 milioane de persoane care traversează în medie frontiera anual, precum și asupra celor peste 140 de mii de persoane care locuiesc în localitățile din zona de frontieră, și pot fi detaliate pe următoarele domenii socioeconomice.

196. Impactul social principal constă în sporirea siguranței publice prin reducerea criminalității transfrontaliere (a traficului de ființe umane, a migrației ilegale).

197. Modernizarea punctelor de trecere a frontierei de stat și implementarea sistemelor inteligente de gestionare a fluxurilor vor duce la reducerea timpului de așteptare pentru călători, îmbunătățind calitatea vieții și experiența de călătorie.

198. Prezentul Program, în corelare cu modificările normative recente, va contribui la facilitarea accesului în zona de frontieră și va stimula turismul local și accesul la servicii esențiale pentru rezidenții regiunilor frontaliere.

199. Impactul economic se traduce în facilitarea comerțului și atragerea investițiilor. Prin digitalizarea procedurilor și aplicarea controlului pe baza analizei de risc, prezentul Program va accelera circulația mărfurilor (în special comerțul cu Uniunea Europeană și Ucraina), reducând costurile de depozitare și întârzierile pentru transportatori. În același timp, o frontieră sigură, transparentă și eficientă creează încredere pentru investitorii străini, semnalizând stabilitate și aliniere la standardele Uniunii Europene.

200. Prin dotarea cu tehnologii avansate și creșterea capacităților vamale și de frontieră, se va diminua evaziunea fiscală și contrabanda (în special cu mărfuri accizate), sporind în consecință veniturile la bugetul de stat.

201. Implicit, se conturează și un impact indirect asupra mediului de afaceri. Pentru companiile de logistică și exportatori, reducerea birocrăției și a timpului de așteptare este direct profitabilă, îmbunătățind competitivitatea pe piețele regionale. Un control la frontieră consolidat și digitalizat va reduce riscul ca mediul de afaceri să fie afectat de concurența neloială din partea produselor de contrabandă. Totodată, simplificarea procedurilor pentru activitățile economice desfășurate în zona de frontieră (turism, comerț) va stimula dezvoltarea antreprenoriatului mic și mijlociu în aceste regiuni, eliminând barierele administrative inutile.

202. Mai mult decât atât, digitalizarea serviciilor și implementarea mecanismelor de control al calității vor reduce interacțiunea directă funcționar-cetățean/agent economic, limitând astfel riscurile de corupție la frontieră.

203. Impactul de gen poate fi estimat din perspectivă bidimensională:

203.1. în raport cu societatea – prin eforturile de a asigura tratamentul adecvat și protecția grupurilor vulnerabile (femei, copii, victime ale traficului, solicitanți de protecție) în conformitate cu bunele practici internaționale privind drepturile fundamentale la frontieră;

203.2. în plan instituțional – investițiile în digitalizare și profesionalizare pot crește atractivitatea carierei în autorități pentru femei, oferind roluri mai puțin bazate pe forța fizică și mai mult pe expertiză (analiză de risc, cibernetică, management).

204. La nivel instituțional, rezultatele scontate pe termen mediu prin implementarea prezentului Program se pot categoriza în:

204.1. instituirea unui cadru strategic și operațional unitar în domeniul managementului integrat al frontierei de stat, care va genera o viziune comună între instituțiile naționale implicate, bazată pe analiză de risc și coordonare strategică, și care va permite un răspuns coerent și eficient la provocările de securitate;

204.2. îmbunătățirea capacităților tehnice, informaționale și de analiză ale autorităților, care va permite analiza în timp real a riscurilor și a vulnerabilităților la frontieră și contracararea acestora prin măsuri proactive de anticipare;

204.3. creșterea eficienței operaționale și a calității controlului la frontieră, care va genera adaptarea capacității de reacție la situații de criză, profesionalizarea angajaților și, în consecință, optimizarea timpului de procesare în punctele de trecere, a timpului de reacție și asigurarea respectării drepturilor omului la frontieră.

205. Sistemul de management integrat al frontierei de stat va deveni un sistem robust, capabil să se adapteze constant și concomitent necesităților cetățenilor și contextului de securitate.

206. Pe termen lung, asigurarea sustenabilității instituționale și a resurselor pentru un sistem rezilient de management integrat al frontierei de stat vor permite adaptarea continuă la evoluțiile de securitate și menținere a eficienței sistemului.

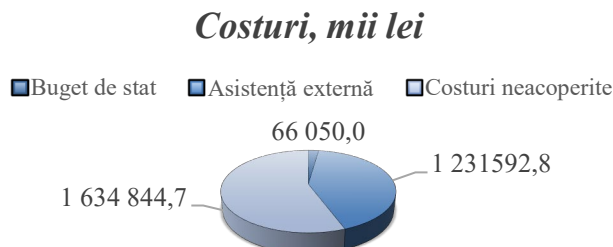
VII. COSTURI

207. Estimarea costurilor necesare pentru realizarea prezentului Program s-a bazat pe prioritățile strategice și activitățile planificate, fiind realizată prin aplicarea Ghidului privind estimarea costurilor aferente documentelor de politici publice. Procesul a fost corelat cu bunele practici internaționale, pentru a asigura o proiecție realistă a resurselor necesare. Finanțarea Programului combină fonduri publice interne și surse externe, în special asistență din partea partenerilor de dezvoltare, urmărindu-se o abordare sinergică și complementară în mobilizarea resurselor disponibile.

208. Sporirea calității controlului frontierei de stat se va realiza prin aplicarea planificată a instrumentelor moderne și a dotărilor necesare, a căror implementare necesită însă a fi susținută prin investiții în capacitarea tehnico-materială a instituțiilor și în pregătirea și menținerea resurselor umane motivate, instruite și în număr adecvat provocărilor de securitate.

209. Valoarea totală estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea prezentului Program este de 2 932 487,5 mii de lei, din care

66 050,0 mii de lei vor fi acoperite din bugetul autorităților, 1 231 592,8 mii de lei – din asistența externă și 1 634 844,7 mii de lei rămân a fi neacoperite, urmând a fi negociate cu partenerii de dezvoltare sau alocate din contul bugetului național.

Figura 11. Repartizarea costurilor conform surselor de finanțare, mii lei

210. Implementarea prezentului Program se va realiza prin intermediul următoarelor programe/subprograme bugetare:

210.1. Programul „35 – Afaceri interne”:

210.1.1. „3501 – Politici și management în domeniul afacerilor interne”;

210.1.2. „3502 – Ordine și siguranță publică”;

210.1.3. „3503 – Migrație și azil”;

210.1.4. „3505 – Servicii de suport în domeniul afacerilor interne”;

210.1.5. „3506 – Managementul frontierei”;

210.2. Programul „05 – Managementul finanțelor publice”:

210.2.1. „0501 – Politici și management în domeniul bugetar-fiscal”;

210.2.2. „0502 – Administrarea veniturilor publice”;

210.3. Programul „06 – Afaceri externe și cooperarea externă”:

210.3.1. „0601 – Politici și management în domeniul relațiilor externe”;

210.3.2. „0604 – Cooperare externă”;

210.4. Programul „08 – Domenii generale de stat”:

210.4.1. „0803 – Reintegrarea țării”;

210.5. Programul „36 – Securitatea națională”;

210.6. Programul „64 – Dezvoltarea transporturilor”.

Tabelul 2

Costuri de implementare, mii lei

Obiective specifice	Codul subprogramului bugetar	Costuri totale (mii lei)	Costuri pe ani (mii lei)				
			2026	2027	2028	2029	2030
1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectivul specific 1.1	Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60 % din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10 % a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat						

1	2	3	4	5	6	7	8
Costuri acoperite din bugetul de stat	3506	38 500,0	13 500,0	12 500,0	12 500,0	0,0	0,0
Costuri acoperite din asistența externă		111 100,0	93 100,0	18 000,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		614 900,0	10 200,0	37 700,0	142 100,0	215 200,0	209 700,0
Obiectivul specific 1.2	Consolidarea până în anul 2030 a capacităților de analiză a riscurilor și a informațiilor, prin crearea a trei mecanisme interinstituționale analitice funcționale, pentru a spori capacitatea de anticipare a riscurilor și a reduce numărul de incidente nedepistate la frontieră de către autoritățile naționale						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3501 3506	17 800,0	5 600,0	5 900,0	5 900,0	200,0	200,0
Costuri acoperite din asistența externă		2 200,0	2 200,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		107 000,0	11 600,0	23 000,0	28 000,0	22 200,0	22 200,0
Obiectivul specific 1.3	Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100 % din punctele de trecere a frontierei de stat						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3501 3506	2 400,0	2 400,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri acoperite din asistența externă		65 355,0	40 515,0	21 735,0	3 105,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		294 350,0	87 050,0	61 800,0	51 500,0	48 000,0	46 000,0
Obiectivul specific 1.4	Dezvoltarea până în anul 2030 a capacității de conștientizare situațională, prin integrarea a cel puțin patru tipuri de surse informaționale într-un tablou situațional național unificat, ceea ce va crește capacitatea de reacție și va reduce timpul de răspuns la incidente cu 15 %						
Costuri acoperite din bugetul de stat		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri acoperite din asistența externă		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		118 000,0	500,0	3 500,0	43 000,0	51 000,0	20 000,0
Obiectivul specific 2.1	Dezvoltarea până în anul 2030 a 80 % din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestionare a punctelor de trecere a frontierei de stat						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3506	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1	2	3	4	5	6	7	8
Costuri acoperite din asistența externă		1 049 337,8	442 279,9	447 057,9	160 000,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		327 920,0	11 440,0	10 940,0	109 140,0	98 200,0	98 200,0
Obiectivul specific 2.2	Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă în scopul asigurării conformității depline cu standardele Uniunii Europene în domeniul managementului integrat al frontierei de stat						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3501 3506	2 550,0	1 000,0	950,0	200,0	200,0	200,0
Costuri acoperite din asistența externă		2 000,0	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obiectivul specific 2.3	Consolidarea până la sfârșitul anului 2030 a capacității de răspuns comune la nivel național și internațional, prin mecanisme de cooperare precum acorduri bilaterale și internaționale și platforme naționale de cooperare						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3506	1 600,0	800,0	200,0	200,0	200,0	200,0
Costuri acoperite din asistența externă		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		170 374,7	168 374,7	2 000,0	0,0	0,0	0,0
Obiectivul specific 2.4	Până în anul 2030, completarea a minimum 95 % din funcții și instruirea a cel puțin 90 % de angajați anual, ceea ce va crește eficiența structurilor de frontieră și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3505 3506	3 200,0	1 400,0	600,0	400,0	400,0	400,0
Costuri acoperite din asistența externă		1 600,0	1 100,0	500,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		2 300,0	1 000,0	550,0	250,0	250,0	250,0
Total costuri acoperite din bugetul de stat	66 050,0						
Total costuri acoperite din asistența externă	1 231 592,8						
Total costuri neacoperite	1 634 844,7						
Total cost Program	2 932 487,5						

VIII. RISCURI DE IMPLEMENTARE

211. Evaluarea riscurilor de implementare presupune identificarea potențialelor obstacole care ar putea afecta implementarea prezentului Program, estimarea impactului și a probabilității producerii acestora, precum și elaborarea și aplicarea unor măsuri concrete de atenuare. Prin această abordare proactivă, se urmărește reducerea vulnerabilităților și asigurarea implementării coerente, eficiente și sustenabile a Programului.

212. În tabelul 3 sunt sistematizate riscurile aferente implementării prezentului Program și măsurile de diminuare a riscurilor anticipate.

Tabelul 3

Riscurile anticipate și măsurile de diminuare/înlăturare a acestora

Nr. crt.	Riscuri anticipate	Nivel de probabilitate	Grad de impact	Măsuri de atenuare a riscurilor
1	2	3	4	5
1.	Agravarea tensiunilor geopolitice la nivel internațional, cu impact asupra prețurilor la resurse, a lanțurilor de aprovizionare și, implicit, asupra costurilor de realizare a Programului	Mediu	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației; 2. Intensificarea cooperării cu partenerii externi; 3. Prioritizarea ariilor de intervenție
2.	Extinderea războiului din Ucraina, cu efecte asupra climatului și a stabilității interne	Mediu	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației; 2. Intensificarea măsurilor de menținere a securității frontaliere a Republicii Moldova; 3. Revizuirea obiectivelor și a acțiunilor, concentrarea asupra obiectivelor de securitate; 4. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile și cu agențiile europene, precum și cu statele vecine, în vederea optimizării modului de gestionare a situației

1	2	3	4	5
3.	Intensificarea provocărilor cu impact negativ asupra situației sociale, politice și economice a țării, care pot cauza reorientarea politicilor de dezvoltare	Înalt	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației; 2. Revizuirea obiectivelor și a acțiunilor, identificarea soluțiilor de alternativă; 3. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile și agențiile europene, precum și cu statele vecine, în vederea optimizării modului de gestionare a situației; 4. Sporirea măsurilor de reziliență
4.	Lipsa, insuficiența sau întârzierea finanțărilor de la bugetul de stat și din surse externe, fapt ce poate compromite îndeplinirea scopului Programului, poate provoca pierderi, poate spori cheltuielile, precum și neîndeplinirea standardelor de compatibilitate, interoperabilitate și integrare	Înalt	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației; 2. Prioritizarea obiectivelor și a acțiunilor, identificarea soluțiilor de alternativă; 3. Convocarea, la necesitate, a ședințelor Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat; 4. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile, agențiile europene și cu donatorii, în vederea obținerii finanțării pentru gestionarea situației; 5. Intensificarea pregătirii personalului autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat privind managementul de proiect și accesarea finanțărilor externe
5.	Capacități limitate de atragere a resurselor financiare externe necesare pentru realizarea acțiunilor din Planul de acțiuni	Înalt	Mediu	1. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile, agențiile europene și cu donatorii, în vederea obținerii

1	2	3	4	5
	privind implementarea Programului, pentru care nu au fost identificate sursele de finanțare			finanțării pentru gestionarea situației; 2. Intensificarea pregătirii personalului autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat privind managementul de proiect și accesarea finanțărilor externe
6.	Reticența autorităților responsabile și/sau a partenerilor (a autorităților care nu sunt în subordinea Guvernului, a autorităților statelor vecine, a organizațiilor și a agențiilor europene), ceea ce poate duce la neîndeplinirea/realizarea parțială a acțiunilor din Planul de acțiuni privind implementarea Programului și/sau nerespectarea termenelor	Mediu-înalt	Înalt	1. Identificarea și evaluarea motivelor; 2. Convocarea, la necesitate, a ședințelor Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat; 3. Asigurarea unui dialog continuu între autoritățile responsabile, precum și cu partenerii, prin prisma identificării soluțiilor optime pentru asigurarea funcționalității și a implementării acțiunilor propuse; 4. Motivarea necesității implementării acțiunilor prin oferirea consultațiilor, a argumentelor relevante, a referințelor la acte normative; 5. Luarea măsurilor de repunere în grafic a acțiunilor și de înlăturare a consecințelor negative; 6. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu misiunile, organizațiile și agențiile europene în vederea obținerii de asistență pentru gestionarea situației

IX. AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE

213. Implementarea prezentului Program este asigurată de autoritățile și instituțiile publice implicate în asigurarea securității frontierei de stat și facilitarea comerțului transfrontalier, constituite ca parte integrantă a sistemului național de management integrat al frontierei.

214. Acestea sunt structurate în următoarele categorii:

214.1. autorități cu competențe nemijlocite la frontieră, care efectuează controlul frontierei de stat:

214.1.1. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne;

214.1.2. Serviciul Vamal din subordinea Ministerului Finanțelor;

214.1.3. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

214.2. autorități ce exercită managementul integrat al frontierei de stat:

214.2.1. Ministerul Afacerilor Interne, în calitate de autoritate coordonatoare a domeniului, inclusiv prin:

214.2.1.1. Inspectoratul General al Poliției;

214.2.1.2. Inspectoratul General pentru Migrație;

214.2.1.3. Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;

214.2.1.4. Serviciul Tehnologii Informaționale;

214.2.1.5. Inspectoratul de Management Operațional;

214.2.2. Ministerul Finanțelor, prin gestionarea domeniului finanțelor publice;

214.2.3. Ministerul Afacerilor Externe, prin colaborarea în negocierea tratatelor internaționale din domeniu și gestionarea politicii de vize;

214.2.4. Ministerul Apărării, prin cooperarea privind gestionarea spațiului aerian al frontierei de stat și alte domenii conexe activităților de prevenire și contracarare a amenințărilor și a riscurilor la adresa securității și a apărării naționale;

214.2.5. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, prin dezvoltarea infrastructurii transfrontaliere și prin cooperarea în domeniul transporturilor, inclusiv prin:

214.2.5.1. Autoritatea Aeronautică Civilă;

214.2.5.2. Agenția Națională Transport Auto;

214.2.5.3. Agenția Navală a Republicii Moldova;

214.2.5.4. Agenția Feroviară;

214.2.6. Ministerul Mediului, prin cooperare în scopul administrării fondului forestier, cinegetic și piscicol și controlul activităților nucleare și radiologice, inclusiv prin:

214.2.6.1. Inspectoratul pentru Protecția Mediului;

214.2.6.2. Agenția „Moldsilva”;

214.2.6.3. Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice;

214.2.7. Ministerul Sănătății, prin asigurarea cooperării în vederea gestionării situației epidemiologice și a sănătății publice, a acordării serviciilor de asistență medicală în situații de urgență și excepționale, inclusiv prin:

214.2.7.1. Agenția Națională pentru Sănătate Publică;

214.2.7.2. IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească;

214.2.8. Serviciul de Informații și Securitate, prin cooperare în domeniul securității statului, al criminalității transnaționale organizate, inclusiv al terorismului;

214.2.9. Consiliul Suprem de Securitate, prin cooperare în domeniul securității naționale;

214.2.10. Centrul Național de Management al Crizelor, prin cooperarea privind gestionarea situațiilor de criză și implementarea planurilor de contingență;

214.2.11. Agenția Servicii Publice;

214.3. alte autorități și instituții publice relevante, care îndeplinesc roluri de suport, inclusiv privind digitalizarea și dezvoltarea serviciului public și legalitatea acțiunilor autorităților de control:

214.3.1. Biroul politici de reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat;

214.3.2. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, inclusiv prin:

214.3.2.1. Agenția Proprietății Publice;

214.3.3. Agenția de Guvernare Electronică;

214.3.4. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.

X. PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

215. Implementarea prezentului Program se va desfășura conform Planului de acțiuni privind implementarea Programului, în două etape:

215.1. etapa I – anii 2026-2027;

215.2. etapa a II-a – anii 2028-2030.

216. Monitorizarea și raportarea vor avea loc pe întreaga durată de implementare a prezentului Program, cu scopul de a evalua gradul de realizare a acțiunilor, conformitatea acestora cu cele planificate, identificarea cauzelor întârzierilor și propunerea ajustărilor pentru eficientizarea procesului. Rezultatele obținute vor fi reflectate în rapoarte anuale de progres, elaborate de Ministerul Afacerilor Interne pe baza datelor furnizate de autoritățile/instituțiile responsabile de executarea acțiunilor. Rapoartele anuale de monitorizare se vor elabora începând cu anul 2027 pentru activitățile realizate în primul an de implementare și vor fi prezentate până la data de 25 februarie a fiecărui an consecutiv.

217. În cazul acțiunilor cu responsabilitate partajată, coordonarea principală revine primei instituții menționate, aceasta având obligația de a centraliza și de a transmite informațiile celorlalți executori către minister, în termenele stabilite. Rapoartele trebuie să includă și date cantitative privind atingerea obiectivelor specifice și a indicatorilor de rezultat. Astfel, ministerele vor prezenta Ministerului Afacerilor Interne anual, până la data de 10 februarie, precum și la solicitare, informația privind stadiul realizării acțiunilor incluse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului.

218. Evaluarea prezentului Program va fi realizată prin elaborarea rapoartelor intermediar și final de către Ministerul Afacerilor Interne și prezentarea acestora Cancelariei de Stat:

218.1. până la 25 februarie 2028 – raportul de evaluare intermediară pentru anii 2026-2027, privind prima etapă de implementare;

218.2. până la 25 februarie 2031 – raportul de evaluare finală, care va acoperi întreaga perioadă de cinci ani.

219. Rapoartele de evaluare vor cuprinde:

219.1. Sumarul executiv (scopul și obiectivele Programului, principalele rezultate, concluzii și recomandări);

219.2. Introducere (prezentarea generală a Programului, obiectivele evaluării, metodele utilizate și eventualele limitări);

219.3. Constatări (detalii privind rezultatele evaluării, conform criteriilor de relevanță, eficacitate, eficiență, durabilitate, iar pentru evaluarea finală – și impact);

219.4. Concluzii (sinteza constatărilor);

219.5. Recomandări (propuneri pentru îmbunătățirea domeniului vizat și, în cazul evaluării intermediare, pentru actualizarea Programului).

220. Ministerul Afacerilor Interne va elabora rapoartele de evaluare în colaborare cu autoritățile/instituțiile responsabile de implementarea prezentului Program. Evaluarea implementării Programului va urmări o analiză obiectivă din perspectiva relevanței, a eficacității, a eficienței, a sustenabilității și a impactului pe termen mediu. Aceasta va analiza gradul de realizare a indicatorilor de impact și va identifica factorii care sprijină sau împiedică atingerea rezultatelor în domeniul managementului integrat al frontierei de stat. Pentru asigurarea unei monitorizări eficiente, se recomandă instituirea unui tablou de bord digital la nivelul Ministerului Afacerilor Interne (sub egida Consiliului pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat), care să permită urmărirea anuală a implementării Programului, facilitând totodată luarea deciziilor bazate pe date și evaluarea impactului măsurilor adoptate. Rapoartele de evaluare vor fi prezentate Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat și Guvernului.

221. În cazul în care în urma evaluării intermediare sunt identificate abateri privind executarea activităților planificate (în ceea ce privește acțiunile, indicatorii de impact, de rezultat sau de monitorizare) sau în cazul în care în perioada evaluată se manifestă unele riscuri de implementare anticipate ori circumstanțe imprevizibile care fac imposibilă atingerea obiectivelor scontate, precum și se modifică orientările strategice la nivelul Uniunii Europene, acestea pot constitui fundament pentru modificarea Planului de acțiuni privind implementarea Programului. Rapoartele de evaluare vor fi supuse coordonării cu Cancelaria de Stat și ulterior publicate pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md).

Anexă
la Programul național de management integrat
al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

PLAN DE ACȚIUNI
privind implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate conform surselor de finanțare (mii lei)			Cod program/subprogram bugetar; sursa de finanțare externă	Costuri totale repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				buget de stat	asistență externă	costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat, bazată pe o cunoaștere deplină a situației														
Obiectivul specific 1.1. Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60 % din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10 % a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat														
1.	Implementarea tehnologiilor noi de supraveghere aeriană pentru securizarea frontierei de stat	100 % din subdiviziunile Poliției de Frontieră dotate cu aparate de zbor fără pilot la bord, conform standardelor (aprobat prin ordin al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră); 100 % de piloți instruiți	36 000,0	7 500,00	0,0	28 500,0	35/06	2 500,00	2 500,00	2 500,00	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Academia „Ștefan cel Mare”)
							Costuri neacoperite	4 700,0	4 700,0	4 700,0	7 200,0	7 200,0		
2.	Extinderea sistemului fix și mobil de supraveghere a frontierei de stat	100 % din frontiera de stat acoperită cu sisteme fixe până	420 000,0	30 000,0	49 100,0	340 900,0	35/06	10 000,0	10 000,0	10 000,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectorat
							Agenda de reforme a	19 100,0	18 000,0	0,0	0,0	0,0		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		în 2030 (84 de turnuri)					Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027						anului 2030	ul General al Poliției de Frontieră)
							EU4Border Security	12 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
							Costuri neacoperite	0,0	0,0	65 900,0	137 500,0	137 500,0		
		100 % din subdiviziunile Poliției de Frontieră dotate cu sisteme mobile	186 000,0	0,0	45 500,0	140 500,0	Proiect SCOP-2	8 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
							Agenda de reformă a Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027	37 500,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
							Costuri neacoperite	0,0	0,0	44 000,0	44 000,0	52 500,0		
		100 % din teritoriul adiacent punctelor de trecere a frontierei de stat dotate cu sistem de supraveghere video	50 000,0	0,0	0,0	50 000,0	Costuri neacoperite	0,0	12 500,0	12 500,0	12 500,0	12 500,0		
3.	Dezvoltarea conceptului de autonomie a patrului în subdiviziunile Poliției de Frontieră	121 de unități de transport dotate conform standardelor; 100 % din angajații sectoarelor Poliției de Frontieră instruiți	60 500,0	0,0	16 500,0	44 000,0	Agenda de reformă a Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027	12 500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trime strul IV al anului 2029	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectorat ul General al Poliției de Frontieră; Academia „Ștefan cel Mare”)
							AR-STOP	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							Costuri neacoperite	0,0	15 000,0	15 000,0	14 000,0	0,0		
4.	Identificarea soluțiilor pentru gestionarea de către Poliția de Frontieră a fâșiei de protecție a frontierei de stat, în funcție de necesitățile de extindere a sistemului fix de supraveghere	Rapoarte privind soluțiile identificate pentru fiecare porțiune de teren necesară în parte, prezentate; propuneri înaintate autorităților competente	1 000,0	1000,0	0,0	0	35/06	1000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul I al anului 2027	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Coexecutori: Ministerul Finanțelor; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Agenția Proprietății Publice); Ministerul Mediului (Inspectoratul pentru Protecția Mediului; Agenția „Moldsilva”) Parteneri: autoritățile publice locale
5.	Consolidarea componentei de combatere a criminalității	Subdiviziunea de intervenții speciale a Poliției de Frontieră dotată conform	4 000,00	0,0	0,0	4 000,00	Costuri neacoperite	2 000,0	2 000,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul I al anului 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	transfrontaliere și a terorismului	standardului aprobat; personal instruit												Poliției de Frontieră)
6.	Consolidarea capacităților operaționale pentru detectarea materialelor explozive la frontiera de stat	100 % din punctele de trecere a frontierei dotate cu echipamente de detectare a explozivilor	7000,0	0,0	0,0	7000,0	Costuri neacoperite	3 500,0	3 500,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul I al anului 2028	Executor principal: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
Obiectivul specific 1.2. Consolidarea până în anul 2030 a capacităților de analiză a riscurilor și a informațiilor, prin crearea a trei mecanisme interinstituționale analitice funcționale, pentru a spori capacitatea de anticipare a riscurilor și a reduce numărul de incidente nedepistate la frontieră de către autoritățile naționale														
7.	Implementarea sistemului de informații prealabile despre pasageri și a registrului cu numele pasagerilor în Aeroportul Internațional Chișinău „Eugen Doga”	Software asigurat	30 000,0	15 800,0	0,0	14 200,0	35/06	4 600,0	5 600,0	5 600,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2030	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Coexecutori: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal); Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică
							Costuri neacoperite	600,0	600,0	600,0	6 200,0	6 200,0		
8.	Extinderea sistemului de informații prealabile privind pasagerii pentru colectarea datelor despre pasagerii curselor internaționale rutiere și feroviare	Cadru normativ revizuit	300, 0	300,0	0,0	0,0	35/01	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2030	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
		Sistem informațional extins	30 000,0	0,0	0,0	30 000,0	Costuri neacoperite	6 000,0	6 000,0	6 000,0	6 000,0	6 000,0		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Coexecutori: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal); Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică; Ministerul Infrastructur ii și Dezvoltării Regionale (Agenția Națională Transport Auto; Agenția Feroviară)
9.	Dezvoltarea și implementarea platformei <i>Maritime Single Window</i> pentru gestionarea electronică a documentelor de facilitare a traficului maritim internațional și asigurarea interoperabilității între autoritățile naționale competente	Platformă funcțională și utilizată operațional în porturi	20 000,0	0,0	0,0	20 000,0	Costuri neacoperite	5 000,0	5 000,0	10 000,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2028	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Agenția Navală)
10.	Consolidarea capacităților de analiză criminală prin aplicarea soluțiilor informatice	Soft aplicat; 100 % din personalul subdiviziunilor specializate instruit;	5 000,0	0,0	2 200,0	2 800,0	Proiect „INVESTIG ATE”	2 200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de
							Costuri neacoperite	0,0	1 400,0	1 400,0	0,0	0,0		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		capacități de analiză a datelor din surse deschise consolidate												Frontieră; Academia „Ștefan cel Mare”) Coexecutor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
11.	Dezvoltarea și aplicarea Sistemului informațional integrat al managementului operațional (SIIMO)	Componente noi dezvoltate; soft aplicat, integrat cu sistemul 112	40 000, 0	0,0	0,0	40 000, 0	Costuri neacoperite	0,0	10 000,0	10 000,0	10 000, 0	10 000, 0	Trimestrul IV al anului 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul de Management Operațional; Serviciul Tehnologii Informaționale)
12.	Consolidarea cooperării în domeniul analizei de risc și a informațiilor, inclusiv prin elaborarea produselor analitice comune de către autoritățile relevante	Minimum două produse analitice elaborate anual	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	35/06	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	2026-2030	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General pentru Migrație; Inspectoratul General al Poliției; Inspectoratul de Management

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Operațional) Coexecutor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal) Partener: Serviciul de Informații și Securitate
13.	Dezvoltarea unui mecanism interinstituțional de cooperare (Inspectoratul General al Poliției, Serviciul Vamal, Inspectoratul General pentru Migrație, Serviciul de Informații și Securitate, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) în vederea prevenirii și a combaterii amenințărilor asociate segmentului necontrolat al frontierei de stat moldo- ucrainene	Grup de lucru creat; mecanism elaborat și aprobat	200,0	200,0	0,0	0,0	35/01	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul III al anului 2027	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectorat ul General al Poliției; Inspectoratu l General al Poliției de Frontieră; Inspectoratu l General pentru Migrație) Coexecutori: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal); Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Partener: Serviciul de Informații și Securitate
14.	Elaborarea unui studiu comun între Republica Moldova și Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA) privind evaluarea arhitecturii sistemelor naționale de informații (Sistemul informațional automatizat „Registrul dactiloscopic”, Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, Sistemul informațional de gestionare a vizelor etc.), precum și interoperabilitatea acestora cu sisteme similare ale Uniunii Europene, în special cu Sistemul de informații Schengen, cu Sistemul de informații privind vizele și cu sistemul „Eurodac”	Studiu elaborat în vederea evaluării arhitecturii sistemelor informaționale naționale	500,0	500,0	0,0	0,0	35/01	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2026	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Serviciul Tehnologii Informaționale; Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General pentru Migrație); Coexecutori: Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică; Ministerul Afacerilor Externe Partener: Serviciul de Informații și Securitate
Obiectivul specific 1.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100 % din punctele de trecere a frontierei de stat														
15.	Operaționalizarea controlului în linia a doua	Infrastructură fizică asigurată în șase puncte de trecere a frontierei	3 600,0	0,0	0,0	3 600,0	Costuri neacoperite	1 800,0	1 800,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul I al	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		(Unguri, Larga 1, Ocnița 2, Costești, Grimăncăuți, Tudora)											anului 2028	
		100 % din punctele de trecere a frontierei dotate cu echipamente tehnice	36 000,0	0,0	20 000,0	16 000,0	Agenda de reforme a Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027	7000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
							Proiect OIM „Nivelul II”	13 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
							Costuri neacoperite	8 000,0	8 000,0	0,0	0,0	0,0		
		Funcții specializate create <i>(necesarul de personal este alocat în mod corespunzător, în baza unei analize sistemice a naturii, a volumului și a complexității funcțiilor, atribuțiilor și competențelor stabilite în domeniu)</i>	230 000,00	0,0	0,0	230 000,00	Costuri neacoperite	46 000,00	46 000,00	46 000,00	46 000,00	46 000,00		
		100 % de personal instruit	4 000,0	0,0	4 000,0	0,0	Proiect OIM „Nivelul II”	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
		Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră dezvoltat/ajustat	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	35/06	1 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
16.			3200,0	400,0	2800,0	0,0	35/06	400,0	0,0	0,0	0,0	0,0		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Dezvoltarea conceptului controlului biometric	100 % din sectoarele Poliției de Frontieră dotate cu echipament tehnic; 100 % de personal instruit; cadru normativ elaborat și aprobat					Proiect OIM „Nivelul II”	1800,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul II al anului 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; „Academia Ștefan cel Mare”)
							Agenda de reforme a Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027	1000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
17.	Consolidarea capacităților instituționale ale Poliției de Frontieră de expertizare avansată a documentelor	Subdiviziunea specializată în expertiza documentelor din cadrul Poliției de Frontieră dotată conform necesităților; laboratoare mobile de expertiză a documentelor – achiziționate; capacitățile de expertizare a documentelor electronice consolidate	10 000,00	0,0	4 000,0	6 000,0	Asistență din partea Germaniei	4000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2029	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
							Costuri neacoperite	0,0	2000,0	2000,0	2000,0	0,0		
18.	Efectuarea evaluării complexe a componentei de securitate în aviația civilă, prin prisma responsabilităților și a interacțiunii dintre contributorii la atingerea unui nivel optim de securitate	Analiză efectuată; raport de evaluare elaborat	500,0	0,0	0,0	500,0	Costuri neacoperite	0,0	0,0	500,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Partener: Comitetul Național de

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Securitate Aeronautică
19.	Implementarea sistemelor ABC (<i>Automated Border Control</i>) și a mecanismelor de control și management al fluxului de călători în punctele de trecere a frontierei de stat aeriene	Minimum 10 sisteme ABC instalate în Aeroportul Internațional Chișinău „Eugen Doga”; mecanism de management al fluxului implementat (cinci <i>boarding pass reader</i>); punctele de trecere a frontierei de stat aeriene dotate conform Normelor tehnice de înzestrare a punctelor de trecere a frontierei de stat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2024	30 000,00	0,0	0,0	30 000,00	Bugetul Întreprinderi de Stat „Aeroportul Internațional Chișinău”	30 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2026	Executori principali: Agenția Proprietății Publice; Întreprinder ea de Stat „Aeroportul Internațional Chișinău” Coexecutori: Ministerul Infrastructur ii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Afacerilor Interne (Inspectorat ul General al Poliției de Frontieră)
20.	Extinderea sistemelor/ mecanismelor de management al fluxurilor de transport al mărfii și transport al pasagerilor	Raport de evaluare privind posibilitatea integrării transportului de pasageri, elaborat	400,0	0,0	400,0	0,0	Proiect EU4Border Security	0,0	400,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2027	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectorat ul General al Poliției de Frontieră) Coexecutor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Studiu de fezabilitate privind Sistemul de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare, elaborat	250,0	0,0	0,0	250,0	Costuri neacoperite	250,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul I al anului 2027	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
21.	Reglementarea și implementarea procedurii de delegare a atribuțiilor în punctele de trecere a frontierei de stat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal	Mecanism interinstituțional elaborat și aprobat; procedură implementată în minimum un punct de trecere a frontierei de stat; evaluare comună de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal a mecanismului implementat, efectuată	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	35/06	1 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul I al anului 2027	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Coexecutor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
22.	Elaborarea conceptului privind crearea Ghișeului unic vamal în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2022/2399 de instituire privind stabilirea Ghișeului Unic al Uniunii Europene pentru vămi	Concept elaborat și aprobat; Ghișeu unic vamal operabil și funcțional	34 155,00	0,0	34 155,00	0,0	Agenda de reforme a Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027	9 315,0	21 735,0	3 105,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2027	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
Obiectivul specific 1.4. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacității de conștientizare situațională, prin integrarea a cel puțin patru tipuri de surse informaționale într-un tablou situațional național unificat, ceea ce va crește capacitatea de reacție și va reduce timpul de răspuns la incidente cu 15 %														
23.	Integrarea în tabloul situațional național a informațiilor livrate de autoritățile partenere (conform prevederilor	Caiet de sarcini elaborat; servicii de modificare a Sistemului	6 000,0	0,0	0,0	6 000,0	Costuri neacoperite	0,0	2 000,0	4 000,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	<i>Regulamentului cu privire la Sistemul de coordonare a securității frontaliere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 429/2015)</i>	informațional al Centrului operațional de coordonare contractate												Poliției de Frontieră)
24.	Continuarea integrării sistemelor de supraveghere fixe și mobile, senzorilor, GPS-ului, dronelor în tabloul situațional național	Bandă de transmitere a datelor majorată la minimum 1 Gbs; 100 % de subdiviziuni asigurate cu capacitate de stocare a datelor	62 000,0	0,0	0,0	62 000,0	Costuri neacoperite	0,0	0,0	31 000,0	31 000,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2029	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
25.	Dezvoltarea infrastructurii fizice și IT a Centrului operațional de coordonare	Studiu de fezabilitate realizat; proiectare realizată; edificiu construit	50 000,0	0,0	0,0	50 000,0	Costuri neacoperite	500,0	1 500,0	8 000,0	20 000,0	20 000,0	Trimestrul IV al anului 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
Obiectivul general 2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională														
Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea până în anul 2030 a 80 % din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestionare a punctelor de trecere a frontierei de stat														
26.	Modernizarea infrastructurii subdiviziunilor Poliției de Frontieră	Minimum 12 subdiviziuni ale Poliției de Frontieră construite; facilități de pregătire dezvoltate și adaptate pentru intervenții speciale, cu integrarea	357 700,0	0,0	63 100,0	294 600,0	Proiect DGENest	7 500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
							Agenda de reforme a Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027	12 900,0	42 700,0	0,0	0,0	0,0		
							Costuri neacoperite	0,0	0,0	98 200,0	98 200,0	98 200,0		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		perspectivei de gen												
27.	Construcția/modernizarea drumurilor de acces către podurile rutiere transfrontaliere	Ungheni-Ungheni; Leușeni-Albita	580 000,0	0,0	580 000,0	0,0	Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Conectivitate rurală în Moldova” și Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Conectivitate rurală în Moldova”; Acordul de grant cu Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructur	120 000,0	300 000,0	160 000,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2028	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							ă și Mediu (CINEA)							
28	Dezvoltarea infrastructurii vamale în punctele de trecere a frontierei de stat, inclusiv a pistelor pentru operatorii economici autorizați	100 % de lucrări realizate conform proiectului; număr de proiecte inițiate	366 237,8	0,0	366 237,8	0,0	Mecanismul pentru Interconectarea Europei (CEF – Connecting Europe Facility)	286 879,9	79 357,9	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2027	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
29.	Evaluarea tuturor punctelor de trecere a frontierei de stat de la frontiera moldo-ucraineană în scopul estimării corespunderii acestora acquis-ului comunitar	Evaluare efectuată; propuneri înaintate Guvernului	500,0	0,0	0,0	500,0	Costuri neacoperite	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2026; trimestrul II al anului 2027	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal); Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
30.	Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Poliției de Frontieră	Centrul chinologic al Poliției de Frontieră construit	40 000,00	0,0	40 000,00	0,00	Asistență din partea Germaniei	15 000,00	25 000,00	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
31.	Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Serviciului Vamal	Centrul chinologic al Serviciului Vamal construit	32 820,00	0,0	0,0	32 820,00	Costuri neacoperite	10 940,0	10 940,0	10 940,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2028	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
Obiectivul specific 2.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă în scopul asigurării conformității depline cu standardele Uniunii Europene în domeniul managementului integrat al frontierei de stat														
32.	Consolidarea Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat	Hotărârea Guvernului nr. 902/2015 cu privire la Consiliul Național pentru Managementul Integrat al	500,0	500,0	0,0	0,0	35/01	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2026	Ministerul Afacerilor Interne; Parteneri: membrii Consiliului

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Frontierei de Stat modificată; componența Consiliului revizuită; minimum două ședințe ordinare organizate anual												Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat
33.	Aplicarea mecanismului național de evaluare a calității în domeniul managementului integrat al frontierei de stat	Mecanism instituționalizat prin hotărâre a Guvernului; membrii echipei de evaluare instruiți; minimum o evaluare în teren efectuată anual; rezultatele fiecărei misiuni de evaluare prezentate în cadrul ședințelor Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat	1000,0	1000,0	0,0	0,0	35/06	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Trimestrul IV al anului 2030	Ministerul Afacerilor Interne Parteneri: membrii Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat
34.	Instituirea mecanismului de evaluare a vulnerabilității	Regulament/Ghid elaborat; număr de instruiți și simulări organizate	2 000,0	0,0	2 000,0	0,0	Proiect EU4Border Security	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
35.	Aplicarea cadrului procedural instituțional/interinstituțional de gestionare a situațiilor de criză la frontieră	100 % de exerciții tactice planificate – organizate	500,00	500,0	0,0	0,0	35/06	250,0	250,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră;

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Inspectoratu l General pentru Migrațiune; Inspectoratu l General al Poliției) Coexecutor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
36.	Evaluarea și îmbunătățirea mecanismului de asistență juridică acordată solicitanților de azil și victimelor traficului de ființe umane	Raport cu recomandări privind îmbunătățirea mecanismului de asistență juridică elaborat; subdiviziunile Poliției de Frontieră și ale Inspectoratului General pentru Migrație dotate cu dispozitive portabile de traducere (voice translators)	550,0	550,0	0,0	0,0	35/06	50,0	500,0	0,0	0,0	0,0	Trime strul IV al anului 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectorat ul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratu l General pentru Migrație)
Obiectivul specific 2.3. Consolidarea până la sfârșitul anului 2030 a capacității de răspuns comune la nivel național și internațional, prin mecanisme de cooperare precum acorduri bilaterale și internaționale și platforme naționale de cooperare														
37.	Semnarea Aranjamentului de lucru privind cooperarea operațională între Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și	Aranjament semnat; număr de activități operaționale realizate	200,0	200,0	0,0	0,0	35/06	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trime strul IV al anului 2026; anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectorat ul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratu l General

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Garda de Coastă (Frontex) (PNA 187)													pentru Migrație)
38.	Dezvoltarea cooperării operaționale cu statele vecine	Control extins în cel puțin trei noi puncte comune cu România	166774,7	400,0	0,0	166374,7	3506	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Coexecutor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
							0502	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
							Costuri neacoperite	166374,7	0,0	0,0	0,0	0,0		
39.	Consolidarea și valorificarea mecanismelor/procedurilor de schimb în regim de timp real a informațiilor cu Serviciul Grăniceresc de Stat al Ucrainei cu privire la persoanele și la mijloacele de transport care traversează frontiera de stat comună	Mecanisme/proceduri de schimb de informații consolidate și valorificate (prin executarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei cu privire la organizarea schimbului de informații privind persoanele și mijloacele de transport cu care persoanele traversează frontiera de stat moldo-ucraineană)	4 000,00	0,0	0,0	4 000,0	Costuri neacoperite	0,0	2 000,0	2 000,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Coexecutor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
40.	Organizarea operațiunilor și a exercițiilor în teren comune	100 % de activități planificate anual – desfășurate	1 000,0	1000,0	0,0	0,0	35/06	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Trimestrul IV al anului 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul 1 General al Poliției; Inspectoratul 1 General pentru Migrație) Coexecutor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
Obiectivul specific 2.4. Până în anul 2030, completarea a minimum 95 % din funcții și instruirea a cel puțin 90 % de angajați anual, ceea ce va crește eficiența structurilor de frontieră și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri														
41.	Armonizarea deplină a Programului de formare a Poliției de Frontieră cu programul comun de bază al Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă	Program armonizat	900,0	0,0	900,0	0,0	Proiect SUA, Nivelul II	900,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul II al anului 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare”; Inspectoratul 1 General al Poliției de Frontieră)
42.	Pregătirea corespunzătoare a polițiștilor de frontieră conform standardelor EUROSUR	Dispozitive de intervenție create; personal instruit conform necesităților	1000,0	500,0	500,0	0,0	35/06	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
							Proiect EU4Border Security	0,0	500,0	0,0	0,0	0,0		
43.	Dezvoltarea capacităților centrelor	Concept de dezvoltare a	1000,00	500,00	200,0	300,0	35/06	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	operaționale de coordonare de nivel central, regional și tactic	centrelor locale și regionale de coordonare elaborat Personal instruit					Proiect EU4Border Security Costuri neacoperite	200,0 0,0	0,0 300,0	0,0 0,0	0,0 0,0	0,0 0,0	IV al anului 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
44.	Consolidarea capacităților instituționale în domeniul atragerii, implementării și absorbției asistenței externe în sectorul managementului integrat al frontierei	Proiect-pilot privind desemnarea unei Unități de implementare a proiectelor elaborat și testat (<i>necesarul de personal este alocat în mod corespunzător în baza unei analize sistemice a naturii, a volumului și a complexității funcțiilor, atribuțiilor și competențelor stabilite</i>)	200,0	200,0	0,0	0,0	35/06	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV al anului 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
45.	Organizarea instruirilor tematice privind combaterea traficului de persoane și respectarea drepturilor solicitanților de azil, în special ale grupurilor vulnerabile	Număr de instruiți realizate; număr de angajați instruiți; parteneriate cu autoritățile publice, organizații nonguvernamentale, parteneri naționali și internaționali privind perfecționarea personalului în	1000,0	1000,0	0,0	0,0	35/06	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Trimestrul IV al anului 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare”; Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Centrul pentru combaterea traficului de persoane al

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		domenii specifice privind protecția grupurilor – instituite												Inspectoratu lui General al Poliției; Inspectoratu l General pentru Migrație) Coexecutor: Ministerul Muncii și Protecției Sociale
46.	Elaborarea unei viziuni strategice unitare privind formarea profesională a personalului autorităților responsabile de managementul integrat al frontierei, adaptată la necesitățile specifice	Programe de instruire dezvoltate/ revizuite în baza noii viziuni strategice; număr de personal instruit conform standardelor stabilite prin viziunea strategică	1000,0	1000,0	0,0	0,0	35/05	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Trime strul IV al anului 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare”; Inspectoratu l General al Poliției de Frontieră) Coexecutor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
47.	Instruirea polițiștilor de frontieră privind respectarea drepturilor fundamentale în activitățile specifice de control la frontieră	Module de instruire a personalului Poliției de Frontieră privind asigurarea drepturilor fundamentale în procesele de control la frontieră elaborate și aplicate;	2000,0	0,0	0,0	2 000,0	Costuri neacoperite	1000,0	250,0	250,0	250,0	250,0	Trime strul IV al anului 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare”; Inspectoratu l General al Poliției de Frontieră)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		100 % din angajați instruiți												
	Total		2 932 487,5											

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Prezentul proiect este elaborat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova în cooperare cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Serviciul Vamal, Inspectoratul General pentru Migrație, Cancelaria de Stat, alte autorități membre ale Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat și partenerii internaționali.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea proiectului are ca temei Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029 ¹ și derivă din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030, reprezentând al doilea ciclu de planificare strategică în domeniul de gestionare integrată a frontierei.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Contextul regional instabil, fluxurile crescânde de persoane și mărfuri, migrația ilegală, criminalitatea transfrontalieră și nevoia alinierii la standardele europene impun o abordare strategică integrată. În contextul intensificării amenințărilor hibride, a presiunilor migratorii și necesității alinierii la standardele Uniunii Europene, Republica Moldova se confruntă cu provocări majore în domeniul gestionării frontierei de stat. Infrastructura punctelor de trecere este învechită, tehnologiile utilizate sunt limitate, iar interoperabilitatea sistemelor informatice este insuficient dezvoltată. Controlul frontierei rămâne vulnerabil în special pe segmentul „verde” al frontierei cu Ucraina, iar suprasolicitarea punctelor de trecere principale accentuează presiunea asupra resurselor umane și logistice. Aceste deficiențe împiedică reacția rapidă la amenințările emergente și afectează securitatea națională. În plus, cooperarea interinstituțională este fragmentată, iar mecanismele de control al calității sunt în fază incipientă de implementare.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 are drept obiectiv consolidarea capacității Republicii Moldova de a gestiona frontiera de stat într-un mod eficient, integrat și aliniat la standardele europene. Programul vizează modernizarea infrastructurii și tehnologiilor utilizate în punctele de trecere, crearea unui sistem unificat și digitalizat de schimb de informații între autoritățile relevante, precum și dezvoltarea mecanismelor de cooperare operațională cu Uniunea Europeană și statele vecine. Un element de noutate îl constituie instituirea mecanismului național de control al calității. Operaționalizarea completă a Unității de Informații privind Pasagerii și implementarea controlului comun/coordonat la frontieră conform Codului Frontierelor Schengen, precum și extinderea aplicării tehnologiilor de control biometric sunt priorități menite să contribuie la atingerea scopului de a securiza frontiera de stat, facilitând totodată traficul transfrontalier legal. Programul conține următoarele elemente structurale, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020: Introducere Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 stabilește dezvoltarea unui sistem de management integrat al frontierei, întemeiat pe principile

¹ Acțiunea 94, Anexa A, Cluster 1, https://www.legis.md/UserFiles/Image/RO/2025/mo269-288%20ro/an_%20A_cl_1_306%20ro.pdf

legalității, cooperării interinstituționale, respectării drepturilor fundamentale și eficienței operaționale. Documentul reflectă angajamentele țării în procesul de integrare europeană și contribuția statului la realizarea obiectivelor de securitate internă și externă.

Analiza situației

Capitolul respectiv prezintă un tablou de ansamblu privind traversarea legitimă a frontierei de stat la frontiera moldo-română și moldo-ucraineană, punctele de trecere deschise traficului peste frontiera de stat, precum și date referitor la migrația ilegală și criminalitatea la frontieră.

Secțiunea 1. Controlul frontierei

Această secțiune descrie impactul direct al controlului frontierei asupra securității naționale și regionale, precum și asupra stabilității economice și sociale a Republicii Moldova. Subsidiar, secțiunea reflectă numărul punctelor de trecere deschise traficului transfrontalier și structura acestora, cu prezentarea informației privind dinamica fluxului de persoane și al mijloacelor de transport, prin aceste puncte de trecere. Este supus analizei impactul activităților ilicite la frontiera de stat, care generează necesități de consolidare a capacităților de control al frontierei prin verificări la trecere și supraveghere a frontierei de stat. Prevederile de bază vizează descrierea problemelor și riscurilor emergente, consecințele posibile ale acestora și, respectiv, prioritățile de intervenție derivate.

Secțiunea 2. Analiza de risc pentru securitatea internă și amenințările la frontieră

Componenta critică a managementului integrat al frontierelor o constituie evaluarea riscurilor la adresa securității interne, alături de identificarea și analiza amenințărilor potențiale ce pot perturba funcționarea ori compromite securitatea frontierelor. Astfel, sunt identificate drept necesare măsuri de consolidare a structurilor specializate de analiză a riscurilor precum și diversificarea mecanismelor de analiză strategică interinstituțională.

Secțiunea 3. Schimbul de informații și cooperarea internațională

Un element important în asigurarea gestionării eficiente a frontierelor îl constituie cooperarea internațională a Republicii Moldova cu statele vecine și statele membre ale Uniunii Europene.

În contextul consolidării componentei de combatere a criminalității transfrontaliere, se impune necesitatea cooperării bilaterale pentru stabilirea zonelor operative de risc, forțelor și mijloacelor necesare.

Totodată, dezvoltarea controlului în punctele comune, la frontierele externe ale UE, conform prevederilor aquis-ului european, are drept rol fluidizarea traficului transfrontalier, eficientizarea schimbului operativ de informații și consolidarea capacităților operaționale ale autorităților de frontieră în combaterea criminalității organizate și a migrației ilegale.

Secțiunea 4. Cooperarea interinstituțională la nivel național

Un alt element imperativ în asigurarea gestionării eficiente a frontierelor îl reprezintă cooperarea autorităților de frontieră cu autoritățile implicate în procesul de gestionare a migrației, returnarea persoanelor și protecția drepturilor fundamentale. În vederea consolidării eficienței coordonării interinstituționale, se impune elaborarea unor protocoale comune de acțiune, precum și întărirea mecanismelor de coordonare la toate nivelurile, pentru a asigura un răspuns prompt și coerent în fața amenințărilor la adresa securității.

Secțiunea 5. Măsuri tehnice și operative la nivel național

Pentru a supraveghea eficient frontierele și a combate criminalitatea transfrontalieră, sunt necesare măsuri tehnice și operative adaptate particularităților Republicii Moldova. În contextul în care, pe segmentul central al frontierei moldo-ucrainene lipsește controlul efectiv, relansarea cooperării operative cu autoritățile ucrainene pentru asigurarea controlului pe teritoriul ucrainean, în zonele unde nu este prezentă o autoritate de frontieră moldovenească, constituie un instrument esențial pentru stabilizarea și securizarea acestui sector sensibil al frontierei de est.

Secțiunea 6. Utilizarea tehnologiilor de ultimă generație

Asigurarea conformității sistemelor informaționale naționale cu platformele europene dedicate securității frontierelor constituie o provocare semnificativă pentru Republica Moldova

în contextul procesului de aliniere la standardele europene. În acest sens, se impune o evaluare cuprinzătoare a gradului de pregătire al autorităților naționale pentru integrarea în sistemele informatice europene, incluzând analiza compatibilității juridice și tehnice, precum și ale capacităților instituționale, a resurselor disponibile, a necesarului de echipamente și a cerințelor de formare profesională.

Secțiunea 7. Mecanismul de control al calității

Scopul mecanismului de control al calității este de a crea și consolida un cadru național coerent pentru evaluarea și monitorizarea performanței autorităților responsabile de gestionarea integrată a frontierei de stat. Prin acest mecanism se facilitează detectarea din timp a eventualelor disfuncționalități, se ghidează aplicarea măsurilor corective și se oferă o bază solidă pentru luarea deciziilor strategice.

Secțiunea 8. Mecanisme de solidaritate și finanțare

Pentru Republica Moldova, statutul de țară candidată limitează accesul direct la fondurile structurale ale Uniunii Europene, ceea ce restrânge considerabil oportunitățile de investiție strategică în infrastructura de frontieră, modernizarea echipamentelor și dezvoltarea capacităților instituționale și profesionale. În acest sens, o soluție realistă constă în consolidarea subdiviziunilor existente în cadrul autorităților care gestionează fonduri externe, astfel încât acestea să dispună de expertiză avansată în atragerea, implementarea și absorbția resurselor financiare din asistență externă, cât și pregătirea acestora pentru participarea ulterioară în procesul de accesare a instrumentelor europene de sprijin financiar.

Secțiunea 9. Componente transversale – drepturile fundamentale, educația și formarea, cercetarea și inovarea

Respectarea drepturilor fundamentale nu constituie doar o obligație legală, ci și un pilon esențial pentru menținerea încrederii publice și a credibilității pe plan internațional. În acest sens, se impune elaborarea unui nou mecanism de monitorizare a respectării acestor drepturi la frontiera de stat, de rând cu implementarea altor măsuri complementare. Aceste inițiative vor fi analizate în contextul impactului generat de noul Pact european privind migrația și azilul, precum și în baza experienței acumulate de statele membre în procesul de aplicare al acestuia.

Secțiunea 10. Consecințele absenței intervențiilor

Secțiunea evidențiază că absența intervențiilor ar duce la o intensificare a criminalității transfrontaliere (migrație ilegală, contrabandă, rețele criminale) și la o diminuare a securității individuale și în comunitate. Pe termen mediu și lung, neintervenția ar genera costuri economice mai mari pentru intervenții ad-hoc ineficiente, ar stagna procesul de integrare europeană și ar menține o vulnerabilitate sistemică din cauza subfinanțării cronice, lipsind țara de beneficiile sociale și economice potențiale.

Obiective generale

Realizarea scopului Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 și implementarea acestuia se bazează pe două obiective generale, care reflectă prioritățile naționale în domeniul reducerii vulnerabilităților la frontiera de stat și securizarea frontierei de stat.

Obiectivul general 1: *Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației*

Acest obiectiv vizează identificarea timpurie a riscurilor și a vulnerabilităților pentru a permite concentrarea atenției asupra domeniilor critice și respectiv utilizarea eficientă a resurselor în beneficiul statului și al comunității. Pentru atingerea acestui obiectiv, sunt stabilite 4 obiective specifice, privind aplicarea instrumentelor de ultimă generație la supravegherea frontierei de stat, consolidarea capacităților de analiză a riscurilor și informațiilor, implicat dezvoltarea capacității de conștientizare a situației la nivel național și sporirea capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat, consecvent fluidizarea traficului.

Obiectivul general 2: *Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională*

Implementarea acestui obiectiv general ține de reducerea semnificativă a contrabandei, a migrației ilegale și a altor acțiuni ilicite la frontiera de stat, precum și facilitarea trecerii legitime

a frontierei de către persoane și vehicule. Acest obiectiv va fi atins la fel prin 4 obiective specifice, ce țin de consolidarea obiectivelor de infrastructură la frontiera de stat, dezvoltarea mecanismului de control al calității în domeniul managementului integrat al frontierei de stat și a mecanismelor de cooperare pe plan internațional și național, precum și asigurarea unui număr suficient de angajați bine pregătiți.

Indicatori de monitorizare

Pentru fiecare obiectiv definit, sunt stabiliți indicatori de rezultat cuantificabili, care facilitează monitorizarea progresului în realizarea Programului. Indicatorii vizează aspecte precum: modernizarea obiectivelor de infrastructură, operarea sistemelor informaționale, integrarea surselor de informații, instituirea mecanismelor de evaluare, aplicarea mecanismelor de cooperare etc.

Impact

Implementarea Programului va avea impact pozitiv asupra alinierii cu succes la conceptul european de gestionare integrată a frontierei. Astfel, Republica Moldova va putea continua să-și mențină statutul de partener de încredere și furnizor de securitate, inclusiv în contextul consolidării centurii extinse de securitate în regiune.

Costuri

Valoarea totală estimată a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului este de 2 932 487,5 mii lei, care vor fi acoperite parțial din bugetul de stat și prin asistență externă, iar resursele neacoperite urmează a fi identificate. Resursele vor finanța investiții capitale, dotări, acțiuni operaționale, amendamente normative și dezvoltarea instituțională.

Planul de acțiuni privind implementarea Programului

Planul de acțiuni conține măsuri concrete ce urmează a fi realizate pe parcursul anilor 2026–2030, cu indicarea termenelor de realizare, instituțiilor responsabile, indicatorilor de realizare și surselor de finanțare, prin care se va asigura coerența și implementarea eficientă a Programului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Menținerea status quo-ului a fost respinsă ca necorespunzătoare, din cauza creșterii vulnerabilităților de securitate și a incompatibilității cu parcursul european al Republicii Moldova. A fost analizată opțiunea de a menține actualul cadru de reglementare fără intervenții strategice, însă aceasta a fost respinsă, deoarece ar menține vulnerabilitățile la frontieră și ar limita capacitatea de reacție la amenințările în creștere. Opțiuni precum aplicarea doar a unor măsuri tehnice izolate sau acțiuni punctuale fără coordonare strategică ar fi insuficiente pentru a asigura securizarea durabilă a frontierelor și ar împiedica integrarea eficientă în spațiul de securitate european.

O a doua opțiune alternativă analizată a fost alinierea inclusiv temporală a planificării strategice la ciclul multianual de politici strategice pentru gestionarea europeană integrată a frontierelor. Ciclul multianual european actual de politici strategice pentru gestionarea integrată a frontierelor se încheie în anul 2027, iar un nou document, care va acoperi perioada anilor 2028–2033, este preconizat a fi adoptat până la sfârșitul anului 2027. În acest context, Agenția Frontex va avea un termen de până la șase luni pentru actualizarea Strategiei operaționale și tehnice multianuale, în conformitate cu noile orientări strategice. În paralel, statele membre vor dispune de aproximativ 12 luni pentru revizuirea și aprobarea strategiilor naționale privind gestionarea integrată a frontierelor, termenul estimativ pentru finalizarea acestui proces fiind finele anului 2028. În context, alinierea temporală a Programului național ar însemna existența unei perioade de aproximativ 3 ani neacoperite de planificare strategică, precum și devierea de la prevederile Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030, motive pentru care opțiunea a fost respinsă. Cu toate acestea, este previzibil că modificările orientărilor strategice la nivelul UE ar putea genera în consecință necesitatea adaptării măsurilor naționale, aspect care va fi analizat în cadrul evaluării intermediare.

4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public   Implementarea Programului va avea un impact semnificativ și transversal asupra sectorului public, în special asupra autorităților cu atribuții în domeniul sistemului managementului integrat al frontierei de stat.   Principalele efecte preconizate: 1) consolidarea capacităților instituționale și de infrastructură ale autorităților publice implicate (ex. Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul General pentru Migrație, Serviciul Vamal etc.), prin formare profesională, dezvoltare a infrastructurii, digitalizare și creștere a resurselor tehnice;   2) îmbunătățirea coordonării interinstituționale;   3) reducerea presiunii administrative și bugetare prin planificarea strategică a acțiunilor și atragerea resurselor din asistența externă;   4) promovarea unei abordări bazate pe drepturile omului în activitatea instituțiilor publice;   5) dezvoltarea capacității analitice a sectorului public, prin îmbunătățirea sistemelor de colectare, analiză și utilizare a datelor în procesul decizional și politicile bazate pe dovezi.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative   Pentru implementarea cu succes a prezentului Program este necesară implicarea atât a resurselor umane cât și a celor financiare.   Resursele umane vor include personalul din cadrul autorităților publice centrale, organelor de ocrotire a normelor de drept și de securitate a statului, inclusiv din organizațiile necomerciale, precum și experți în domeniu.   Resursele financiare necesare pentru realizarea ajustării cadrului normativ național la standardele UE vor fi asigurate din bugetul de stat, fără a implica costuri suplimentare, acțiunile fiind realizate nemijlocit de către funcționarii autorităților administrației publice centrale.   Acțiunile de dezvoltare a sistemelor informaționale și de monitorizare, vor fi realizate în limita resurselor bugetului de stat, precum și cu asistența tehnică și financiară din partea instituțiilor donatoare.   Resursele financiare pentru acțiunile ce țin de instruirea funcționarilor, precum și alte acțiuni de implementare a Programului vor fi alocate din bugetul de stat, precum și prin asistența financiară din partea instituțiilor donatoare.   Implementarea Programului de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 implică resurse financiare totale estimate la 2 932 487,5 mii lei, pentru întreaga perioadă de aplicare. Aceste resurse vor fi utilizate pentru realizarea acțiunilor prevăzute în planul de acțiuni al Programului.   Sursele de finanțare vor fi următoarele: 1) 66 050,0 mii lei – vor fi acoperite din bugetul de stat, alocate în conformitate cu legea bugetară anuală,   2) 1 231 592,8 vor fi acoperite cu suportul asistenței externe;   3) 1 634 844,7 – sunt resurse financiare neacoperite și care urmează a fi negociate cu partenerii de dezvoltare sau alocate din contul bugetului de stat.   Alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat se va face în limita resurselor disponibile și în conformitate cu prioritățile stabilite anual în cadrul procesului bugetar.   Implementarea Programului nu va genera angajamente financiare suplimentare neprevăzute pentru bugetul public național. Totodată, atragerea și valorificarea eficientă a asistenței externe va constitui o prioritate, asigurând un raport cost-eficiență favorabil și sustenabilitate financiară în realizarea obiectivelor strategice ale Programului.
4.3. Impactul asupra sectorului privat   Implementarea Programului va avea un impact indirect asupra sectorului privat, or, mecanismele propuse spre realizare vin inclusiv pentru asigurarea fluidizării procesului de

trecere a frontierei de stat de către persoane și mijloacele de transport, a mărfurilor și altor bunuri, precum și facilitarea comerțului și a mobilității.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
4.4. Impactul social Implementarea Programului va avea un impact social semnificativ, cu efecte directe și indirecte asupra mai multor grupuri ale populației, în special persoanele care traversează frontiera de stat și cele care locuiesc în zona de frontieră. Principalele efecte sociale preconizate: 1) îmbunătățirea securității publice, în special în punctele de trecere a frontierei de stat și nemijlocit la frontiera de stat; 2) sporirea încrederii cetățenilor și întărirea poziției autorităților cu competențe de control al frontierei în calitate de autorități fiabile și credibile; 3) facilitarea circulației legale, precum și întreprinderea măsurilor de combatere a fenomenului traficului de persoane peste frontieră; 4) sporirea și monitorizarea protecției drepturilor fundamentale la frontieră. 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal. Toate activitățile ce implică colectarea, prelucrarea, stocarea și transmiterea datelor cu caracter personal vor fi desfășurate în strictă conformitate cu cadrul normativ privind protecția datelor cu caracter personal și cu standardele internaționale relevante. 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Întru realizarea Programului nu au fost identificate efecte discriminatorii. Mai mult, Programul promovează accesul egal la serviciile de securitate.
4.5. Impactul asupra mediului
Programul va avea un impact pozitiv asupra mediului, <i>or</i> , se propune modernizarea infrastructurii și reducerea emisiilor prin managementul inteligent al traficului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Programul va contribui la creșterea capacității administrative și analitice, precum și va asigura consolidarea statului de drept prin alinierea la standardele UE.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională. Proiectul contribuie la transpunerea parțială a prevederilor Regulamentului (UE) 2019/1896 privind Garda de Coastă și Poliția de Frontieră Europeană și alinierea la Codul Frontierelor Schengen. Măsurile propuse facilitează pregătirea Republicii Moldova pentru integrarea în sistemul european de gestionare integrată a frontierelor (EIBM), în conformitate cu standardele și bunele practici ale Uniunii Europene. Se urmărește evaluarea cadrului normativ și ale capacităților tehnice necesare pentru punerea în aplicare a obligațiilor asumate în procesul de aderare la UE, inclusiv asigurarea interoperabilității la scară largă cu sistemele europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Programul stabilește direcțiile de dezvoltare instituțională și normativă ce vor permite implementarea efectivă a reglementărilor europene, inclusiv elaborarea sau ajustarea actelor subordonate relevante. Programul oferă o bază strategică pentru armonizarea legislației secundare și terțiare, necesare pentru a asigura conformitatea cu acquis-ul Schengen și prevederile relevante ale Spațiului de Libertate, Securitate și Justiție al UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost supus consultărilor interinstituționale și consultării publice prin platformele oficiale, cu respectarea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului documentului de politici publice, precum și proiectul propriu-zis a fost plasat pe site-ul web oficial al MAI și poate fi accesat la următorul link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-programului-de-management-integrat-al-frontierei-de-stat-pentru-anii-2026-2030/14585>

Programul a fost prezentat public în cadrul a două evenimente de consultare cu părțile interesate - la 09.07.2025 și la 04.09.2025, proiectul acestuia și informația relevantă fiind publicate pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne <https://mai.gov.md/ro/consultari-publice>.

Programul a fost supus avizării, recomandările și obiecțiile fiind reflectate în Sinteza.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul este supus evaluării calității și conformității, evaluării strategice de mediu și evaluării prin prisma sustenabilității financiare.

Recomandările din Raportul de conformitate au fost valorificate și Programul a fost validat în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile, din 16.09.2025.

Proiectul a fost supus expertizei juridice privind conformitatea proiectului cu Constituția Republicii Moldova, cadrul normativ intern, legislația Uniunii Europene, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Expertiza a evaluat, de asemenea, respectarea normelor de tehnică legislativă și coerența reglementărilor propuse, în măsura, în care Programul cade sub incidența prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Recomandările din Raportul de expertiză au fost inserate în proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea Programului se va realiza prin Hotărâre de Guvern. Ulterior, pentru implementarea prevederilor Programului, se vor elabora și aproba acte normative subsecvente:

- 1) planuri de acțiuni anuale;
- 2) reglementări metodologice privind controlul calității;
- 3) standarde operaționale comune pentru autoritățile implicate în managementul integrat al frontierei de stat;
- 4) acte normative conexe pentru transpunerea directivelor și regulamentelor UE relevante.

Se va asigura coerența cu cadrul legal existent și corelarea cu documentele strategice și operaționale aprobate la nivel național și sectorial.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor Programului va fi coordonată de către Ministerul Afacerilor Interne, în calitate de autoritate națională responsabilă, în colaborare cu autoritățile componente ale sistemului de management integrat al frontierei de stat.

Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor Programului includ:

- 1) organizarea activității de monitorizare și evaluare a performanțelor Programului, prin indicatori de rezultat și impact;
- 2) constituirea grupurilor tehnice de lucru pentru elaborarea și aplicarea studiilor, evaluărilor și planurilor de acțiuni;
- 3) atragerea de fonduri externe și utilizarea eficientă a resurselor disponibile;
- 4) dezvoltarea continuă a capacităților instituționale, umane și tehnice ale autorităților responsabile.

Progresul înregistrat privind implementarea Programului va fi reflectat prin rapoarte periodice și anuale, care vor fi prezentate Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat și Guvernului Republicii Moldova.

SINTEZA

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Evaluarea calității și conformității proiectului			
Ministerul Mediului aviz nr.04-07/2240 din 06.08.2025	1.	<i>Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 nu se încadrează în categoria documentelor de politici și planificare prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, care stabilesc cadrul pentru aprobarea de dezvoltare a activităților planificate din anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 și fac obiectul unei evaluări strategice de mediu obligatorii. La fel, proiectul Programului examinat nu stabilește cadrul pentru punerea în aplicare a oricăror activități planificate pentru care este necesar actul permisiv emis în conformitate cu Legea nr.160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător și, prin urmare, nu necesită o evaluare strategică de mediu, inclusiv o evaluare a biodiversității.</i>	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor aviz nr.05-17/182/1206 din 13.08.2025	1.	<i>La proiectul hotărârii</i> Din lista contrasemnatarilor se propune de exclus ministrul finanțelor, întrucât, potrivit art. 36 alin. 2 al Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat.	Se acceptă.
	2.	<i>La proiectul Programului</i> La compartimentul VII „Costuri” se propune de divizat costul indicat de 1 066 600,0 mii lei cu detalierea sumei ce urmează a fi acoperită din surse interne și surse externe, pentru a înțelege ponderea surselor de finanțare și presiunea financiară asupra bugetului de stat. În același timp, atragem atenția asupra unui risc financiar ce ține de costurile neacoperite și neidentificarea partenerilor de dezvoltare pentru acoperirea acestor cheltuieli, fapt ce va duce la suportarea costurilor menționate din bugetul de stat.	Se acceptă. Compartimentul VII „Costuri” a fost completat și modificat, sursele de finanțare au fost reflectate dezagregat.

	3.	La compartimentul IX „Autorități și instituții responsabile de implementarea programului” se propune în pct.2 de exclus „Ministerul Finanțelor”, întrucât în conformitate cu structura și competențele funcționale, potrivit prevederilor Hotărârii de Guvern nr.696/2017, domeniul managementului integrat al frontierei de stat nu intră în sfera sa de responsabilitate.	Nu se acceptă. Ministerul Finanțelor este parte a sistemului de management integrat al frontierei de stat și este reprezentat de Secretarul de stat responsabil de domeniul finanțe publice în Consiliul Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, conform Hotărârii Guvernului nr.902/2015 ¹ . Mai mult, Ministerul Finanțelor are în subordine Serviciul Vamal, conform Hotărârii de Guvern nr.696/2017, autoritate nemijlocit responsabilă de controlul frontierei de stat.
	4.	La proiectul Planului de acțiuni Denumirea coloanei 8 „Cod program/Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă” urmează de modificat în „Cod program/Subprogram bugetar”, întrucât sursele de finanțare sunt incluse în coloanele 5-7. Totodată, coloana 8 urmează de completat cu subprogramul corespunzător pentru a putea monitoriza cheltuielile aferente acțiunilor incluse.	Se acceptă. Completările au fost operate.
	5.	La acțiunile 4 și 6 se propune de exclus „Ministerul Finanțelor” în calitate de instituție responsabilă de realizarea acestora, reieșind din obiecția expusă la compartimentul IX din proiectul Programului.	Nu se acceptă. Ministerul Finanțelor este identificat în Planul de acțiuni în calitate de autoritate ierarhic superioară Serviciului Vamal.
	6.	La acțiunea 11, indicatorul 3 autorul propune crearea funcțiilor specializate cu un cost acoperit din bugetul de stat de 230 000,0 mii lei fără a fi divizat pe ani. În același timp, nu este clar dacă pentru realizarea acțiunii respective sunt prevăzute alocații în proiectul Cadrului bugetar pe termen mediu pentru anii 2026-2028 (CBTM 2026-2026) sau acestea urmează a fi alocate suplimentar. În lipsa unei clarități pe marginea acțiunii propuse,	Se acceptă. Planul de acțiuni a fost modificat, costul necesar este neacoperit și a fost divizat pe ani (în versiunea actuală – acțiunea 15).

¹ A se vedea atribuțiile Consiliului la pct.5 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.902/2015.

		inclusiv a costului aferent estimat la 230 000,0 mii lei, urmează a fi completat atât Programul, cât și Nota de fundamentare, cu informații adiționale și detaliate la nivel de funcții și cheltuieli de personal ce impactează acțiunea propusă conform planului de acțiuni. În acest sens, la această etapă, ministerul este în imposibilitatea de a se expune definitiv pe marginea programului remis spre examinare.	
	7.	La <i>acțiunea 13</i> , costul total indicat în coloana 4 nu corespunde cu însumarea sumelor incluse în coloanele 5-7 „Sursa de finanțare (mii lei)”. Obiecția e valabilă inclusiv pentru acțiunile 30, 31.	Se acceptă. Costurile au fost revizuite și adaptate.
	8.	La <i>acțiunile 14 și 15</i> se solicită de indicat costurile necesare pentru implementarea acțiunilor indicate.	Se acceptă. Costurile au fost revizuite și completate.
	9.	La <i>acțiunea 23</i> este prevăzut <i>construcția unui Centru chinologic al Poliției de frontieră</i> cu un cost de 40 000,0 mii lei, acoperit din surse externe în perioada anilor 2026-2027. În același timp, nu este clar cine este donatorul și dacă mijloacele respective urmează a fi reflectate în bugetul de stat, întrucât în proiectul CBTM 2026-2028 nu sunt prevăzute mijloace din surse externe pentru construcția unui astfel de Centru.	Se acceptă. Sursa de finanțare a fost completată (<i>acțiunea 28</i>).
	10.	Proiectul Planului de acțiuni urmează de completat la final cu un rând nou „Total” care va însuma costul tuturor acțiunilor incluse în tabel.	Se acceptă parțial. Costurile totale a Programului, precum și divizate pe surse de finanțare au fost reflectate la Capitolul VII Costuri, în partea descriptivă, în <i>Tabelul nr.2 Costuri de implementare, mii lei</i>
	11.	La Nota de fundamentare În pct. 4.2. „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” sintagma „ <i>vor fi acoperite din bugetul de stat prin alocații aprobate anual de Ministerul Finanțelor</i> ”, de reformulat, întrucât conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, mijloacele financiare se alocă adoptată de către Parlament.	Se acceptă. Sintagma a fost reformulată.
Cancelaria de Stat	1.	La capitolul Introducere , în ceea ce privește referința la Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, conform cadrului	Se acceptă.

Raport de evaluare a calității și conformității anexă la nr. 21/1-113-8672 din 14.08.2025		normativ în vigoare, se impune revizuirea textului prin înlocuirea sintagmei „aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 653/2022” cu sintagma „aprobată prin Legea nr. 315/2022”. Totodată, denumirile utilizate pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD 16 și ODD 9) nu corespund formulărilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 953/2022 privind aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei 2030, fiind necesară ajustarea acestora în conformitate cu terminologia oficială și prezentarea modului în care Programul se corelează cu aceste obiective.	Referințele la actele normative au fost corectate. Denumirile Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă au fost ajustate conform prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 953/2022.
	2.	Referința la actele normative incluse în proiect trebuie efectuată cu respectarea prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, care stipulează că, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică stabilită într-un alt act normativ, pentru a evita reproducerea normelor complementare, se indică elementul structural sau constitutiv corespunzător, precum și denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului respectiv. Astfel, la aliniatul „Prezentul Program corespunde viziunii Strategiei securității naționale a Republicii Moldova (...)” este necesară completarea cu referința la actul de aprobare a Strategiei – Hotărârii Parlamentului nr. 391/2023, cu menționarea expresă a punctului 28, din care au fost preluate direcțiile de acțiune.	Se acceptă. Proiectul a fost completat cu referințele la actele normative.
	3.	Cu referire la Capitolul Analiza Situației, se recomandă revizuirea acestui capitol și sintetizarea informației în vederea menținerii elementelor și aspectelor importante ce sunt considerate esențiale pentru formularea obiectivelor generale/specifice ale proiectului Programului. În acest capitol, se recomandă asigurarea comparabilității cu alte sisteme spre care tinde Republica Moldova, în special cu cele europene.	Se acceptă. Capitolul a fost revizuit. Secțiunile au fost menținute considerându-se esențiale, or acestea corespund componentelor din cadrul modelului de gestionare europeană integrată a frontierelor (GEIF), conform prevederilor articolului 9 al Regulamentului (UE) 2019/1896 privind Poliția de Frontieră și Garda de Coastă ² . Angajamentul de a alinia

² Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/ALL/?uri=CELEX%3A32019R1896>

			Programul la componentele GEIF rezidă în prevederile Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029. Descrierea fiecărei componente corespunde priorităților de politică și orientărilor strategice, aprobate la nivel de UE prin Comunicarea Comisiei privind instituirea politicii strategice multianuale pentru gestionarea europeană integrată a frontierelor, COM/2023/146, CELEX 52023DC0146
	4.	Pentru a reda o imagine mai clară și bine argumentată a situației, se recomandă identificarea și descrierea grupurilor vulnerabile legate de fiecare problemă, prezentarea datelor relevante dezagregate, analiza cauzelor și evoluției acestora, precum și includerea exemplurilor și bunelor practici internaționale care pot fi adaptate contextului național.	Se acceptă parțial. Capitolul a fost completat. Au fost identificate grupurile vulnerabile și au fost dezagregate datele în măsura în care sunt disponibile și relevante (cu referire la migrația ilegală și traficul de ființe umane). La pct.55 (și Figura 7) au fost reflectate datele privind migrația ilegală, divizând datele despre trecerile ilegale a cetățenilor Ucrainei, din considerentul că aceștia prezintă actualmente, majoritatea covârșitoare, profilul imigrantului ilegal fiind - refugiat, solicitant de azil, preponderent bărbați cu vârste cuprinse între 18-43 ani. Pct.140 evidențiază dezagregarea datelor privind victimele traficului de ființe umane.

	5.	Se vor descrie detaliat posibilele evoluții ale problemelor (proгноze) în situația în care Guvernul nu va interveni cu politici și măsuri (status-quo).	Se acceptă parțial. Au fost descrise posibilele evoluții acolo unde pot fi estimate și în măsura în care au impact asupra societății (se referă la evoluțiile criminalității frontaliere). A fost completat pct.31 cu evoluțiile privind dezechilibrul traversărilor frontierei de stat în diferite puncte de trecere a frontierei de stat. În pct.42 au fost estimate consecințele lipsei intervențiilor pentru dotarea și capacitatea aeroportului cu sisteme de control și de securitate. La pct.57 a fost evidențiată posibila evoluție a migrației ilegale în cazul păstrării status-quo-ului. Pct.71 estimează o posibilă evoluție generalizată a activităților ilegale la frontiera de stat, fără intervenția statului în consolidarea componentei de control al frontierei. Totodată, este evidențiat și riscul de discreditare a eforturilor de aliniere la standardele UE. Riscul de a compromite eforturile de integrare europeană, deși nu este descris separat în cadrul Programului, este unul general și evident în situația în care managementul frontierei de stat nu va fi adaptat conceptului european de gestionare integrată, or, Programul <i>per se</i>, este structurat și adaptat orientărilor strategice europene și soluțiile propuse prin acest document

			de politici publice vizează compatibilitatea sistemului național de gestionare a frontierei cu cel european. Pct.83 evidențiază efectele neintervenției în dezvoltarea componentei de analiză a riscurilor și informațiilor, care se referă și la componenta privind schimbul de informații și cooperare. Pct.112 marchează consecințele lipsei de intervenție privind controlul segmentului central al frontierei moldo-ucrainene.
	6.	În vederea identificării și formulării obiectivelor conform tipului de document de politici publice, se recomandă parcurgerea repetată a pct. 18.4. din Regulament.	Se acceptă. Obiectivele generale au fost preluate fidel din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030. Obiectivele specifice au fost revizuite. Criteriile de măsurare și termenele de realizare se conțin în indicatorii de impact și țintele de referință, or obiectivul urmează a fi interpretat în întregime cu acești indicatori.
	7.	Programul prevede opt obiective specifice, relevante și aliniate cu Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030, care este în proces de actualizare. Totuși, unele obiective specifice: • sunt formulate mai mult ca activități, nu ca rezultate clare și măsurabile; • lipsesc criterii de măsurare și termene (conform principiului SMART), ceea ce complică evaluarea;	Se acceptă Obiectivele specifice au fost revizuite și reformulate încât să respecte criteriul SMART.

		• nu reflectă uniform impactul asupra beneficiarilor, fiind axate pe activități interne; • nu pot fi corelate direct cu indicatori de rezultat, limitând monitorizarea. Prin urmare, se recomandă reformularea obiectivelor astfel, încât să respecte principiul SMART și să vizeze schimbări măsurabile în securitatea frontierelor, eficiența operațională și cooperarea interinstituțională. Mai jos este propus exemplu de reformulare pentru un obiectiv specific: <i>Obiectivul specific 1.1:</i> Asigurarea, până în 2030, a unei acoperiri complete și continue a zonelor cu risc ridicat la frontieră prin sisteme de supraveghere de ultimă generație și patrule autonome, pentru reducerea cu cel puțin X% a incidentelor de trecere ilegală.																															
	8.	Capitolul Costuri, Tabelul nr. 2, urmează a fi completat, prin includerea estimărilor financiare pentru întreaga perioadă de implementare a Programului, acoperind toți anii (2026-2030) prevăzuți în Program.	Se acceptă. Capitolul a fost revizuit, costurile au fost estimate.																														
	9.	La capitolul Indicatori de monitorizare, având în vedere necesitatea completării <i>Tabelului nr. 1</i> cu sursa de date și pentru a preveni interpretările eronate, se recomandă prezentarea distinctă a indicatorilor de impact aferenți obiectivelor generale și a indicatorilor de rezultat aferenți obiectivelor specifice, conform tabelului de mai jos. <table><tr><th>Nr.</th><th>Indicator de rezultat/ impact</th><th>Valoare a de referință 2025</th><th>Valoarea țintă 2030</th><th>Sursa de date</th></tr><tr><td colspan="5">Obiectiv general 1:</td></tr><tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td>Ministerul Afacerilor Interne</td></tr><tr><td colspan="5"><i>Obiectivul specific 1:</i></td></tr><tr><td>1.1</td><td></td><td></td><td></td><td>Ministerul Afacerilor Interne</td></tr><tr><td colspan="5"><i>Obiectivul specific 2:</i></td></tr></table>	Nr.	Indicator de rezultat/ impact	Valoare a de referință 2025	Valoarea țintă 2030	Sursa de date	Obiectiv general 1:					1				Ministerul Afacerilor Interne	<i>Obiectivul specific 1:</i>					1.1				Ministerul Afacerilor Interne	<i>Obiectivul specific 2:</i>					Se acceptă. Indicatorii sunt prezentați conform tabelului recomandat.
Nr.	Indicator de rezultat/ impact	Valoare a de referință 2025	Valoarea țintă 2030	Sursa de date																													
Obiectiv general 1:																																	
1				Ministerul Afacerilor Interne																													
<i>Obiectivul specific 1:</i>																																	
1.1				Ministerul Afacerilor Interne																													
<i>Obiectivul specific 2:</i>																																	

		2.1				Ministerul Afacerilor Interne	
	10.	Capitolul Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare , se va completa <i>expres</i> cu frecvența și data prezentării rapoartelor de evaluare intermediară și finală a Programului în adresa Guvernului. De asemenea, se vor menționa metodele și instrumentele care vor fi utilizate pentru colectarea datelor și informațiilor necesare, în baza cărora vor fi întocmite rapoartele, procesul prin care acestea vor fi consultate și aprobate, precum și procedurile de revizuire a intervențiilor planificate conform concluziilor și recomandărilor incluse în rapoarte. Mai mult ca atât, se vor include prevederi privind obligativitatea publicării rapoartelor pe site-ul web oficial al ministerului.					Se acceptă. Capitolul a fost completat cu informația relevantă.
	11.	Capitolul Autorități și instituții responsabile , se va completa cu informația privind autoritățile/instituțiile cu responsabilități de implementare și descrierea rolului fiecăreia în realizarea Programului (în special a celor prevăzute în planul de acțiuni), fapt ce va contribui și la eficientizarea procesului de raportare și monitorizare.					Se acceptă. Capitolul a fost completat cu rolul autorităților.
	12.	Deși în Nota de fundamentare a Programului sunt menționate consultările cu părțile interesate, Programul nu oferă o descriere detaliată și clară a procesului de consultare sau a modului în care rezultatele acestora au fost integrate în Program. Documentul urmează a fi completat cu detalii privind mecanismul de consultare publică a documentului, cine sunt părțile interesate și care a fost instrumentul de implicare a acestora la fundamentarea acțiunilor propuse (exemplu: focus-grup, masă rotundă, interviu, sondaj, chestionar, ședința grupului de lucru etc.).					Se acceptă. Proiectul a fost completat cu informații privind procesul de consultare publică la Capitolul I. Introducere, la pct.15.
	13.	Cu privire la Planul de acțiuni , în conformitate cu prevederile Regulamentului, menționăm următoarele:					
		- Se va asigura estimarea costurilor pentru toate acțiunile care nu au fost costificate cu excluderea indicării valorii „zero” în lipsa unei estimări financiare justificate.					Se acceptă. Toate acțiunile conțin estimări.

		- Costurile estimate urmează a fi corelate cu programele/subprogramele bugetare. De asemenea, se vor indica sursele de finanțare.	Se acceptă. Au fost indicate sursele.
		- Denumirea coloanei 8 „Cod program/Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă” va fi redenumită în „Cod program/Subprogram bugetar”, întrucât informațiile privind sursele de finanțare sunt deja reflectate în coloanele 5–7. De asemenea, coloana 8 va fi completată cu subprogramul corespunzător, pentru a asigura posibilitatea monitorizării cheltuielilor aferente acțiunilor incluse.	Se acceptă. Modificări operate în coloanele vizate din Planul de acțiuni.
		- Pentru a delimita instituțiile responsabile de implementarea Programului de alți actori-cheie, Planul de acțiuni va fi completat cu o coloană suplimentară: „Co executori”, care va include toate părțile implicate în realizarea obiectivelor Programului.	Se acceptă. Completări operate.
		- În coloana „Termene de realizare” se va indica expres termenul limită de realizare, în formatul trimestru-an (<i>exemplu: Trim. I, 2026</i>). Pentru acțiunile cu caracter periodic sau permanent, se va specifica termenul limită pentru raportarea anuală, iar indicatorul va viza termenul final de implementare.	Se acceptă. Termenele revizuite.
		- În coloana „Instituții responsabile” denumirile vor fi uniformizate prin utilizarea formei complete, evitându-se situațiile în care unele instituții sunt indicate prin abreviere, iar altele prin denumirea integrală.	Se acceptă. Denumirile au fost uniformizate.
		- Pentru a asigura precizia și comparabilitatea datelor, unii indicatori vor fi revizuiți. De exemplu, la acțiunea nr. 37 este indicat doar <i>Nr. instruirilor realizate; Nr. angajaților instruiți</i> , însă este necesară și cuantificarea acestora (<i>de exemplu: cel puțin 30 instruirii realizate; cel puțin 250 angajați instruiți</i>).	Se acceptă. Indicatorii au fost revizuiți.
	14.	Proiectul documentului de politici publice va fi ajustat la recomandările sus expuse și promovat în conformitate cu prevederile Regulamentului și a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
	15.	Până la prezentarea proiectului Programului Cancelariei de Stat spre înregistrare și examinare în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se recomandă examinarea și coordonarea acestuia de către Direcția coordonare politici publice și integrare europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.	Se acceptă.
	16.	Suplimentar, subliniem faptul că, potrivit pct. 63.11 din Regulament, Ministerul Afacerilor Interne urma să inițieze procedura de evaluare strategică	Se acceptă.

		de mediu prin depunerea la Ministerul Mediului, a documentelor necesare în conformitate cu Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, înainte de remitere spre evaluare către Cancelaria de Stat. În acest context, se vor respecta toate etapele prevăzute de Regulament.	Ministerul Afacerilor Interne a solicitat evaluarea strategică de mediu. Avizul Ministerului Mediului este integrat în prezenta Sinteză.
	17.	Potrivit prevederilor pct. 63.15 din Regulament, după ajustarea proiectului conform celor menționate, acesta va fi prezentat spre examinare și validare în cadrul Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile, cu întocmirea sintezei privind obiecțiile, propunerile și recomandările din Raport, precum și cele prezentate de Ministerul Finanțelor și Ministerul mediului în expertizele sale.	Se acceptă.
Avizare			
Ministerul Afacerilor Externe Aviz nr. DI/3/041-10459 din 09.10.2025	1.	Ministerul Afacerilor Externe (MAE) a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i> și, în limita competențelor, comunică lipsa de obiecții.	Se acceptă.
	2.	Concomitent, MAE formulează următoarele observații: 1. În Capitolul V „Indicatori de monitorizare”, tabelul nr. 1, obiectivul general nr. 1, acțiunea nr. 1, în rubrica „Sursa de date”, urmează a fi eliminată sintagma „și Integrării Europene” din denumirea MAE.	Se acceptă. MAE a fost exclus din lista furnizorilor de informații.
	3.	2. Aceeași acțiune nr. 1 din obiectivul general nr. 1, include MAE în lista furnizorilor de date pentru indicatorul de impact „Rată a cazurilor depistate în raport cu numărul total de evenimente înregistrate” pentru obiectivul „Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației”. În redacția actuală, obiectivul și indicatorul de impact respective nu specifică expres ce date pot/urmează a fi furnizate de MAE. Respectiv, MAE consideră necesară detalierea indicatorului de impact nr. 1 pentru obiectivul general nr. 1, pentru a oferi un plus de claritate la ce cazuri depistate se referă.	Se acceptă. MAE a fost exclus din lista furnizorilor de informații. Obiectivul general 1 și indicatorul de impact corespund exact formulării din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022 și nu pot fi modificați sau detaliați.
Serviciul Tehnologia Informației	1.	Prin prezenta, în ordinea examinării proiectului de hotărâre <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i> , Instituția Publică	Se acceptă.

și Securitate Cibernetică Aviz nr. 1.4/1590/25 din 06.10.2025		„Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, prin prisma competențelor sale funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	
Ministerul Mediului Aviz nr. 02-07/2772 din 10.10.2025	1.	Urmare examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026- 2030 (număr unic 752/MAI/2025), autor – Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului comunică susținerea acestuia cu luarea în considerare a următoarei propuneri. În vederea asigurării credibilității, propunem autorului să includă sursa datelor prezentate în tabele (ex. <i>Figura nr.1 Dinamica fluxului de persoane și al mijloacelor de transport prin punctele de trecere a frontierei de stat terestre, Figura nr.2 Fluxul de persoane prin punctele de trecere a frontierei de stat (top 10); Figura nr.3 Bunuri transportate pe cale rutieră, mii tone; Figura nr.4 Fluxul de persoane, sectorul MDA - UKR (stânga) sectorul MDA - ROU (dreapta); Figura nr.8 Traficul ilicit de țigări</i>).	Se acceptă. Completări operate în text.
Congresul Autorităților Locale din Moldova Aviz nr. 294 din 07.10.2025	1.	1. <u>Considerații generale</u> Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (<i>număr unic 752/MAI/2025</i>), în continuare Proiect. CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele. 2. <u>Legislația aplicabilă</u> • Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; • Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14; • Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006; • Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006; • Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern. 3. <u>Constatări/obiecții</u> CALM menționează că domeniul managementului integrat al frontierei de stat ține de competența autoritățile publice centrale sau reprezintă un domeniu de importanță general statală. APL doar pot contribui la consolidarea domeniului managementului integrat al frontierei de stat.	Se acceptă.

		Respectiv, în rezultatului examinării Proiectului, nu au fost depistate devieri de la respectarea principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale. Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat în modul stabilit.	
Ministerul Finanțelor Aviz nr. 05-17/218/1454 din 07.10.2025	1.	Ministerul Finanțelor a examinat, proiectul Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030, NU 752/MAI/2025 și comunică următoarele. I. La Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030. 1. Pe parcursul întregului text, la folosirea cuvintelor „efectuarea controlului în linia a doua” se va face trimitere la nota de subsol „în sensul Legii nr.28/2004”, pentru clarificarea cadrului legal aplicabil.	Se acceptă. Detalieri la nota de subsol nr.12
	2.	2. Punctul 51 din Program se va exclude, având în vedere că acțiunea de la Obiectivul specific 1.3, crt. 20 este de competența Serviciului Vamal, asigurând astfel o delimitare clară a responsabilităților.	Nu se acceptă. Propunerea nu este argumentată. Pct.51 din Program nu creează dublare de responsabilități. Excluderea pct.51 nu asigură delimitarea atribuțiilor, totodată argumentarea autorului avizului contravine propunerii sale ulterioare, de a exclude indicatorul de rezultat de care este responsabil Serviciul Vamal din Obiectivul specific 1.3, crt. 20 .
	3.	3. La compartimentul VI „Costuri” din Program, în tabelul nr.2 „Costuri de implementare, mii lei” se propune de ajustat costurile la obiectivul specific nr.1.1. și 1.4., întrucât acestea sunt indicate eronat în raport cu datele prevăzute în Planul de acțiuni.	Se acceptă. Costurile au fost revizuite inclusiv prin prisma avizelor.
	4.	Totodată, se consideră necesar ca autorul proiectului la pct.189 să substituie sintagma „alocate din contul bugetului național” cu sintagma „și alți parteneri în vederea identificării și oferirii surselor de asistență financiară externă, care să acopere desfășurarea acțiunilor planificate care nu au suport bugetar”.	Nu se acceptă. Sintagma „1 504 620,0 mii lei rămân a fi neacoperite, urmând a fi negociate cu partenerii de dezvoltare sau alocate din contul bugetului național” deja presupune accesarea finanțării externe și nu este justificată dublarea

			propusă. Programul și Planul de acțiuni la acesta acoperă perioada 2026-2030, perioadă în care urmează planificări bugetare pe termen mediu și anumite costuri neacoperite la moment, pot fi prevăzute de CBTM pentru anii ulteriori.
	5.	Concomitent, se constată că suma costurilor neacoperite constituie circa 1 487 920,0 mii lei, cheltuieli care urmează a fi preponderent efectuate în perioada 2026-2028 (în sumă de circa 658 920,0 mii lei). În acest context atragem atenția asupra unui risc financiar ce ține de costurile indicate, deoarece alocații pentru realizarea acestor acțiuni nu sunt prevăzute în CBTM 2026-2028. Prin urmare, se solicită revizuirea costurilor și identificarea surselor de finanțare pentru implementarea acțiunilor menționate prin atragerea partenerilor de dezvoltare pentru finanțarea acestor cheltuieli.	Nu se acceptă. Sursele de finanțare identificate la momentul elaborării proiectului Programului au fost reflectate la acțiunile corespunzătoare. Evaluarea documentului anterior de politici demonstrează totuși că majoritatea activităților desfășurate au fost posibile datorită surselor de finanțare provenite de la parteneri externi, care au jucat un rol vital în susținerea implementării. Aceste surse au fost identificate inclusiv pe parcursul implementării Programului anterior.
	6.	II. La Planul de Acțiuni 1. Obiectivul specific 1.1. - la nr. crt. 4, urmează a fi revăzut rolul de co-executor al Ministerului Finanțelor; - la nr. crt. 6, la rubrica „Instituție responsabilă”, textul „Co-executor: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)” se va exclude;	Nu se acceptă. Considerăm oportun a menține rolul de co-executor a Ministerului Finanțelor la acțiunea nr.4, reieșind din faptul că, soluțiile privind gestionarea de către Poliția de Frontieră a fâșiei de protecție a frontierei de stat vor implica, în anumite cazuri, măsura de expropriere care va atrage costuri bugetare.

			Considerăm important a menține rolul de co-executor al Ministerului Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) ori Poliția de Frontieră trebuie să fie inclusiv beneficiar al acțiunii.
	7.	2. Obiectivul specific 1.3. - la nr. crt. 15: la rubrica „Indicatori de monitorizare, textul „Infrastructură fizică consolidată în 100% PTF” se va substitui cu textul „Infrastructură fizică asigurată în 6 PTF (Unguri, Larga 1, Ocnița 2, Costești, Grimăncăuți, Tudora); la rubrica Costul total, textul „10000,0” se va substitui cu textul „3600,0”; la rubrica Costuri neacoperite (divizate pe ani): textul ”2026-5 000,0” se va substitui cu textul „2026-1800,0”; textul ”2027-5 000,0” se va substitui cu textul „2027-1800,0” .	Se acceptă. Modificări operate în text.
	8.	Concomitent, la rubrica „indicatorul de monitorizare” indicatorul „funcții specializate create” se menționează că autorul nu a adus claritate pe marginea acțiunii propuse, inclusiv ce implică costul aferent estimat la 230 000,0 mii lei. În acest sens programul, inclusiv Nota de fundamentare nu a fost ajustată corespunzător referitor la informațiile/detaaliile adiționale la nivel de funcții și cheltuieli de personal ce impactează acțiunea propusă conform planului de acțiuni. În acest sens, se solicită autorului completarea proiectului cu informații/detaalii care să aducă claritate situației.	Se acceptă parțial. Operaționalizarea controlului în linia II, se referă la implementarea controalelor la trecerea frontierei de stat, în linia a doua, care reprezintă o metodă suplimentară de control la trecerea frontierei care include controlul persoanelor, inclusiv corporal, al documentelor, al bunurilor pe care le dețin, precum și al mijloacelor de transport. Conform bunelor practici din statele membre UE, acest control este efectuat într-un loc special, separat de locul efectuării controlului în prima linie, de către ofițeri dedicați, specializați și instruiți corespunzător. Prezentul aspect este reflectat inclusiv în ultimul Raport privind Pachetul de extindere al

		Comisiei Europene pentru anul 2025³ referitor la Republica Moldova, în care este specificat exhaustiv „Moldova trebuie să adopte legislație de punere în aplicare prin operaționalizarea controalelor de linia a doua în toate punctele de trecere a frontierei. De asemenea, trebuie să își consolideze capacitatea de a efectua controale de linia a doua în conformitate cu standardele UE (<u>cu echipamente adecvate, inclusiv digitale, infrastructură și personal dedicat/specializat</u>).” Instituirea controlului în linia a doua cu proces distinct este necesar pentru alinierea la prevederile Codului Frontierelor Schengen și recomandările din Catalogul Schengen, care prevăd separarea clară a verificărilor aprofundate de cele din linia întâi. Această delimitare sporește eficiența operațională, permite tratarea individualizată a cazurilor de risc și contribuie la respectarea principiului fluxului liber pentru persoanele care nu ridică suspiciuni. Necesitatea instituirii unei funcții distincte pentru controlul în linia a doua este susținută și de Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, prin Reforma 7.6.14 din Agenda de reforme aferente Planului de creștere

³ https://enlargement.ec.europa.eu/moldova-report-2025_en, pag.55, alineat 3.

			al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027. Documentul prevede în mod expres consolidarea controalelor în linia a doua în toate punctele de trecere a frontierei deschise traficului internațional, prin instituirea funcției specializate, precum și dotarea corespunzătoare cu echipamente și infrastructură, în conformitate cu standardele Uniunii Europene. Pentru asigurarea controlului în linia a doua în punctele de trecere a frontierei deschise traficului internațional (fără a include segmentul central și PTFS aeroportuare), a fost estimat un necesar de 164 funcții. Personalul, organizat în regim de 4 ture, urmează să realizeze verificări aprofundate, analiză de risc, interviuarea călătorilor și identificarea documentelor falsificate sau contrafăcute. Totodată, în eventualitatea redeschiderii punctelor de trecere de pe segmentul central al frontierei moldo-ucrainene, va fi necesară suplimentarea cu încă 28 funcții pentru cel puțin 3 puncte de trecere. Costul aferent estimat la 230 000,0 mii lei ar acoperi necesarul de personal estimat. Nu considerăm relevant ca această detaliere să se regăsească în Nota de fundamentare sau nemijlocit în textul Programului și poate fi reflectată în Sinteză. <i>Per a contrario</i>, toate acțiunile din Planul

			de acțiuni ar trebui detaliate în Nota de fundamentare.
	9.	- la nr. crt. 20: la rubrica „Indicatori de monitorizare”, textul „Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implementat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere” se va exclude; la rubrica „Instituție responsabilă”, textul „Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)” se va exclude, deoarece sistemul automatizat de citire a plăcuțelor de înmatriculare este de competența Serviciului Vamal. Menționăm că la moment au fost instalate camere de scanare a plăcuțelor de înmatriculare în 3 puncte de trecere (Palanca, Otaci și Criva).	Nu se acceptă. Propunerea nu este argumentată. Implementarea unui sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei este o măsură care se aliniază la obiectivul strategic de digitalizare la nivel național – care reprezintă un pilon de modernizare în cadrul Strategiei de dezvoltare "Moldova Europeană 2030". Această inițiativă va contribui la asigurarea unei administrații publice mai transparente, eficiente și accesibile cetățenilor și mediului de afaceri și la crearea unui ecosistem de interoperabilitate pentru schimbul de date între instituții. Inițiativa respectivă este importantă și prin prisma integrării europene, inclusiv interoperabilitatea ulterioară cu sistemele IT la scară largă ale UE și automatizarea proceselor. Drept exemplu de bună practică, în cadrul evaluării Schengen a Croației, echipa de evaluatori a remarcat că „Există un nivel foarte ridicat de automatizare a proceselor care asigură că Sistemul de Informații Schengen este verificat sistematic, inclusiv o serie de bune practici, cum ar fi verificarea sistematică automată a tuturor

		vehiculelor din declarațiile vamale primite și <u>verificarea prealabilă automată a tuturor vehiculelor în Sistemul de Informații Schengen prin intermediul recunoașterii automate a numerelor de înmatriculare la frontierele terestre.</u> Toate aceste aspecte contribuie la asigurarea unui nivel ridicat de securitate în spațiul Schengen.⁴” Remarcăm că, la nivel național extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri a fost discutată în cadrul mai multor ședințe interinstituționale, inclusiv pe platforma Cabinetului Prim-ministrului. Poziția oficială a Serviciului Vamal asupra prezentei inițiative, exprimată prin răspunsul nr. 28/05-7543 din. 13.06.2025 (se anexează) rezumă că extinderea sistemelor poate fi realizată, în condiția întreprinderii anumitor măsuri prealabile, printre care: modificarea cadrului normativ, analiza asupra funcționalității sistemului și identificarea surselor de finanțare pentru dezvoltarea sistemului IT. În același sens, Ministerul Afacerilor Interne, a informat Șeful Cabinetului Prim-ministrului, prin demersul nr. 40/2084

⁴ https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/3641d86b-98f2-4a43-ac1b-09c6d8edc238_en?filename=Schengen%20evaluation%20of%20Croatia.pdf , pag.3

			din 13 iunie 2025 (se anexează), oportunitatea explorării în continuare, a posibilităților de dezvoltare și interconectare a sistemelor informatice. Conchidem, că păstrarea în cadrul Programului a acțiunii 20 în formularea actuală este indispensabilă pentru a asigura continuitatea proceselor și eforturilor autorităților în această inițiativă.
	10.	3. Obiectivul specific 2.1. - la nr.crt. 26, 30 și 31 menționăm că în proiectul CBTM pentru anii 2026-2028 la cheltuieli de investiții capitale nu sunt preconizate mijloace financiare pentru construcția infrastructurii Centrului chinologic și a 12 subdiviziuni ale Poliției de Frontieră. Concomitent, în Planul de acțiuni nu este clar stipulat potențialul partener de dezvoltare pentru implementarea proiectelor nominalizate din contul surselor externe.	Nu se acceptă. La acțiunea 26, costurile sunt parțial acoperite de DGEneșt și prin Agenda de Reforme al Planului de creștere pentru anii 2025-2027. O altă parte de costuri rămân neacoperite și urmează a fi bugetate sau identificați alți parteneri de dezvoltare. La acțiunea 30, costurile sunt total acoperite din asistență externă, prin suportul Germaniei Costurile pentru acțiunea 31 sunt total neacoperite, iar executorul nemijlocit este Ministerul Finanțelor prin Serviciul Vamal, respectiv nu este clară propunerea sau obiecția autorului referitor la această acțiune.
	11.	Pornind de la faptul că, în prezent se elaborează proiectul CBTM pentru anii 2026-2028, se propune ajustarea proiectului Planului de acțiuni în cauză după aprobarea CBTM pentru anii 2026-2028 de către Guvern. Prin urmare,	Nu se acceptă. În constatarea nr.5 din aviz se menționează că alocații pentru

		este important de remarcat că pentru a fi incluse în proiectele CBTM/legii bugetului de stat, proiectele de investiții urmează a fi examinate și evaluate conform modului stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.684/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice.	realizarea acțiunilor fără acoperire bugetară din proiect, nu sunt prevăzute în CBTM 2026-2028. Astfel, aprobarea CBTM pentru anii 2026-2028 nu va impune ajustarea proiectului Planului de acțiuni, nici revizuirea costurilor.
	12.	4. Obiectivul specific 2.3. - la nr. crt. 38: la rubrica „Indicatori de monitorizare”: textul „Control extins în cel puțin 4 noi puncte comune cu România” se va substitui cu textul „Control în cel puțin 3 noi puncte comune de trecere a frontierei cu România”; cuvintele „Controlul comun și” se vor exclude; textul „Patrularea comună pe întreg segmentul moldo-ucrainean implementat” se va delimita, iar ca instituție responsabilă se va indica Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), deoarece patrularea pe întreg segmentul moldo-ucrainean nu este de competența Serviciului Vamal.	Se acceptă. Modificări operate în Plan.
	13.	Totodată, se propune includerea costurilor separat pentru Serviciul Vamal: rubrica „Costul total” se va completa cu cifrele „166574,7”; rubrica „Costuri neacoperite” (divizate pe ani), textul: „2026-10 000,0 2027-10 000,0 2028-10 000,0 2029-10 000,0 2030-10 000,0” se va substitui cu textul: „2026 - 166374,7”; rubrica „Costul acoperit din bugetul de stat și asistență externă” pentru anul 2026 se va completa cu textul „200,00”.	Se acceptă.
	14.	Suplimentar, Planul de acțiuni urmează de completat la final cu un rând nou „Total” care va însuma costul tuturor acțiunilor incluse în tabel.	Se acceptă.
Biroul Politici de Reintegrare Aviz nr. 23-78-10023 din 26.09.2025	1.	Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), prezentăm următoarele propuneri pentru etapa de definitivare. 1. La pct.112: pentru a asigura concordanța cu Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.658/2022, cuvintele „sectorul transnistrean” se vor substitui	Se acceptă. Modificări operate în text.

		prin cuvintele „segmentul central (regiunea transnistreană) al frontierei moldo-ucrainene”.	
	2.	2. La pct.193: pornind de la competența instituțională a Biroului politici de reintegrare, al cărui regulament de activitate aprobat prin ordinul Secretarului general al Guvernului din 23.04.2025 (https://gov.md/sites/default/files/users-media/media-23/BPR/Regulament%20BPR_2025.aprobat.pdf) nu prevede exercitarea managementului integrat al frontierei de stat, se impune excluderea Biroului politici de reintegrare de la subpct.2) și transferarea la subpct.3), în calitate de instituție cu rol de suport în managementul frontierei de stat.	Se acceptă. Modificări introduse în text.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Aviz nr. 03-2871 din 02.10.2025	1.	Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (<i>număr unic 752/MAI/2025</i>), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele. La planul de acțiuni de implementare al Programului, la acțiunea nr.19 „Implementarea sistemelor ABC (<i>automated border control</i>) și mecanismelor de control și management al fluxului de călători în punctele de trecere a frontierei de stat aeriene,, se impune excluderea de la rubrica instituții responsabile a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu includerea în calitate de executor-principal a Agenției Proprietății Publice, de comun cu Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău,, prin prisma faptului că Agenția este autoritatea care realizează politica statului în domeniul administrarea bunurilor proprietate publică a statului (Hotărârea de Guvern nr.902/2017), iar implementarea propriu zisă a acțiunii de dotare cu/instalare a sistemelor ABC ține nemijlocit de Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău,,.	Nu se acceptă. Domeniul politicilor de administrare a proprietății publice reprezintă domeniu de activitate a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, în conformitate cu Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2021. Totodată, conform amendamentelor la Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice, ce vor intra în vigoare din 1 ianuarie 2026, operate prin Legea nr.140/2025, Agenția Proprietății Publice trece în subordinea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării. Astfel, considerăm că MDDE, în calitate de organ central de specialitate al administrației publice, trebuie să se

			regăsească drept prim executor la acțiunea nr.19.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Aviz nr. 04-5380 din 13.10.2025	1.	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026- 2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i>, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele obiecții și propuneri. La proiectul Programului 1. La cap. II. Analiza situației: a) la pct. 28, se va actualiza informația privind stadiul de elaborare a studiilor de fezabilitate pentru Centrele logistice multimodale. Astfel, studiul de fezabilitate pentru Centrul logistic multimodal Berești a fost finalizat, iar pentru Centrul logistic multimodal Giurgiuilești se află în proces de elaborare studiul de prefezabilitate;	Se acceptă. Modificări operate în text.
	2.	b)textul de la pct. 42 se va ajusta, întrucât Aeroportul Internațional „Eugen Doga” Chișinău se află la o nouă etapă de dezvoltare. Proiectul de modernizare prevede extinderea terminalului de pasageri, reorganizarea zonelor de check-in și de procesare a bagajelor, construcția unor noi extensii pentru zonele de plecări, precum și implementarea tehnologiilor moderne: FAST TRACK (<i>pentru un flux rapid și predictibil al pasagerilor</i>), ABC gate-uri (<i>control automatizat al pașapoartelor</i>) și sisteme inteligente de self-service pentru procesarea bagajelor.	Se acceptă. Capitolul a fost completat la pct.41, întrucât pct.42 reprezintă o prognoză a evoluției posibile a problemei în scenariul întârzierii intervențiilor Guvernului.
	3.	2. La cap. V. Indicatori de monitorizare, la pct. 180, în Tabelul nr. 1. <i>Indicatori de monitorizare</i>, după coloana „<i>Valoarea de referință 2025</i>” se va indica o coloană nouă cu denumirea „<i>Valoarea-țintă intermediară 2028</i>” care lipsește. De asemenea, denumirea coloanei a 4-a „<i>Valoarea țintă 2030</i>” se va substitui cu „<i>Valoarea-țintă finală 2030</i>”, în vederea respectării prevederilor pct.18, subpct.18.5 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360/2020.	Se acceptă. Textul a fost ajustat conform recomandărilor Cancelariei de Stat, formulate în avizul nr.21/1-69-10422 din 10.10.2025.
	4.	La proiectul Planului de acțiuni 1. Cu referire la Obiectivul specific 1.2: a) la acțiunea nr. 8. <i>Extinderea sistemului de informații prealabile privind pasagerii pentru colectarea datelor pasagerilor curselor internaționale</i>, se vor exclude Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția Națională Transport Auto (ANTA) din coloana „<i>Instituție responsabilă</i>”,	Nu se acceptă. Sistemul de informații prealabile privind pasagerii presupune colectarea datelor despre călători de către operatorii de transport și transmiterea către Poliția de

		întrucât măsura excedă competențele ministerului stabilite prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690/2017. De asemenea, ANTA are atribuții privind eliberarea autorizațiilor pentru activități de transport rutier de mărfuri și persoane, precum și monitorizarea modului de utilizare a acestora, fără a colecta date despre pasagerii transportați. Atribuțiile de colectare, control și evidență (inclusiv automatizată) a persoanelor care traversează frontiera de stat revin Poliției de Frontieră a Republicii Moldova;	Frontieră. Rolul de co-executor al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenției Naționale Transport Auto referitor la această acțiune este unul de suport, în calitate de autorități de elaborare și implementare a politicilor în domeniul transportului rutier.
	5.	b) la acțiunea nr. 9. <i>Dezvoltarea și implementarea platformei Maritime Single Window pentru gestionarea electronică a documentelor FAL și asigurarea interoperabilității între autoritățile naționale competente</i>, în coloana „Costuri neacoperite (divizate pe ani)” se vor ajusta costurile, după cum urmează: - pentru anii 2026 și 2027 – câte 5 000,0 mii lei anual; - pentru anul 2028 – 10 000,0 mii lei.	Se acceptă. Costuri ajustate.
	6.	2. Referitor la <i>Obiectivul specific 1.3</i>, la acțiunea nr.20. <i>Extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri</i>, se vor exclude Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția Națională Transport Auto din coloana „<i>Instituție responsabilă</i>”, întrucât măsura excedă competențele ministerului stabilite prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690/2017. Iar ANTA nu dispune de competențe instituționale și infrastructură tehnologică necesară pentru realizarea acțiunii menționate. Precizăm că autoritatea direct responsabilă de controlul sistemelor automate de recunoaștere a plăcuțelor de înmatriculare este Ministerul Afacerilor Interne prin intermediul Poliției de Frontieră (responsabilă de monitorizarea camerelor inteligente de citire a plăcuțelor în apropierea punctelor de trecere a frontierei de stat).	Nu se acceptă. Extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri vizează direct politicile în domeniul transportului rutier, precum și atribuțiile nemijlocite ale ANTA - privind eliberarea autorizațiilor pentru activități de transport rutier de mărfuri și persoane, precum și monitorizarea modului de utilizare a acestora. Remarcăm că, la nivel național extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri a fost discutată în cadrul mai multor ședințe interinstituționale cu participarea MIDR și ANTA, inclusiv

			pe platforma Cabinetului Prim-ministrului. Drept rezultat, de comun acord s-a decis explorarea în continuare a posibilităților de dezvoltare și interconectare a sistemelor informatice⁵. Conchidem, că păstrarea în cadrul Programului a acțiunii 20 în formularea actuală este indispensabilă pentru a asigura continuitatea proceselor și eforturilor autorităților în această inițiativă.
	7.	3. Denumirea Obiectivului specific 2.4. „Până în anul 2030, completarea minim a 95% din funcții și instruirea anual a cel puțin 90% de angajați, ceea ce va crește eficiența autorităților și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri” se va ajusta conform denumirii textului specific de la cap. IV. Obiective specifice, pct. 176 și anume „Până în anul 2030, completarea minim a 95% din funcții și instruirea a cel puțin 90% de angajați anual, ceea ce va crește eficiența structurilor de frontieră și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri”.	Se acceptă. Denumirea obiectivului ajustată.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale Aviz nr. 02/4718 din 08.10.2025	1.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat <i>proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i> și, în limita competențelor funcționale, recomandă substituirea cuvântului „minor” la orice formă gramaticală cu cuvântul „copil” la forma gramaticală corespunzătoare, pentru a aduce în concordanță cu terminologia utilizată atât în legislația internațională (Convenția ONU cu privire la drepturile copilului), cât și în legislația națională (Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului, Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, ș.a.).	Nu se acceptă. În pct.139 și 140 se operează cu ambii termeni – minor și copil, în prima situație pentru a accentua vârsta și capacitatea de exercițiu a acestora, iar cu referire la mecanisme de asigurare a drepturilor și protecției subiecților vizati – se utilizează termenul „copil”.

⁵Decizia respectivă a fost adusă la cunoștință Șefului Cabinetului Prim-ministrului, prin demersul nr. 40/2084 din 13 iunie.

Ministerul Sănătății Aviz nr.10/3235 din 15.10.2025	1.	Ministerul Sănătății a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025) și, în limita competențelor funcționale, comunică susținerea acestuia, cu următoarele propuneri: I. La Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030: 1. La punctul 19 se va adăuga textul „Agenția Națională pentru Sănătate Publică, care își exercită atribuțiile de control sanitar la punctul de trecere a frontierei de stat aerian – prin intermediul Serviciului de Sănătate Publică Aeroportul Internațional Chișinău”.	Se acceptă. Completări introduse.
	2.	2. După punctul 19 se va adăuga un punct nou cu următorul conținut: „La nivel național sunt desemnate 6 puncte de trecere a frontierei de stat deschise traficului internațional, în care sunt dezvoltate și menținute capacități de bază în corespundere cu prevederile Regulamentului Sanitar Internațional (RSI)(2005), după cum urmează: – Chișinău – aerian (Aeroportul Internațional Chișinău „Eugen Doga”); – Giurgiulești-Port – fluvial (portuar); – Leușeni–Albița – rutier; – Ungheni–Iași – feroviar; – Tudora–Starokazacie – rutier; – Criva–Mamaliga – rutier.”	Nu se acceptă. Informația se consideră irelevantă prezentului proiect, ori acțiunile propuse în corespundere cu aceasta fac obiectul Planului de acțiuni privind implementarea Regulamentului Sanitar Internațional (2005), aprobat prin HG nr. 222/2023 și nu sunt acceptate.
	3.	3. La punctul 32 după cuvintele „Aeroportul Internațional Chișinău” de completat cu cuvintele „Eugen Doga”.	Se acceptă. Completări introduse.
	4.	4. Ministerul Sănătății, prin Agenția Națională pentru Sănătate Publică și IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, asigură gestionarea situațiilor epidemiologice și de sănătate publică și acordării serviciilor de asistență medicală în situații excepționale la frontieră, în cooperare cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, conform mecanismelor prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 30/2024, și POS comune. Astfel se propune spre modificarea punctului 194, subpunctul 2) litera g): „g) Ministerul Sănătății, asigurarea cooperării în vederea gestionării situației epidemiologice și sănătății publice, acordării serviciilor de asistență medicală în situații de urgență și excepționale, inclusiv prin:	Se acceptă. Modificări operate.

		1. Agenția Națională pentru Sănătate Publică; 2. IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească;”															
5.	II. Suplimentarea planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030, cu următoarele acțiuni:													Nu se acceptă. Referitor la acțiunea 32: <i>Modernizarea infrastructurii punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005, - acțiunea poate fi realizată doar cu acordul Ministerului Finanțelor, or infrastructura punctelor de trecere a frontierei de stat se află în gestiunea Serviciului Vamal. Autoritățile vizate nu au înaintat asemenea propuneri de acțiuni și nu există resurse planificate pentru acestea.</i>			
	Nr crt.	Acțiunile identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii)	Buget stat	Asistență externă	Costurile coperte (divizate pe ani)	Sursa de finanțare externă	2026	2027	2028	2029	2030	Termen de realizare (trimestru/an)	Instanța responsabilă		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
	Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea, până în anul 2030, a 80% din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestie a punctelor de trecere a frontierei de stat																
	32	Modernizarea infrastructurii punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005)	Puncte de frontieră dezvoltate și adaptate în conformitate cu cerințele minime a RSI (2005)	200.00	0.0	0.0	200.00	OMS/Fonduri UE	0.0	0.0	0.0	100.00	100.00	Trimestrul IV 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)		
	Obiectivul specific 2.2 Dezvoltarea, până în 2030, a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă, în scopul asigurării conformității cu standardele UE în domeniul managementului integrat al frontierei de stat															Referitor la acțiunea 37: <i>Dotarea punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005) pentru identificarea pericolelor biologice și toxinelor:</i> Poliția de Frontieră are obligația de a asigura personalul propriu cu echipament individual de protecție (măști, mănuși, halate), precum și cu dezinfectanți. În ceea ce privește testele de tip Point of Care (POC) pentru detecția pericolelor biologice și toxinelor, acestea sunt costisitoare. Recent, testele POC utilizate în cadrul exercițiului de simulare în teren privind implementarea RSI au fost donate de Uniunea Europeană. Costul	

Nu se acceptă.

Referitor la acțiunea 32: *Modernizarea infrastructurii punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005, - acțiunea poate fi realizată doar cu acordul Ministerului Finanțelor, or infrastructura punctelor de trecere a frontierei de stat se află în gestiunea Serviciului Vamal. Autoritățile vizate nu au înaintat asemenea propuneri de acțiuni și nu există resurse planificate pentru acestea.*

Referitor la acțiunea 37: *Dotarea punctelor de trecere a frontierei de stat desemnate în cadrul RSI (2005) pentru identificarea pericolelor biologice și toxinelor:*

Poliția de Frontieră are obligația de a asigura personalul propriu cu echipament individual de protecție (măști, mănuși, halate), precum și cu dezinfectanți. În ceea ce privește testele de tip Point of Care (POC) pentru detecția pericolelor biologice și toxinelor, acestea sunt costisitoare. Recent, testele POC utilizate în cadrul exercițiului de simulare în teren privind implementarea RSI au fost donate de Uniunea Europeană. Costul

		37	Dota rea punct elor de trece re a fronti erei de stat dese mnat e în cadru l RSI (200 5) peric ol biolo gic și toxin e	Num ărul punct elor de fronti eră dese mna te pentr u impl emen tarea RSI (200 5) dotat e cu echip amen t perso nal de prote cție (mășt i, mănu și halat e), dezin fecta nți, teste Point of care (PO C) pentr u detec ție peric ol biolo gic și	100. 00	0.0	0.0	100. 00	OMS /Fon duri UE	0.0	0 .0	0.0	100. 00	Trim estrul IV 2030	Mi nist erul Afa ceri lor Inte rne (Ins pec tora tul Ge ner al al Poli ției de Fron tie ră) Co exe cut or: Mi nist erul Săn ătăț ii	unui set de 5 teste este de aproximativ 1000 Euro. Conform pct. 11.3 al Planului de acțiuni privind implementarea Regulamentului Sanitar Internațional (2005), aprobat prin HG nr. 222/2023, sunt necesare 111,3 mii lei pentru implementare, sumă care nu a fost alocată de către Ministerul Finanțelor. În prezent, bugetul anual aprobat este de 200.000 lei, sumă insuficientă pentru achiziționarea echipamentului de protecție individuală. În lipsa suportului donatorilor externi, dotările necesare nu pot fi asigurate integral. De asemenea, dotarea cu sisteme de detecție a pericolelor biologice și chimice, precum și mentenanța acestora, nu este acoperită financiar. Referitor la acțiunea 48: <i>Organizarea instruirilor tematice privind fortificarea cunoștințelor polițiștilor de frontieră cu privire la amenințările transfrontaliere, prin prisma RSI (2005):</i> Acțiunea respectivă se regăsește la pct.2.5 din Planul de acțiuni privind implementarea Regulamentului Sanitar Internațional (2005), aprobat prin HG nr. 222/2023 și nu este necesară dublarea în prezentul proiect.

[illegible]

⁶ Instruirile se desfășoară conform prevederilor

- Hotărârii Guvernului nr.30/2024 cu privire la sistemul de alertă precoce și răspuns rapid, instituit în legătură cu amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate, la procedurile de notificare a alertelor și la procedurile de schimb de informații, consultare și coordonare a răspunsurilor la astfel de amenințări;
- Regulamentului privind sistemul de supraveghere epidemiologică a bolilor transmisibile și amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.741/2024;
- Regulamentului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți biologici la locul de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.7639/2024;
- Regulamentului cu privire la mecanismul de prim răspuns la evenimente nucleare sau radiologice conexe surselor radioactive orfane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.506/2020;
- Ordinul MS 533/2023 Cu privire la aprobarea listei bolilor transmisibile și a problemelor de sănătate speciale conexe supuse înregistrării și notificării în cadrul sistemului de supraveghere epidemiologică, precum și a definițiilor de caz

			ntali ere prin pris ma RSI (20 05).														
Serviciul de Informații și Securitate Aviz nr. IE/10331 din 01.10.2025	1.	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a examinat proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), și în limita competențelor funcționale, comunică lipsă de obiecții și propuneri.														Se acceptă.	
Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” Aviz nr. 3007 – 198 din 07.10.2025	1.	Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), autor – Ministerul Afacerilor Interne, prezentat spre avizare, și, în limitele competențelor instituției, prezentăm următoarele obiecții și propuneri: Propuneri de ordin conceptual: 1. În contextul mențiunilor în cadrul proiectului aferente resurselor și sistemelor informaționale (ex: sistem informațional aferent FAL, sistem informațional utilizat pentru evidența pasagerilor) deja utilizate în procesul de management al frontierei de stat, recomandăm includerea trimiterilor la cadrul normativ aferent funcționării acestora, pentru evidențierea unei imagini complexe asupra necesității instituirii unor noi resurse și sisteme.														Nu se acceptă. Referințele la sistemele menționate sunt făcute în contextul că acestea nu sunt implementate și urmează a fi dezvoltate, respectivele acțiuni regăsindu-se în proiectul Planului de acțiuni la Program.	
	2.	2. Totodată, pentru resursele și sistemele informaționale noi propuse pentru dezvoltare (excepție platformele eu-LISA) și în contextul valorificării investițiilor în ecosistemul de e-Guvernare al Republicii Moldova, Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2025-2030, va fi completat cu unele recomandări de reutilizare a serviciilor electronice partajate, cum ar fi: - serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) - pentru autentificarea și controlul accesului; - serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) - pentru semnarea documentelor electronice;														Nu se acceptă. În conformitate cu prevederile art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, coroborat cu prevederile pct.215 și 226 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr.610/2018, autorul avizului urmează să își expună opinia în privința <u>soluțiilor juridice</u> din domeniile care intră în sfera lor de	

		- serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) - pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor); - serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) - pentru notificarea destinatarilor, prin diverse canale, despre evenimentele produse; - platforma de interoperabilitate (MConnect) în scopul asigurării schimbului de date cu alte resurse informaționale, în conformitate cu legislația cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.	competență, iar dacă obiecțiile nu sunt precizate, acestea se consideră propuneri. Pentru a putea fi integrate în proiect, considerăm oportun ca propunerile din aviz să identifice exact elementele constitutive ale proiectului și completările/modificările exacte care ar trebui operate la acestea.
	3.	3. Adicional, în tot cuprinsul documentelor se va evita utilizarea noțiunilor generice („schimb de date”, „interconectare”) fără nominalizarea componentelor și a fluxurilor concrete.	Nu se acceptă. La etapa planificării este aproape imposibil și nu considerăm necesar de identificat componentele și fluxurile concrete de schimb de date.
	4.	La Anexa la Program: 4. La crt. nr. 7, 8 și 14, rubrica „Instituție responsabilă”, propunem excluderea Agenției de Guvernare Electronică în calitate de co-executor. Ținem să menționăm că Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” exercită atribuțiile de coordonare a proiectelor Conceptelor resurselor și sistemelor informaționale la nivel național, inclusiv acordă suport instituțiilor statului care inițiază dezvoltarea unor resurse sau sisteme informaționale.	Nu se acceptă. Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” este prevăzută la acțiunile respective în calitate de co-executor anume prin prisma <i>suportului pe care îl va acorda instituțiilor statului care inițiază dezvoltarea unor resurse sau sisteme informaționale.</i>
Cancelaria de Stat Aviz nr.21/1-69-10422 din 10.10.2025	1.	În temeiul prevederilor pct. 221 din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Cancelaria de Stat a examinat proiectul de hotărâre <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 (în continuare – Program), (număr unic 752/MAI/2025)</i> transmis spre avizare și, în conformitate cu competențele funcționale, comunică susținerea acestuia în condițiile următoarelor obiecții: 1. Se propune completarea proiectului hotărârii Guvernului cu un punct nou, punctul 6, prin care va fi stabilit momentul intrării în vigoare a Programului.	Se acceptă. Proiectul completat.
	2.	Cu privire la partea descriptivă a Programului:	Se acceptă.

		2. Reiterăm asupra includerii în Capitolul II „ <i>Analiza situației</i> ” a unei secțiuni dedicate prognozării evoluției posibile a problemelor identificate, precum și a consecințelor menținerii situației actuale în absența intervențiilor Guvernului prin politici și măsuri adecvate (<i>scenariul status quo</i>). De asemenea, se recomandă integrarea lecțiilor învățate și valorificarea bunelor practici internaționale relevante, pentru a consolida calitatea și relevanța analizei.	Capitolul II a fost completat cu o secțiune nouă.
	3.	3. Se recomandă revizuirea formulării obiectivelor specifice 2.2 și 2.3, în scopul asigurării caracterului SMART (specifice, măsurabile, realizabile, relevante și încadrate în timp), precum și al corelării acestora cu obiectivele generale și indicatorii de impact corespunzători. În forma actuală, obiectivele nu sunt măsurabile (ex. <i>nu este indicat nivelul de conformitate al punctelor de control cu standardele Uniunii Europene până în anul 2030</i>) sau sunt formulate în termeni generali (ex. <i>mecanisme de cooperare internațională și națională</i>), fără a preciza clar mecanismele sau elementele concrete de verificare a realizării obiectivelor respective.	Se acceptă parțial. La obiectivul 2.2 se indică conformitate deplină. Obiectivul nu se referă la conformitatea punctelor de trecere a frontierei, ci sistemul managementului integrat al frontierei de stat. Conformitatea va fi evaluată în cadrul evaluărilor, pe fiecare componentă a managementului integrat al frontierei de stat, în corespundere cu art.3 din Regulamentul (UE) 2019/1896 din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624. La obiectivul 2.3 au fost precizate mecanismele de cooperare.
	4.	4. Conform prevederilor pct. 18.5 din Regulamentul privind planificarea strategică probat prin HG nr. 386/2020 (<i>în continuare – Regulament</i>), indicatorii de monitorizare vor include și valori-țintă intermediare. În acest context, Tabelul nr. 1 „ <i>Indicatori de monitorizare</i> ”, prevăzut în capitolul V „ <i>Indicatori de monitorizare</i> ”, va fi ajustat prin adăugarea unei coloane suplimentare, intitulată „ <i>Ținta intermediară (2027)</i> ”. În această coloană vor	Se acceptă. Tabel completat.

		fi indicate valorile corespunzătoare fiecărui indicator aferent obiectivelor specifice. Stabilirea țințelor intermediare va permite evidențierea progresului înregistrat pe parcursul implementării Programului și va facilita realizarea evaluării intermediare corespunzătoare primei etape de implementare (2026–2027).	
	5.	5. Totodată, anul 2025, indicat în coloana „ <i>Valoarea de referință 2025</i> ” din Tabelul nr. 1, nu poate fi utilizat ca an de referință, întrucât acesta trebuie să corespundă celui mai recent an pentru care sunt disponibile date statistice sau informații relevante. Prin urmare, valoarea de referință va fi stabilită pe baza celor mai recente date disponibile.	Se acceptă. Valoarea de referință stabilită pe baza anului 2024.
	6.	6. În urma examinării indicatorilor stabiliți pentru obiectivele specifice în capitolul V „ <i>Indicatori de monitorizare</i> ”, s-a constatat că niciunul dintre aceștia nu corespunde criteriilor pentru indicatorii de rezultat. Indicatorii identificați reflectă realizări tangibile, mecanisme, procese sau echipamente, caracteristici specifice indicatorilor de produs, și nu măsoară efectele sau schimbările generate de implementarea măsurilor prevăzute. În această perspectivă, se recomandă revizuirea integrală a indicatorilor menționați, astfel încât aceștia să fie definiți ca indicatori de rezultat, asigurând o evaluare relevantă și obiectivă a impactului obiectivelor specifice prevăzute în Program. Drept exemplu de indicatori de rezultat pentru obiectivul specific 1.1 „ <i>Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60% din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10% a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat</i> ”, pot fi: - Procentul reducerii cazurilor de trecere ilegală a frontierei de stat; - Rata intervențiilor operaționale finalizate cu succes ca urmare a alertelor generate de tehnologiile moderne; - Reducerea timpului mediu de reacție la incidente în punctele de trecere modernizate.	Se acceptă. Indicatorii de monitorizare au fost revizuiți în limita posibilităților și existenței instrumentelor de evaluare/măsurare a rezultatelor, precum și în limita existenței datelor statistice/măsurărilor din cel mai recent an de referință.
	7.	7. De asemenea, fiecărui obiectiv specific îi vor fi atribuiți minimum doi indicatori de rezultat relevanți, care să permită o evaluare obiectivă și eficientă a progresului realizat. Alegerea indicatorilor se va face ținând cont de	Se acceptă parțial. Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020

		capacitatea acestora de a reflecta, într-o manieră clară, coerentă și cuantificabilă, gradul de îndeplinire a obiectivelor stabilite.	nu prevede cerințe exhaustive în privința numărului de indicatori. Tabelul a fost completat în măsura existenței datelor.
	8.	8. Capitolul VI, consacrat prezentării impactului Programului, nu este structurat într-o manieră suficient de clară și nu permite delimitarea distinctă a consecințelor sociale, economice, financiare, administrative, de gen, etc. O asemenea abordare generală reduce atât posibilitatea de analiză a efectelor asupra diferitelor categorii de beneficiari, cât și capacitatea de monitorizare și evaluare ulterioară a progreselor. În acest sens, se recomandă revizuirea și restructurarea conținutului capitolului, prin evidențierea impactului pe fiecare dintre dimensiunile menționate, pentru a reflecta în mod transparent efectele și beneficiile pe termen mediu generate de implementarea Programului.	Se acceptă. Capitolul a fost revizuit și restructurat.
	9.	9. Se propune excluderea Cancelariei de Stat din lista autorităților și instituțiilor responsabile, prevăzută la capitolul IX „ <i>Autorități și instituții responsabile</i> ”, având în vedere că nu deține atribuții privind implementarea, directă sau indirectă, a niciunei acțiuni prevăzute în cadrul Programului și, prin urmare, nu contribuie la realizarea obiectivelor acestuia.	Se acceptă. Cancelaria de Stat a fost exclusă din lista autorităților și instituțiilor responsabile.
	10.	10. La capitolul IX „ <i>Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare</i> ”, pct. 196 se propune revizuirea termenului-limită de prezentare a rapoartelor de progres către Cancelaria de Stat, prin modificarea datei stabilite anterior, respectiv 15 martie a fiecărui an, cu data de 25 februarie a fiecărui an, potrivit prevederilor pct. 79 din Regulament.	Se acceptă. Termene modificate.
	11.	11. Adicional, ultimul aliniat al capitolului (pct. 201) va fi completat cu precizarea că, până la aprobarea și publicarea rapoartelor de monitorizare/progres și evaluare pe site-ul web oficial al ministerului, acestea vor fi supuse coordonării cu Cancelaria de Stat, în conformitate cu pct. 81 din Regulament.	Se acceptă. Text completat.
	12.	Cu privire la partea operațională a Programului: 12. Planul de acțiuni al Programului va fi restructurat prin eliminarea rândurilor numerotate de la 1 la 15 din secțiunea dedicată componentei operaționale (obiective, acțiuni, indicatori, costuri) și a rândului evidențiat cu gri de pe prima pagină, pentru a simplifica tabelul și a evita eventualele confuzii.	Se acceptă. Tabel restructurat.

	13.	13. Coloana intitulată „ <i>Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)</i> ” se va redenumi în „ <i>Costuri totale repartizate pe ani</i> ”. În această coloană, valoarea totală a fiecărei acțiuni va fi detaliată pe perioada de implementare, cu defalcare anuală și, după caz, pe surse de finanțare, în situația în care acțiunea beneficiază de finanțare din surse multiple. Această clarificare va permite evidențierea precisă a sumelor necesare anual, precum și a surselor din care acestea vor fi alocate pentru implementarea acțiunilor.	Se acceptă. Coloană restructurată pentru toate acțiunile.
	14.	14. În coloana „ <i>Costuri neacoperite</i> ” se va evidenția exclusiv valoarea totală a sumelor neacoperite aferente fiecărei acțiuni, fără defalcare pe ani. Ulterior, aceste costuri vor fi detaliate în coloana „ <i>Costuri totale repartizate pe ani</i> ”, în care valoarea totală a fiecărei acțiuni va fi repartizată pe perioada de implementare.	Se acceptă. Modificări operate.
	15.	15. Se recomandă revizuirea indicatorilor de produs care includ sintagmele „ <i>Soluții identificate</i> ” sau „ <i>Soluții informatice asigurate</i> ” sau <i>alte tipuri de soluții</i> , întrucât aceștia nu oferă claritate, specificitate și sunt dificil de măsurat. Indicatorii de produs aferenți acțiunilor trebuie să fie formulați astfel încât să reflecte în mod concret rezultatul tangibil al fiecărei acțiuni, să fie specifici, măsurabili și să permită evaluarea obiectivă a progresului în implementarea programului.	Nu se acceptă. În cazul acțiunii nr.4 – soluțiile aplicate diferă de la caz la caz, în dependență de tipul de proprietate asupra porțiunii de teren necesară în parte, în cazul în care terenul respectiv este proprietate a statului – urmează a acorda dreptul de administrare Poliției de Frontieră, în cazul unei proprietăți private se vor găsi soluții individualizate – până la expropriere pe cauză de utilitate publică. La acțiunea nr.7, 8, 9 – este vorba despre anumite softuri – programe sau alte sisteme IT care urmează a fi achiziționate, respectiv identificarea la momentul elaborării Programului este imposibilă, mai mult ar putea contraveni procedurilor de achiziții publice.

	16.	16. Acțiunile nr. 2, 3, 15, 16, 22 și 26, împreună cu indicatorii aferenți, prevăzute în Planul de acțiuni, vizează implementarea directă a măsurii de reformă 7.6.16, conform Agenda de Reforme aferentă Planului de Creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027 (HG nr. 260/2025). În contextul necesității de corelare a acțiunilor cu măsura de reformă, se impune revizuirea acestora, inclusiv a indicatorilor corespunzători, prin ajustarea detaliată a costurilor și a termenelor de implementare. Or, termenul de realizare a măsurii stabilit în Agenda de Reforme este decembrie 2027, în timp ce acțiunile planificate în Planul de acțiuni al Programului sunt prevăzute pentru trimestrul IV 2030. Această discrepanță temporală depășește semnificativ termenul de implementare stabilit și generează un risc major de nefinalizare sau întârziere a realizării măsurii de reformă. În consecință, există potențialul compromiterii valorii debursărilor resurselor financiare, generând efecte negative substanțiale asupra bugetului de stat și, implicit, economiei naționale.	Se acceptă parțial Acțiunea 2 – măsura de reformă prevede „Republica Moldova mărește capacitățile biometrice și numărul de sisteme de supraveghere fixe și mobile.” – însă nu acoperirea integrală a frontierei cu sisteme fixe și mobile până în 2030– așa cum stabilește proiectul Programului. 100% din frontieră acoperită este ținta pentru 2030, ceea ce nu afectează termenul decembrie 2027 din Agenda de reforme – care corespunde obiectivului acoperit prin resursele alocate pentru 2026-2027. Acțiunea 3 – situația similară acțiunii 2. Acțiunea 15 – termenul stabilit vizează toți indicatorii acțiunii - Operaționalizarea controlului în linia II. Măsura de reformă se referă și acoperă costurile doar pentru dotarea cu echipamentul necesar pentru controalele de linia întâi și a doua. Pentru operaționalizarea conceptului este necesară o serie de acțiuni complexe – de la asigurarea infrastructurii fizice separate până la crearea funcțiilor specializate (164 funcții estimativ) și instruirea personalului. Acțiunea 16 – situație similară acțiunii 15.

			Acțiunea 22 – termenul de realizare a fost revizuit și stabilit Trimestrul IV, 2027 – conform măsurii 1.6.21 din Agenda de Reforme. Acțiunea 26 - similară acțiunii 15, măsura din Agenda de reforme nu realizează întreg indicatorul de rezultat.
	17.	17. În partea ce ține de indicatorul „<i>Funcții specializate create</i>” de la acțiunea 15 „<i>Operaționalizarea controlului în linia II</i>” și acțiunea 43 „<i>Majorarea și pregătirea efectivului</i>”, pentru a evita angajamentele ce pot conduce la extinderea nejustificată a cheltuielilor de personal sau la crearea unor entități suplimentare, se recomandă utilizarea expresiei, după cum urmează: „<i>Necesarul de personal este alocat în mod corespunzător bazat pe o analiză sistemică a naturii, volumului și complexitatea funcțiilor, atribuțiilor și competențelor stabilite în domeniul (se va indica domeniul)</i>”.	Nu se acceptă. Instituirea controlului în linia a doua cu proces distinct este necesar pentru alinierea la prevederile Codului Frontierelor Schengen și recomandările din Catalogul Schengen, precum și este prevăzută în Agenda de Reforme aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.260/2025 și accentuată în Raportul privind Pachetul de extindere al Comisiei Europene pentru anul 2025. Aceste standarde prevăd separarea clară a verificărilor aprofundate de cele din linia întâi, sporind eficiența operațională, permit tratarea individualizată a cazurilor de risc și contribuie la respectarea principiului fluxului liber pentru persoanele care nu ridică suspiciuni. Pentru asigurarea controlului în linia a doua în punctele de trecere a frontierei deschise traficului internațional (fără a include segmentul central și PTFS aeroportuare), a fost estimat un necesar de 164 funcții. Personalul,

			organizat în regim de 4 ture, urmează să realizeze verificări aprofundate, analiză de risc, interviuarea călătorilor și identificarea documentelor falsificate sau contrafăcute. Totodată, în eventualitatea redeschiderii punctelor de trecere de pe segmentul central al frontierei moldo-ucrainene, va fi necesară suplimentarea cu încă 28 funcții pentru cel puțin 3 puncte de trecere. (a se vedea argumentarea detaliată la avizul Ministerului Finanțelor).
	18.	18. Acțiunile nr. 30 „Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Poliției de Frontieră prin construcția unei noi facilități specializate” și nr. 31 „Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Serviciului Vamal prin construcția unei noi facilități specializate” urmează a fi revizuite și concretizate, prin prezentarea detaliilor corespunzătoare în nota de fundamentare a proiectului Programului. În acest sens, se recomandă specificarea clară a conținutului și destinației acțiunilor, în special a sintagmei „facilități specializate”, în vederea asigurării transparenței, clarității și justificării adecvate a intervențiilor propuse.	Nu se acceptă. Sintagma „facilități specializate” se referă <i>de facto</i> la sediul complet al Centrului Chinologic, incluzând toate construcțiile și dotările esențiale necesare atât pentru instruirea (dresajul) echipelor canine, cât și pentru îngrijirea câinilor de serviciu. Spațiile de dresaj includ de obicei, terenuri special amenajate, poligoane cu obstacole, simulatoare de căutare (pentru urme de droguri, explozivi, persoane) și condiții controlate pentru a imita scenarii de la frontieră. Acestea sunt facilități de instruire. Unitățile de cazare (Canise) nu pot fi simple cuști, ci adăposturi proiectate conform standardelor zootehnice și de bunăstare animală, cu boxe

			individuale, zone de hrănire și igienă, necesare pentru <i>îngrijirea</i> optimă. De asemenea, sunt necesare clădiri administrative - săli de curs pentru conductorii, birouri, depozite de echipamente și hrană. Infrastructura unui centru chinologic reprezintă un ansamblu de elemente care susțin ciclul complet al activității canine: selecția, dresajul, cazarea, menținerea sănătății și pregătirea continuă a echipelor canine. Prin urmare, „facilități specializate” este un termen umbrelă care cuprinde toate construcțiile necesare instruirii și îngrijirii câinilor de serviciu și, implicit, reprezintă noul sediu funcțional al centrului, așa cum prevede Indicatorul de monitorizare stabilit – în cazul ambelor acțiuni. Nota de fundamentare nu a fost completată, or în această ordine de idei nota de fundamentare ar trebui să conțină detalieri referitor la fiecare acțiune inclusă în Plan.
	19.	19. Totodată, acțiunile nr. 35 „<i>Aplicarea cadrului procedural instituțional și interinstituțional de gestionare a situațiilor de criză la frontieră</i>” și nr. 40 „<i>Organizarea operațiunilor și exercițiilor comune în teren</i>”, împreună cu indicatorii aferenți, necesită clarificări și detalieri suplimentară, astfel încât să fie explicit ce rezultate concrete se urmăresc. Această clarificare este necesară pentru a asigura conformitatea acțiunilor și a indicatorilor cu criteriile de claritate, specificitate și relevanță, precum și pentru a facilita monitorizarea eficientă a progresului și atingerea obiectivelor prevăzute în cadrul măsurii de reformă.	Nu se acceptă. Acțiunile enumerate deși se materializează prin operațiuni și exerciții în teren sunt activități distincte și servesc pentru realizarea obiectivelor diferite, acestea vizează niveluri de aplicare fundamental diferite în managementul securității frontaliere.

		Acțiunea 35 se referă la mecanismele de răspuns la evenimente de mare anvergură, risc major sau amenințări grave care depășesc capacitatea operațională obișnuită. Acestea sunt exerciții strategice și tactice, planificate riguros în baza cadrului normativ național și/sau a acordurilor de cooperare bilaterală/multilaterală dintre instituții. Aceste operațiuni și exerciții testează exclusiv gestionarea situațiilor de criză, luarea deciziilor la nivel înalt, activarea planurilor de contingență, alocarea resurselor și comunicarea strategică în condiții de presiune. Acțiunea 40 vizează activitățile operaționale și capacitatea de luptă împotriva criminalității transfrontaliere în condiții normale de securitate. Se referă la verificarea capacității de reacție și nivelul de coordonare între autorități în diverse situații operaționale, nu doar de criză. Acestea sunt, de obicei, tematice și urmăresc combaterea unor acțiuni ilicite specifice: contrabandă, migrațiune ilegală, trafic de droguri etc. Obiectivul acestor activități este îmbunătățirea tehnicilor de lucru comune, aplicarea procedurilor standard de operare și armonizarea metodelor de lucru între instituțiile partenere.

	20.	20. În ceea ce privește acțiunile nr. 36 „<i>Evaluarea și îmbunătățirea mecanismului de asistență juridică acordată solicitanților de azil și victimelor traficului de ființe umane</i>” și nr. 45 „<i>Organizarea instruirilor tematice privind combaterea traficului de persoane și respectarea drepturilor solicitanților de azil, în special ale grupurilor vulnerabile</i>”, se propune excluderea acestora, întrucât depășesc domeniul de aplicare al prezentului program. Menționăm că pentru combaterea traficului de ființe umane și asigurarea protecției solicitanților de azil există deja programe specializate dedicate acestor categorii de beneficiari.	Nu se acceptă. Ambele acțiuni au o relevanță critică și directă pentru gestionarea eficientă și legală a frontierelor și procedurile de control la punctele de trecere. Evaluarea și îmbunătățirea mecanismului de asistență juridică pentru solicitanții de azil este esențială în contextul procedurilor la frontieră. Autoritățile de frontieră sunt adesea primele puncte de contact pentru persoanele care solicită protecție. O procedură clară și funcțională de acces la asistență juridică la frontieră este vitală pentru a asigura respectarea drepturilor și pentru a evita respingerile nelegale (<i>refoulement</i>). Organizarea instruirilor tematice privind combaterea traficului de persoane și drepturile solicitanților de azil este o componentă operațională de bază a gestionării moderne a frontierelor. Personalul autorităților de frontieră (poliția de frontieră) este cel care aplică efectiv legislația în aceste domenii. Instruirile vizează competențele necesare pentru a îndeplini sarcinile la frontieră: identificarea victimelor, identificarea grupurilor vulnerabile, gestionarea primară a cererilor de azil și aplicarea corectă a procedurilor inițiale la punctul de trecere.

			Mai mult, aceste acțiuni nu dublează acțiunile din Programele sectoriale menționate, ori vizează anume procedurile și angajații Poliției de Frontieră.
	21.	Reieșind din cele expuse, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030, urmează a fi promovat prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate.	Se acceptă parțial. Modificările de rigoare au fost operate conform obiecțiilor și propunerilor acceptate.
Expertizare			
Ministerul Mediului notificare în e-legiferare din 14.11.2025	1.	Urmare examinării repetate a proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025), constatăm faptul că propunerile înaintate în procesul de elaborare a proiectului au fost luate în considerație, acestea regăsindu-se în proiectul enunțat. În context, comunicăm susținerea proiectului expediat spre reavizare, exprimând lipsa de obiecții sau propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării aviz nr. 03-3245 din 17.11.2025	1.	Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului <i>privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i> , transmis în procedură de informare, reieșind din argumentările expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, reiterăm obiecția expusă prin avizul nr.03-2871 din 02.10.2025. În subsidiar, menționăm că „Implementarea sistemelor ABC (automated border control) și mecanismelor de control și management al fluxului de călători în punctele de trecere a frontierei de stat aeriene” excedează cadrul de reglementări al domeniului de administrare și deetatzare a proprietății publice, precum și a oricărui alt domeniu de competență al ministerului prevăzut la pct.6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.143/2021. Totodată, relevăm prevederile Legii nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, potrivit căroră „Funcția de fondator al întreprinderii de stat, în numele Guvernului, este exercitată de Agenția Proprietății Publice” (art.2 alin.(1)), „Întreprinderea de stat este	Se acceptă. Modificări operate conform avizului nr.03-2871 din 02.10.2025.

		persoana juridică care desfășoară activitate de întreprinzător în baza bunurilor proprietate de stat transmise ei în administrare și/sau ca aport în capitalul social și în baza proprietății obținute de aceasta în rezultatul activității economico-financiare” (<i>art.1 alin.(1)</i>), „Fondatorul nu are dreptul să intervină în activitatea operativă a întreprinderii de stat/municipale după încheierea și înregistrarea contractului individual de muncă cu administratorul, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație, de statut și de contract” (<i>art.7 alin.(6)</i>). Suplimentar, menționăm că în conformitate cu prevederile pct.1 din Normele tehnice de înzestrare a punctelor de trecere a frontierei de stat, aprobate prin Anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.862/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, „<i>Punctele de trecere a frontierei de stat (în continuare – punct de trecere) se dotează potrivit planului de amenajare a acestora, aprobat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal și, după caz, avizat de administrația gării, portului sau aeroportului.</i>” Prin urmare, reieșind din cele expuse și ținând cont de indicatorii de monitorizare stabiliți pentru verificarea realizării acțiunii în cauză, insistăm asupra reconsiderării instituției prim responsabile pentru realizarea acțiunii 19 din proiectul Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030.	
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică notificare în e-legiferare din 18.11.2025	1.	I. P. ”STISC” nu are obiecții și propuneri la proiectul definitivat.	Se acceptă.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale aviz nr. 02/5326 din 17.11.2025		Cu referire la solicitarea nr. 40/3964 din 12.11.2025 privind proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025), Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în limitele competențelor sale funcționale, reiterează recomandarea de înlocuire a termenului „minor”, în orice formă gramaticală, cu termenul „copil”, utilizat la forma gramaticală corespunzătoare. Această modificare este necesară pentru asigurarea concordanței cu terminologia din legislația internațională (Convenția ONU cu privire la drepturile copilului) și din legislația națională	Nu se acceptă. În text se operează cu ambii termeni – minor și copil, în prima situație pentru a accentua vârsta și capacitatea de exercițiu a acestora, iar cu referire la mecanisme de asigurare a drepturilor și protecției subiecților vizați – se utilizează termenul „copil”.

		(Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului, Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, precum și alte acte normative relevante).	
Ministerul Finanțelor aviz nr. 05-17/241/1606 din 19.11.2025		Ministerul Finanțelor a examinat, în temeiul pct.231 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 și reiterează unele obiecții și propuneri expuse în avizul nr.05-17/218/1454 după cum urmează.	
		La Anexă Programului 1. Obiectivul specific 1.1. Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60% din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10% a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat, la crt. 6 Consolidarea capacităților operaționale pentru detectarea materialelor explozive la frontiera de stat, la rubrica Instituție responsabilă, textul „Co-executor: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)” se va exclude. Acțiunea prevăzută la acest punct se referă exclusiv la dotarea punctelor de trecere a frontierei cu echipamente tehnice moderne, iar responsabilitatea implementării acestei acțiuni aparține instituției care administrează infrastructura și dotările punctelor de trecere a frontierei. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră nu are atribuții în procesul de achiziție, instalare sau operaționalizare a tehnicii, respectiv va participa la utilizarea echipamentelor în cadrul controlului comun desfășurat împreună cu Serviciul Vamal. Menținerea MAI/IGPF în calitate de coexecutor ar crea o suprapunere nejustificată de responsabilități și ar putea induce interpretări eronate privind rolul real al instituțiilor implicate. Din aceste considerente, excluderea mențiunii respective este necesară pentru a asigura o delimitare clară și corectă a responsabilităților instituționale în cadrul acțiunii.	Se acceptă. Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) a fost exclus.
		2. Obiectivul specific 1.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100% puncte de trecere a frontierei de stat, crt.20 Extinderea	Se acceptă. Indicatori delimitați.

		sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri: 2.1. Indicatorul „Studiu de fezabilitate, privind integrarea transportului de pasageri, elaborat” se va delimita de indicatorul „Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implementat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere”.	
		2.2 la indicatorul „Studiu de fezabilitate, privind integrarea transportului de pasageri, elaborat”: 2.2.1 costurile se vor revizui de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Agenția Națională a Transportului Auto), deoarece este instituția responsabilă;	Se acceptă. Urmare a avizului Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, executor a fost indicat Ministerul Afacerilor Interne, costurile au fost estimate.
		2.2.2 la rubrica Instituție responsabilă, executor principal se va indica Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Agenția Națională a Transportului Auto), iar co-executor se va indica Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal).	Se acceptă. Co-executor a fost indicat Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal).
		2.3 Indicatorul „Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implementat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere”: 2.3.1 textul „Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implementat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere” se va substitui cu textul „Studiu de fezabilitate privind Sistemul de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare, elaborat”. Avînd în vedere că nu se cunoaște care este costul și arhitectura sistemului de citire automată a plăcuțelor este necesar un studiu de fezabilitate. Implementarea directă a unui sistem tehnic de asemenea amploare, fără o documentare prealabilă, ar implica riscuri majore și ar putea genera cheltuieli suplimentare semnificative. Elaborarea unui studiu de fezabilitate este, prin urmare, o etapă indispensabilă. Acesta va permite evaluarea necesităților reale, analiza fluxurilor operaționale, definirea parametrilor tehnici, precum și estimarea costurilor. În lipsa acestor informații, stabilirea din start a indicatorului privind implementarea efectivă a sistemului ar fi prematură și nealinată practicilor tehnice și bugetare. În acest context, substituirea indicatorului propus inițial cu un indicator orientat asupra elaborării studiului de fezabilitate reflectă atât necesitatea	Se acceptă. Acțiune reformulată.

		fundamentării riguroase a viitoarei investiții, cât și asigurarea unui proces de planificare tehnică responsabil și eficient;	
		2.3.2 rubricile Costul total, Costuri neacoperite, Costuri totale repartizate pe ani, 2026, se vor completa cu textul „250,00”. Stabilirea acestui cost se bazează pe analiza experienței din proiectele anterioare, în care elaborarea studiilor de fezabilitate pentru proiecte cu complexitate similară s-a încadrat în costul propus. Această estimare reflectă cheltuielile necesare pentru acoperirea integrală a activităților specifice unui studiu de fezabilitate (inclusiv colectarea și analiza datelor, evaluările tehnice, modelările, consultările instituționale și elaborarea documentației finale). Prin urmare, includerea valorii de „250,00” în toate rubricile aferente costurilor reprezintă o estimare realistă și fundamentată, care asigură atât corectitudinea bugetării, cât și coerența cu standardele de cost aplicate în proiectele similare implementate în anii precedenți;	Se acceptă. Rubricile au fost completate corespunzător.
		2.3.3 la rubrica „Instituție responsabilă”, executor principal se va indica Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal).	Se acceptă.
		3. Suplimentar, la Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea, până în anul 2030, a 80% din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestionare a punctelor de trecere a frontierei de stat: 3.1 la crt.28 Dezvoltarea infrastructurii vamale la punctele de trecere a frontierei de stat, inclusiv piste pentru AEO: 3.1.1 la rubrica Costul total, textul „363 536,6” se va substitui cu textul „366 237,8”;	Se acceptă.
		3.1.2 la rubrica Costuri totale repartizate pe surse de finanțare, Asistență externă, textul „363 536,6” se va substitui cu textul „366 237,8”;	Se acceptă.
		3.1.3 la rubrica Costuri totale repartizat pe ani, 2026, textul „284 178,7” se va substitui cu textul „286 879,9”. Modificarea este necesară reieșind din rectificarea Legii bugetului pentru anul 2025, în luna octombrie.	Se acceptă.
		3.2 la crt.29 Evaluarea tuturor punctelor de trecere a frontierei de stat de la frontiera moldo-ucraineană, în scopul estimării corespunderii acestora acquisului comunitar: 3.2.1 la rubrica Buget de stat, textul „500,0” se va exclude;	Se acceptă.

		3.2.2 la rubrica Costuri neacoperite, textul „0,0” se va substitui cu textul „500,0”;	Se acceptă.												
		3.2.3 la rubrica „Cod program/subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă” textul „05/02” se va exclude.	Se acceptă.												
		4. La Obiectivul specific 2.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismelor de cooperare internațională și națională va crește capacitatea de răspuns comună, crt.38 Dezvoltarea cooperării operaționale cu statele vecine, textul:	Se acceptă. Revizuit inclusiv costul total.												
		<table><tr><td>3506</td><td>200,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>Trim. IV 2030</td><td>Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)</td></tr></table>		3506	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trim. IV 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)				
		3506		200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trim. IV 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)					
		Se va substitui cu textul													
<table><tr><td>3506</td><td>200,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td rowspan="2">Trim. IV 2030</td><td>Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)</td></tr><tr><td>05/02</td><td>200,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>Co-executor ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)</td></tr></table>	3506	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trim. IV 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)	05/02	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Co-executor ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
3506	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trim. IV 2030		Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de frontieră)							
05/02	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0		Co-executor ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)								
Cancelaria de Stat aviz nr. 21/1-69-11791 din 21.11.2025		În temeiul prevederilor pct. 231 din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Cancelaria de Stat a examinat repetat proiectul de hotărâre <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 (în continuare – Program), (număr unic 752/MAI/2025)</i> transmis spre expertizare													

		și, în conformitate cu competențele funcționale, reiterăm asupra obiecțiilor care nu au fost considerate:	
		Cu privire la partea descriptivă a Programului: 1. Fiecărui obiectiv specific îi vor fi asociați cel puțin doi indicatori de rezultat relevanți, care să permită o evaluare obiectivă, coerentă și eficientă a progresului. Selectarea indicatorilor se va realiza în funcție de capacitatea acestora de a reflecta, într-o manieră clar definită și măsurabilă, nivelul de atingere a obiectivelor stabilite. Atribuirea a minimum doi indicatori per obiectiv este necesară pentru a asigura robustețea metodologică a evaluării, deoarece un singur indicator nu poate surprinde în mod suficient complexitatea rezultatelor urmărite și poate conduce la interpretări neconcludente. Utilizarea a doi sau mai mulți indicatori permite verificarea rezultatelor din mai multe perspective, crește fiabilitatea măsurării și reduce riscul ca evoluția unui obiectiv să fie evaluată pe baza unui singur criteriu influențat de factori externi. Această abordare este conformă cu cadrul național de planificare strategică și cu standardele internaționale (SIGMA/OCDE, UE), care prevăd indicatori relevanți, măsurabili și suficienți numeric pentru a fundamenta o evaluare obiectivă și verificabilă.	
		2. La capitolul X „<i>Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare</i>”, pct. 215 se propune revizuirea termenului-limită pentru prezentarea rapoartelor de progres, prin înlocuirea datei anterior stabilite, respectiv 15 martie a fiecărui an, cu o nouă dată relevantă care să precedă data de 25 februarie a fiecărui an, în conformitate cu prevederile pct. 79 din Regulament.	Se acceptă. Termenul a fost revizuit.
		Cu privire la partea operațională a Programului: 3. Se impune revizuirea indicatorilor de produs de la acțiunile nr. 4, 7, 8, 10, 11, care includ sintagmele „<i>Soluții identificate</i>” sau „<i>Soluții informatice asigurate</i>” sau alte tipuri de soluții, întrucât aceștia nu oferă claritate, specificitate și sunt dificil de măsurat. Indicatorii de produs aferenți acțiunilor trebuie să fie formulați astfel încât să reflecte în mod concret rezultatul tangibil al fiecărei acțiuni, să fie specifici, măsurabili și să permită evaluarea obiectivă a progresului în implementarea programului.	Se acceptă. Indicatorii au fost reformulați.
		4. În partea ce ține de indicatorul „<i>Funcții specializate create</i>” de la acțiunea 15 „<i>Operaționalizarea controlului în linia II</i>” și acțiunea 43 „<i>Majorarea și pregătirea efectivului</i>”, pentru a evita angajamentele ce pot	Se acceptă parțial. Acțiunea 15 a fost completată. Acțiunea 43 a fost modificată.

		conduce la extinderea nejustificată a cheltuielilor de personal sau la crearea unor entități suplimentare, acțiunile vor fi urmate de expresia: „ <i>Necesarul de personal este alocat în mod corespunzător bazat pe o analiză sistemică a naturii, volumului și complexitatea funcțiilor, atribuțiilor și competențelor stabilite în domeniul (se va indica domeniul)</i> ”.	
		5. Acțiunile nr. 30 „Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Poliției de Frontieră prin construcția unei noi facilități specializate” și nr. 31 „Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Serviciului Vamal prin construcția unei noi facilități specializate” urmează a fi revizuite și concretizate, prin prezentarea detaliilor corespunzătoare în nota de fundamentare a proiectului Programului. În acest sens, se apreciază necesară specificarea clară a conținutului și destinației acțiunilor, în special a sintagmei „ <i>facilități specializate</i> ”, în vederea asigurării transparenței, clarității și justificării adecvate a intervențiilor propuse.	Se acceptă parțial. Sintagma „ <i>prin construcția unei noi facilități specializate</i> ” a fost exclusă.
		Reieșind din cele expuse, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030, urmează a fi promovat prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate.	
Ministerul Sănătății notificare în e-legiferare din 25.11.2025	1.	Se avizează proiectul fără propuneri și obiecții.	Se acceptă.
Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” aviz nr. 3007 –228 din 25.11.2025		Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare AGE) a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025), autor – Ministerul Afacerilor Interne, remis spre expertizare și informare, și, în limitele competențelor funcționale, reiterăm obiecțiile și propunerile formulate în avizul AGE nr. 3007-198 din 07.10.2025, care nu au fost luate în considerație la definitivarea proiectului.	
		La Anexa la Program: 1. La crt. nr. 7, 8 și 14, rubrica „Instituție responsabilă”, Agenția de Guvernare Electronică urmează a fi exclusă de la rubrica „Co-executor”. Considerăm neîntemeiat argumentul autorului potrivit căruia AGE ar trebui indicată în proiect în calitate de co-executor, pe motiv că ar acorda „suport”	Se acceptă. Agenția de Guvernare Electronică urmează a fost exclusă de la rubrica „Co-executor”.

		instituțiilor statului care inițiază dezvoltarea unor resurse sau sisteme informaționale. Rolul AGE vizează câteva etape: a) Coordonarea prealabilă a proiectelor hotărârilor Guvernului privind aprobarea conceptelor și regulamentelor resurselor și sistemelor informaționale de stat (nu participarea directă la implementarea lor operațională); b) Participarea la mecanismul de consultare publică și avizare (art. 21, alin. (1), lit.e) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative); c) Coordonarea caietelor de sarcini ale sistemelor informaționale (Hotărârea Guvernului nr. 544/2019 privind unele măsuri de organizare a procesului de achiziții în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor). Astfel, acțiunile pe care proiectul le atribuie AGE pot fi realizate în limitele competențelor deja conferite prin actele normative în domeniul guvernancei digitale, fără a fi necesară calificarea Agenției drept co-executor al acțiunilor respective.	
		2. Considerăm insuficientă motivarea potrivit căreia nu este necesară indicarea cadrului normativ aferent sistemelor informaționale deja utilizate, pe motiv că acestea sunt „implementate și urmează a fi dezvoltate”. Programul național are rol de document de politică publică de nivel strategic, care trebuie să asigure o corelare explicită cu actele normative ce reglementează resursele și sistemele informaționale deja existente. Planul de acțiuni este un document subsecvent, susceptibil de ajustări mai frecvente, pe când Programul trebuie să ofere imaginea completă a arhitecturii normative în care se implementează managementul integrat al frontierei de stat. Din acest motiv, menționarea cadrului normativ la nivel de Program rămâne oportună.	Nu se acceptă. Motivare rezidă în faptul că sistemele informaționale la care se face referire nu sunt implementate, ci urmează a fi dezvoltate, deci nu există cadrul normativ aferent funcționării acestora, care ar putea fi menționat în textul proiectului.
		3. Considerăm neargumentată poziția precum că nu se acceptă argumentul AGE ca pentru sistemele noi propuse, Programul să prevadă recomandări clare de reutilizare a serviciilor guvernamentale partajate (MPass, MSign, MLog, MNotify, MConnect). Or, propunerea AGE vizează o soluție juridico-tehnică ce intră direct în sfera de competență a instituției, și anume utilizarea cu prioritate a serviciilor guvernamentale partajate (MPass, MSign, MLog, MNotify, MConnect) la dezvoltarea noilor resurse și sisteme informaționale. Această abordare este în	Se acceptă. Proiectul a fost completat cu un punct nou, nr. crt. 119, cu propunerea formulată.

		linie cu politicile Guvernului privind reutilizarea infrastructurii digitale comune și evitarea fragmentării soluțiilor IT. Pentru claritate, reformulăm propunerea și o redăm sub formă de modificare concretă, după cum urmează: <i>„La dezvoltarea și modernizarea resurselor și sistemelor informaționale prevăzute de prezentul Program, autoritățile responsabile vor utiliza cu prioritate serviciile guvernamentale partajate, precum serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign), serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog), serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) și platforma de interoperabilitate (MConnect), în conformitate cu cadrul normativ în vigoare privind infrastructura digitală guvernamentală și schimbul de date.”</i>	
		4. În ceea ce privește neacceptarea argumentului AGE ca în documente să se evite noțiuni generice fără nominalizarea componentelor și fluxurilor concrete, menționăm că nu se solicită detalierea exhaustivă a tuturor componentelor și fluxurilor la nivel tehnic, ci evitarea utilizării unor termeni atât de generici încât să nu permită înțelegerea minimă a arhitecturii de date pe care se bazează Programul. La etapa planificării este posibil și necesar să fie indicate: a) principalele sisteme și registre care vor fi interconectate; b) categoriile de date care vor face obiectul schimbului de date; c) tipurile de fluxuri.	Nu se acceptă. La etapa planificării este practic imposibil și irelevant de identificat componentele, categoriile de date și fluxurile concrete care vor face obiectul schimbului de date.
Congresul Autorităților Locale din Moldova aviz nr.336 din 25.11.2025		<i>Aviz repetat</i> <i>la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025).</i> 1. Considerații generale Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (<i>număr unic 752/MAI/2025</i>), în continuare Proiect.	Se acceptă.

		CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele. 1 Legislația aplicabilă 2 Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; 3 Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14; 4 Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006; 5 Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006; 6 Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern. 1. Constatări/obiectii CALM reiterează că domeniul managementului integrat al frontierei de stat ține de competența autorităților publice centrale sau reprezintă un domeniu de importanță general statală. APL doar pot contribui la consolidarea domeniului managementului integrat al frontierei de stat. Astfel, în rezultatul examinării Proiectului, nu au fost depistate devieri de la respectarea principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale. Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat în modul stabilit.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale aviz nr.04-6217 din 26.11.2025		Urmare examinării repetate a proiectului hotărârii Guvernului <i>cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i>, în limita competențelor funcționale, reiterăm propunerile ministerului prezentate prin scr. nr. 04-5380 din 13.10.2025 și anume: La proiectul Planului de acțiuni 1. La Obiectivul specific 1.2, la acțiunea nr. 8. Extinderea sistemului de informații prealabile privind pasagerii pentru colectarea datelor pasagerilor curselor internaționale rutiere și feroviare, lista co-executorilor se va	Se acceptă. Lista co-executorilor a fost completată cu <i>Agenția Feroviară</i>

		completa cu <i>Agenția Feroviară</i>, întrucât măsura vizează și transportul feroviar. Totodată, considerăm necesară solicitarea opiniei reprezentanților Asociațiilor profesionale din domeniul transporturilor rutiere, întrucât sunt vizati în mod special operatorii de transport rutier.	
		2. La Obiectivul specific 1.3, la acțiunea nr. 20. <i>Extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri</i>, reiterăm că această măsură nu poate fi atribuită Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) sau Agenției Naționale Transport Auto (ANTA), deoarece depășește competențele legale stabilite prin Regulamentele lor de organizare și funcționare. Conform Hotărârii Guvernului nr. 690/2017, MIDR nu deține competențe privind dezvoltarea, operarea sau extinderea sistemelor informaționale de supraveghere și control al traficului rutier, deoarece acestea sunt activități tehnice și operaționale specifice siguranței publice și controlului de frontieră. De asemenea, ANTA nu dispune de infrastructura tehnologică, capacitățile instituționale sau mandatul legal necesar pentru operarea ori gestionarea sistemelor automate de recunoaștere a plăcuțelor de înmatriculare și pentru monitorizarea fluxurilor de vehicule în timp real. Atribuțiile ANTA se limitează la emiterea autorizațiilor de transport și controlul utilizării acestora, fără a include administrarea platformelor IT de monitorizare a traficului. Suplimentar, subliniem că, în cadrul ședinței pe platforma Cabinetului Prim-ministrului s-a accentuat necesitatea simplificării procedurilor de control și a reducerii timpului de staționare, prin instituirea unor mecanisme de schimb de informații. În acest sens, amintim că în vederea sporirii colaborării între autorități, Agenția Națională Transport Auto și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră au semnat, la data de 12.04.2024, un <i>Acord de Cooperare</i>. Acesta stabilește principiile, formele și condițiile de cooperare pentru asigurarea schimbului de informații privind trecerea frontierei de stat de către persoane și mijloace de transport, precum și regulile de acces la resursele informaționale și categoria datelor transmise din Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră către Sistemul informațional al ANTA ”<i>e-Autorizație transport</i>”. Astfel, impunerea unei obligații de implementare a unor sisteme	Se acceptă. Acțiunea a fost asumată și transferată în responsabilitatea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne.

		informaționale în punctele de frontieră de către MIDR sau ANTA - autorități care nu dețin competențe legale pentru gestionarea acestei infrastructuri - nu poate fi acceptată. Prin urmare, insistăm pe excluderea prevederilor prenotate din proiect.	
Ministerul Justiției raport de expertiză nr. nr. 04/1-11596 din 26.11.2025		Urmare examinării proiectului de <i>hotărâre a Guvernului privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 (număr unic 752/MAI/2025)</i>, comunicăm următoarele. Potrivit notei de fundamentare ce însoțește proiectul, elaborarea proiectului de hotărâre, rezidă în necesitatea consolidării capacității Republicii Moldova de a gestiona frontiera de stat într-un mod eficient, integrat și aliniat la standardele europene. Astfel, <i>Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030</i> vizează modernizarea infrastructurii și tehnologiilor utilizate în punctele de trecere, crearea unui sistem unificat și digitalizat de schimb de informații între autoritățile relevante, precum și dezvoltarea mecanismelor de cooperare operațională cu Uniunea Europeană și statele vecine. Un element de noutate îl constituie instituirea mecanismului național de control al calității. Operaționalizarea completă a Unității de Informații privind Pasagerii și implementarea controlului comun/coordonat la frontieră conform Codului Frontierelor Schengen, precum și extinderea aplicării tehnologiilor de control biometric sunt priorități menite să contribuie la atingerea scopului de a securiza frontiera de stat, facilitând totodată traficul transfrontalier legal.	Se acceptă.
		În continuare, la forma actuală a proiectului se înaintează unele propuneri de îmbunătățire a calității proiectului de act normativ: La proiectul hotărârii: La definitivarea proiectului de act normativ, numerotarea elementelor structurale ale proiectului urmează a fi revizuită conform dispozițiilor statuate la art. 52 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>. Potrivit prevederilor indicate, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Observația	Se acceptă.

		dată este valabilă și în raport cu conținutul <i>Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030</i> .	
		La pct. 3 subpct. 1)-3), în vedere respectării utilizării terminologiei juridice exacte, cuvântul „către” se va substitui cu cuvintele „până la data de”.	Se acceptă.
		<i>La proiectul Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030:</i> La pct. 213 subpct. 3) în lista altor autorități și instituții publice relevante, care îndeplinesc roluri de suport, inclusiv privind digitalizarea și dezvoltarea serviciului public și legalitatea acțiunilor autorităților de control este inclus Ministerul Justiției. În acest context, este de remarcat inițial lipsa de previzibilitate a ceea ce ar însemna și în ce ar consta prin sine rolul de suport ce urmează a fi asumat de către Ministerul Justiției. Totodată, raportat la acțiunile și indicatorii de monitorizare prevăzute în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030, Ministerul Justiției, în virtutea competențelor sale funcționale, nu poate fi indicat în calitate de autoritate de suport. Prin urmare, urmează a fi revizuit pct. 213 subpct. 3) în sensul excluderii Ministerului Justiției din enumerarea autorităților/instituțiilor publice relevante care îndeplinesc roluri de suport.	Se acceptă. Ministerul Justiției a fost exclus.
		De asemenea, subliniem că în conformitate cu art. 24 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> și pct. 7 din <i>Regulamentul cu privire la planificarea strategică</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 386/2022</i>, la fundamentarea, elaborarea, avizarea, consultarea și aprobarea documentelor de planificare și a documentelor de politici publice care se aprobă prin hotărâri ale Guvernului, acestora li se aplică regulile și cerințele înaintate față de actele normative, în conformitate cu <i>Legea nr. 100/2017</i>. În acest context, conținutul Programului ar fi necesar de revizuit prin prisma normelor de tehnică legislativă.	Se acceptă.
		Cu referire la „Figura 1 Dinamica fluxului de persoane și al mijloacelor de transport prin punctele de trecere a frontierei de stat terestre” conținută în proiectul programului, se recomandă completarea pct. 25 cu o normă de trimitere la obiectul reglementat prin figura nominalizată (obiecție valabilă în toate cazurile similare).	Se acceptă. Textul a fost completat cu norme de trimitere pentru toate figurele.

		Notele de subsol situate în marginile inferioare ale paginilor nu reprezintă elemente de structură ale actului normativ, fapt pentru care urmează a fi excluse, iar textul acestora se va integra în puncte separate.	Se acceptă. Notele de subsol au fost integrate în text.
		<i>La Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030:</i> Sintagma „Acțiuni unice identificabile” nu necesită a fi indicată repetativ în textul prevăzut pentru acțiuni.	Se acceptă. Sintagma a fost exclusă.
		Cu referire la rubrica „Instituție responsabilă”, includerea unor instituții precum Serviciul de Informații și Securitate în calitate de instituții responsabile de realizarea unor acțiuni necesită a fi revăzute, deoarece acestea nu sunt în subordinea Guvernului. Or, Guvernul nu le poate impune anumite responsabilități unor instituții care nu sunt în subordinea sa. De obicei, aceste instituții sunt incluse la rubrica „Parteneri”.	Se acceptă. Instituțiile respective au fost reflectate drept parteneri.
		La acțiunea 16 – „Dezvoltarea conceptului controlului biometric”, indicatorul „Cadru normativ elaborat și aprobat”, nu este specific Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, or, instituția publică de învățământ poate înainta acestuia propuneri de modificare normativă.	Nu se acceptă. Academia „Ștefan cel Mare” este responsabilă de instruire, instituțiile responsabile sunt indicate pentru toți indicatorii, cumulativ.
		La acțiunea nr. 38 – „Dezvoltarea cooperării operaționale cu statele vecine”, se recomandă completarea cu indicatori suplimentari aferent cooperării bilaterale și schimbului de informații (ex: „<i>Numărul schimburilor operative de informații realizate</i>”).	Nu se acceptă. Indicatorii propuși nu corespund criteriului SMART.

Ministru

Daniella MISAIL - NICHITIN